

Tilastokeskus
Tilastoarkisto

Kuntasektorin työvoimakustannukset 1996

Tiedustelut:

*Pirkko Hemmilä
Hannu Freund*

Kansikuva: Eeva Mehto

© 1998 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus

*ISSN 0784-8374
= Palkat
ISSN 1456-2782
ISBN 951-727-509-9*

Tummavuoren Kirjapaino Oy, Vantaa 1998

Alkusanat

Kuntasektorin työvoimakustannukset 1996 on toinen kattavasti kuntien ja kuntayhtymien työvoimakustannusten määrää ja rakennetta selvittävä tutkimus. Ensimmäinen tehtiin vuodelta 1990. Ahvenanmaan maakunnasta on erillinen selvitys vuodelta 1994. Työvoimakustannustutkimus on toteutettu Tilastokeskuksen ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen yhteistyönä.

Tilastokeskus kerää ja julkaisee vuosittain poikkeikkaustiedot tietyltä kuukaudelta kuntasektorin kuukausipalkkaisen ja tuntipalkkaisen henkilöstön palkkatiedoista. Palkkatilastot eivät kuitenkaan kata kuin osan työvoimakustannuksista.

EU edellyttää työvoimakustannusten kattavaa selvittämistä yksityisen sektorin osalta vuodelta 1996. Valmisteilla on asetus, jonka mukaan seuraava vastaava tutkimus valmistuu vuodelta 2000 ja siitä lähtien neljän vuoden välein. Vuoden 2000 tilasto kos-

kee myös kuntasektoria, sillä sen tulee kattaa koulutuksen, terveydenhuollon ja sosiaalitoimen alat. Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus tukee osaltaan työvoimakustannusindeksin kehittämistä.

Tutkimuksesta vastasivat Tilastokeskuksesta suunnittelija Pirkko Hemmilä ja yliaktuaari Hannu Freund sekä ATK:n osalta suunnittelija Pirjo Hyytiäinen. Valmisteluun ja toteuttamiseen osallistui Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta tutkimuspäällikkö Margareta Heiskanen ja työmarkkinatutkija Anne Hotti ja Tilastokeskuksesta suunnittelija Seppo Kouvonen.

Tutkimukseen vastaaminen on aiheuttanut kunnissa ja kuntayhtymissä runsaasti työtä. Kiitämme lämpimästi tiedusteluun osallistuneita, erityisesti palkanlaskijoita.

Helsingissä, elokuussa 1998

Jarmo Hyrkkö
Tilastojohtaja

Sisällys

Alkusanat	3
Sisällys	5
1. Johdanto	7
2. Työvoimakustannusten määritelmä ja käsitteet	8
3. Tutkimuksen toteutus ja aineiston peittävyys	11
4. Aineiston käsittely ja katokorjaus	12
5. Työvoimakustannukset kansantalouden ja kuntien näkökulmasta 1975–1997	14
6. Kuntasektorin työvoiman rakenteesta	15
7. Kuntasektorin henkilökunta työvoimakustannustutkimuksessa	17
8. Työvoimakustannukset 1996	20
9. Välilliset työvoimakustannukset	21
9.1 Välilliset työvoimakustannukset kunnissa ja kuntayhtymissä	21
9.2 Välilliset työvoimakustannukset alueittain ja kuntakoon mukaan	21
9.3 Välilliset työvoimakustannukset kuntayhtymätyypeittäin	22
9.4 Välilliset työvoimakustannukset maakunnittain	23
10. Henkilötyövuoden hinta	24
11. Työvoimakustannusten muutokset 1990–1996	25
12. Työvoimakustannukset 1996 kustannuserittäin	27
12.1. Kokonaispalkat, tehdyn työajan palkat, lisä- ja ylityön palkat, koulutyön keskeytysajan palkat	27
12.2. Luontoisedut	28
12.3. Vuosiloma-ajan palkka, lomakorvaus, lomarahaa, säästövapaan ja lomarahaa vaihtovapaan palkka	29
12.4. Arkipyhäajan ja säteilyloma-ajan palkat	30
12.5. Sairauteen ja työtapaturmiin, lapsen syntymään ja hoitoon, koulutukseen, yhteistoimintaan ja muihin poissaoloihin liittyvät palkkakustannukset	31
12.5.1 Sairaus- ja työtapaturma-ajan palkat	31
12.5.2 Lapsen liittyvän poissaolon palkat	32
12.5.3 Koulutusajan palkat	32
12.5.4 Yhteistoimintaan käytetyn ajan palkat	33
12.5.5 Muun poissaolon palkat	33
12.6. Sosiaaliturvan kustannukset	33
12.7. Muut työvoimakustannukset	35
13. Työvoimakustannuksiin saadut tuet	36
14. Tiivistelmä	38

Liitetaulukot

1. Kuntasektorin työvoimakustannukset 1996 markkoina ja osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, kaikki palkansaajat	39
2. Kuntasektorin työvoimakustannukset osuutena kokonaispalkoista ja tehdyn työajan palkoista 1996, kaikki palkansaajat	40
3. Kuntien työvoimakustannukset 1996 kuntakoon ja alueen mukaan markkoina, kaikki palkansaajat	41
4. Kuntien työvoimakustannukset kuntakoon ja alueen mukaan 1996 osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, kaikki palkansaajat	42
5. Kuntien työvoimakustannukset kuntakoon ja alueen mukaan 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat	43
6. Kuntien työvoimakustannukset kuntakoon ja alueen mukaan 1996, osuutena tehdyn työajan palkoista, kaikki palkansaajat	44
7. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyypin mukaan markkoina 1996 kaikki palkansaajat	45
8. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyypin mukaan 1996 osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, kaikki palkansaajat	46
9. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyypin mukaan 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat	47
10. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyypin mukaan 1996 osuutena tehdyn työajan palkoista, kaikki palkansaajat	48
11. Kuntasektorin työvoimakustannukset maakunnittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat	49
12. Kuntasektorin työvoimakustannukset maakunnittain 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat	52
13a. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 markkoina	55
13b. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja sekä muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 osuutena kokonaispalkoista	55
14a. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 markkoina	56
14b. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 osuutena kokonaispalkoista	56

15a. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 markkoina	57	2. Vuosilomiin liittyvät kustannukset	65
15b. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 osuutena kokonaispalkoista	57	2.1 Vuosiloma sekä vuosiloma-ajan palkka ja lomakorvaus	65
16a. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat	58	2.2 Lomarahaa	65
16b. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä osuutena kokonaispalkoista hallinnonaloittain 1996, kaikki palkansaajat	58	2.3 Säästövapaa	65
17a. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat	59	2.4 Lomarahahan vaihtovapaa	66
17b. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat	59	3. Vapaapäiviin liittyvät kustannukset	66
18a. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat	60	3.1 Arkipyhäkorvaukset ja työaika arkipyhäviikoilla	66
18b. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 osuutena kokonaispalkoista hallinnonaloittain 1996, kaikki palkansaajat	60	3.2 Säteilyloma	66
19. Kuntasektorin luontoisedut hallinnonaloittain ja palkansaajaryhmittäin 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista	61	3.3 Opettajien koulutuksen keskeytykset	66
20a. Välillisten palkkojen osuus kokonaispalkoista 1990 ja 1996 hallinnonalan mukaan kuntasektorissa, prosenttia (Vuoden 1990 tutkimuksen luokitus)	62	4. Työkyvyttömyyteen liittyvät kustannukset	66
20b. Kuntasektorin tehdyn työajan palkat ja välilliset palkat 1990 ja 1996 hallinnonalan mukaan, mk (Vuoden 1990 tutkimuksen luokitus)	62	4.1 Sairausloma	66
		4.2 Työtapaturma	67
		4.3 Määräaikainen kuntoutustuki	67
		5. Lapsen liittyvät kustannukset	67
		5.1 Äitiysloma ja erityisäitiysloma	67
		5.2 Isyysloma	67
		5.3 Vanhempainloma	67
		5.4 Hoitovapaa	67
		5.5 Tilapäinen hoitovapaa	68
		6. Koulutuskustannukset	68
		6.1 Henkilöstökoulutus	68
		6.2 Muu palkallinen koulutus	68
		6.3 Opintovapaa	68
		7. Osallistumisjärjestelmiin käytetyn ajan kustannukset	68
		7.1 Palkallinen luottamusmiestoiminta	68
		7.2 Työsuojelu- ja väestönsuojelutoiminta	68
		7.3 Muu yhteistoiminta	69
		7.4 Ammattiyhdistyskoulutus	69
		8. Muun poissaolon palkkakustannukset	69
		8.1 Eräät virkavapaudet/työomat	69
		8.2 Muu palkaton poissaolo	69
		8.3 Vuorotteluvapaa	69
		9. Lomautus	70
		10. Sosiaaliturvan rahoitus	70
		10.1 Työnantajan sosiaaliturvamaksu	70
		10.2 LEL- ja TaEL -maksut	70
		10.3 Työttömyysvakuutusmaksu, erorahajärjestelmän kustannukset	70
		10.4 Tapaturmavakuutusmaksut	70
		10.5 Ryhmähenkivakuutusmaksut, taloudellinen tuki	70
		10.6 Maksut Kuntien eläkevakuutukselle	71
		10.7 Kuntien omat eläkkeet	71

Liitteet

Liite 1. Käsitteitä sekä virka- ja työehtosopimusten määräyksiä vuonna 1996

1. Ansiökäsitteitä ja työaikaääräyksiä	63
1.1 Kuntasektorin palkkausjärjestelmistä	63
1.2 Kuntasektorin työaikajärjestelmistä	63
1.3 Varsinainen palkka	64
1.4 Säännöllisen työajan työaikakorvaukset	64
1.5 Lisä- ja ylityökorvaukset	64
1.6 Päivärahat ja luontoisedut	64

10.8 Lomautussakko eli ylimääräinen työttömyysvakuutusmaksu	71
10.9 Sairausvakuutuksen palautukset	71
11. Muut työvoimakustannukset	72
11.1 Työpaikkaruokailu	72
11.2 Työpaikkaterveydenhuolto, varhaiskuntoutus, työkykyä ylläpitävä toiminta	72
11.3 Koulutus-, virkistys- ja sosiaalitoimintaan käytetyt määrärahat	72
11.4 Suojapuvut ja työvaatteet	72
11.5 Muut työvoimakustannukset	72

Liite 2. Aineiston käsittely	73
1. Kustannuserien erottaminen palkansaaja- ryhmäkohtaisiksi	73
2. Tietojen määrittely laskennallisesti eli imputointi	73

Liite 3. Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus 1996, Lomake A	75
--	-----------

Liite 4. Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus 1996, Lomake B	83
--	-----------

Liite 5. Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus 1996, Lomakkeen täyttöohjeet	94
--	-----------

1. Johdanto

Kuntasektorin henkilöstön tuottamat palvelukset koskettavat jokaista ja lähes kaikki osallistuvat niiden rahoittamiseen. Kuntasektorin kokonaismenoista lähes kaksi kolmannesta on palkkakustannuksia. Tämän tutkimuksen mukaan kuntasektorin palkkasumma oli 51 400 miljoonaa markkaa ja työvoimakustannukset yhteensä 67 500 miljoonaa markkaa. Jokainen suomalainen osallistui kustannuksiin keskimäärin 13 200 markalla vuodessa.

Kuntasektorin henkilöstön työpanos liittyy yhteisin varoin rahoitetun hyvinvointivaltion rakentamiseen. Erityisesti terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja koulutuksen palvelujen tuottaminen on kuntien vastuulla. Merkittävä osa kuntien menoista katetaan valtionavuin. Valtionosuudet kattoivat neljäsosan kuntien kokonaismenoista vuonna 1996. Palkkausmenojen kehitystä säätelevät kunnallinen virka- ja työehtosopimusjärjestelmä sekä valtakunnalliset tulopoliittiset ratkaisut.

Kunnalliset virka- ja työehtosopimukset ovat siirtäneet viime vuosina päätöksentekoa yhä enemmän paikallistasolle. Toisaalta myös taloudellinen lama ja yhä niukemmat tulot ovat asettaneet kunnat entistä suurempaan kustannustietoisuutta edellyttävään tilanteeseen. Muuttuneissa oloissa on entistä tärkeämpää tietää, mitä kustannuksia työvoiman käytöstä kuntatyönantajalle aiheutuu.

Muilla kansantalouden sektoreilla on työvoimakustannustutkimuksilla jo pitkät perinteet: Valtiolla ensimmäinen tutkimus tehtiin vuodelta 1968 ja teollisuudessa niiden tuottaminen aloitettiin jo 1940-luvulla. Työvoimakustannuksia koskevia tutkimuksia on laadittu valtiosektorilta säännöllisesti 5–6 vuoden välein ja yksityiseltä sektorilta keskimäärin neljän vuoden välein.

Tuoreimmat julkaistut tutkimukset koskevat valtion työvoimakustannuksia vuodelta 1996 sekä yritysten työvoimakustannuksia 1992–1994¹. Koko yksityistä sektoria koskeva työvoimakustannustutkimus vuodelta 1996 julkaistaan samanaikaisesti tämän tutkimuksen kanssa.

Kansainvälinen työjärjestö ILO suosittelee työvoimakustannusten tutkimista vähintään viiden vuoden välein. Euroopan unionin alueella on toteutettu yksityistä sektoria koskevia työvoimakustannustutkimuksia 4–6 vuoden välein. EU:n neuvoston asetuksella on määrätty työvoimakustannustutkimuksen tekeminen yksityisen sektorin toimialoilta. Vaikka julkiselta sektorilta työvoimakustannusten selvittelyä ei olekaan määrätty pakolliseksi, on valtio- ja kuntasektoreilla siirrytty samaan aikatauluun.

Työvoimakustannusten määrittäminen sekä kustannusten erittely vastaavat EU:n säädöksiä sekä kansallista perinteistä tarkastelukehikkoa. Tilaston tietosisällöstä sovittiin palkka- ja työvoimakustannustilastojen asiantuntijaryhmässä. Hankkeen tukiryhmänä toimivat edellisistä työvoimakustannustutkimuksista vastanneet tutkijat. Työryhmässä pyrittiin varmistamaan sektoreiden vertailukelpoisuus mahdollisimman samankaltaisilla kansallisesti tarkoituksenmukaisilla käsitteillä.

Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja Tilastokeskuksen sopimuksessa tutkimuksen toteuttamisesta todetaan, että selvitetään kunnittain ja kuntayhtymittäin välillisten työvoimakustannusten rakenne ja taso sekä osuus palkkasummasta vuonna 1996. Lisäksi selvitetään tehdyn ja ei-tehdyn työajan määrä. Työaikaa koskeva selvitys raportoidaan tästä tutkimuksesta erillään.

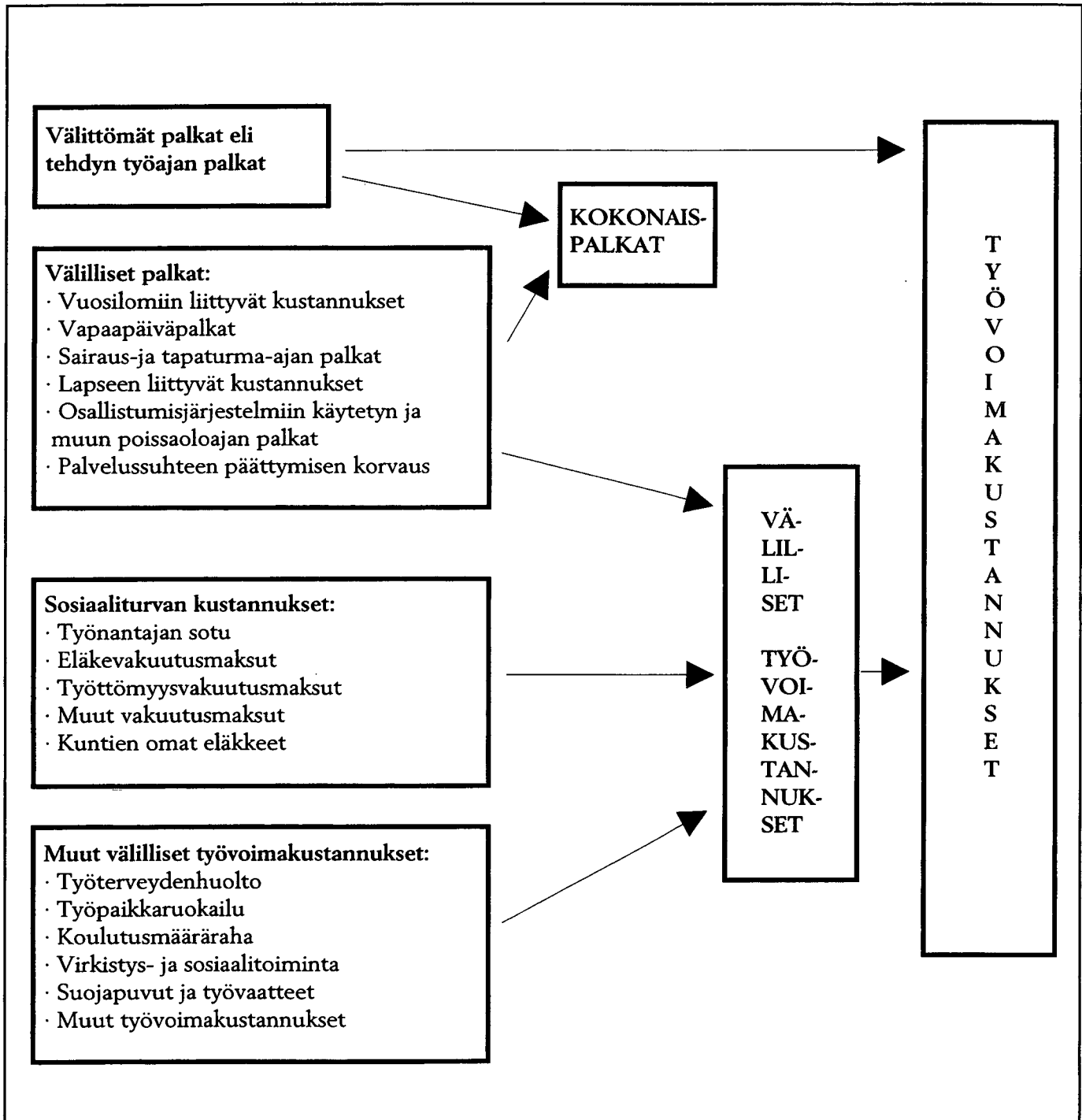
¹ Saukkonen, Seppo: Työn hinta, Yritysten työvoimakustannukset 1992–1994; Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA; Helsinki 1994.

2. Työvoimakustannusten määritelmä ja käsitteet

Kuntasektorin työvoimakustannukset koostuvat henkilöstölle maksettavista kokonaispalkoista ja työnantajille aiheutuvista pakollisista ja vapaaehtoisista sosiaaliturvan kustannuksista ja muista työvoimakustan-

nuksista. Henkilöstölle maksettavat *kokonaispalkat* jakautuvat välittömiin eli tehdyn työajan palkkoihin ja välillisiin eli ei-tehdyltä työajalta maksettaviin palkkoihin.

Kuntasektorin työvoimakustannusten kaavio

Kuntasektorin työvoimakustannusten rakenne 1996

Pääryhmät	Alaryhmät	Kustannuserät
Välittömät palkat eli tehdyt työajan palkat	Tehdyt työajan palkat	Tehdyttä työajalta maksetut rahapalkat Koulutuksen keskeytysajan palkat
	Koulutusajan palkat	Henkilöstökoulutus Opintovapaa
Väiilliset palkat eli muun kuin tehdyt työajan palkat	Vuosilomiin liittyvät kustannukset	Vuosilomapalkat Lomakorvaukset Lomaraha Säästövapaan, vaihtovapaan palkat
	Vapaaapäiväpalkat	Arkipyhäkorvaukset Säteilyloma-ajan palkat
	Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	Sairausajan palkat Työtapaturma-ajan palkat
	Lapseen liittyvät kustannukset	Äitiysloma Sairaalan lapsen hoito
	Osallistumisjärjestelmiin käytetyn ajan palkat	Luottamusmiestoiminta, yhteistoiminta sekä työsuojelu- ja väestönsuojelutyö Ay-koulutus
	Muun poissaolon palkat	Merkkipäivä- yms. perhevapaa Muu palkallinen virkavapaus/ työloma
	Palvelussuhteen päättymisen johdosta maksettu korvaus	
Sosiaaliturvan kustannukset	Työnantajan sotu-maksut	Kansaneläkemaksu, sairausvakuutusmaksu
	Eläkevakuutusmaksut	KVTEL-maksu LEL-, TaEL-maksu
	Työttömyysvakuutusmaksut	Työttömyysvakuutusmaksu ja erorahajärjestelmän kustannukset
	Muut pakolliset vakuutusmaksut	Tapaturmavakuutusmaksu Ryhmähenkivakuutusmaksu ja taloudellinen tuki
	Muut maksut	Vapaaehtoiset vakuutukset Lomautussakko eli ylimääräinen työttömyysvakuutusmaksu
	Kuntien omat eläkkeet	
	– Sairausvakuutuksen palautukset	
Muut väiilliset työvoimakustannukset	Terveystenhoito pl. oman terveydenhuoltohenkilökunnan palkat ja sosiaalivakuutusmaksut	Työterveydenhuollon kustannukset Varhaiskuntoutus ja työtoiminta – Työterveydenhuollon palautukset
	Työpaikkaruokailu	
	Koulutusmääräraha	
	Virkistys- ja sosiaalityö	
	Suojapuvut ja työvaatteet	
	Muut työvoimakustannukset	

Tehdyn työajan palkat koostuvat henkilölle maksetusta palkasta sen työajan perusteella, jolloin hän on ollut työssä tekemässä varsinaisia työtehtäviään. Näitä palkkoja maksetaan sekä säännölliseltä työajalta että lisä- ja ylityöajalta. Muut palkkaamiseen liittyvät kustannukset kuin tehdyn työajan palkat ovat työnantajan kannalta välillisiä työvoimakustannuksia. *Välilliset työvoimakustannukset* koostuvat välillisistä palkoista, sosiaaliturvan kustannuksista sekä muista välillisistä työvoimakustannuksista.

Välilliset palkat ovat henkilöstölle maksettuja palkkoja siltä työajalta, jona he ovat lomalla, sairaana, äitiyslomalla, sairaan lapsen hoitovapaalla tai muulla palkallisella virkavapaalla/työlomalla tai osallistuneet yhteistoimintaan. Kuntasektorin työvoimakustannusten rakennetta koskevassa taulukossa on lueteltu myös muita tässä tutkimuksessa välillisiin palkkoihin sisältyviä kustannuseriä.

Sosiaaliturvan kustannuksia ovat palkkaperusteiset työnantajan sosiaaliturvamaksut, eläkevakuutusmaksut, työttömyys-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut. Muita sosiaaliturvan kustannuksia ovat kuntien maksamat omat eläkkeet, ryhmähenkivakuutusta vastaava taloudellinen tuki, erorahajärjestelmistä johtuvat menot ja muut mahdolliset vakuutukset.

Muita välillisiä työvoimakustannuksia ovat kaikki muut, esim. työterveydenhuoltoon, varhaiskuntoutukseen, työpaikkaruokailuun, virkistys- ja sosiaali-toimintaan liittyvät kustannukset sekä koulutusmääräraha, suojaopetuksen ja työvaatekulut.

Kuntien viranhaltijoiden ja työntekijöiden kaikkien työvoimakustannusten jakautuminen tehdyn työajan palkkoihin, välillisiin palkkoihin, sosiaaliturvan kustannuksiin ja muihin työvoimakustannuksiin on sopimuksenvaraista ja vaihtelee eri tutkimuksissa. Ryhmittelyihin vaikuttavat toisaalta tilastojen luokittelusäännöt ja toisaalta virka- ja työehtosopimusten määräykset. Esimerkiksi koulutuksen ja opiskeluajan palkkakustannukset luetaan tässä tutkimuksessa EU:n määritelmän mukaisesti tehdyn työajan palkkoihin, kun ne kuntasektorin vuoden 1990 tutkimuksessa luettiin välillisiin palkkoihin. Opettajien koulutyön keskeytysajan palkat on tässä selvityksessä luettu myös tehdyn työajan palkkakustannusten eräksi. Niitä ei eritelty lainkaan vuonna 1990.

Oheisesta taulukosta selviää tässä tutkimuksessa käytetty työvoimakustannusten rakenne. Esitetystä luokittelusta poiketaan kuitenkin kappaleessa Työvoimakustannusten muutokset 1990–1996. Ratkaisut selostetaan asianomaisen kappaleen yhteydessä.

Työvoimaan liittyvät kustannuserät on määritelty pääasiassa vuoden 1996 virka- ja työehtosopimusten perusteella. Valtaosa kuukausipalkkaisesta henkilöstöstä on kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä. Myös muiden kuukausipalkkaisten sopimusten piirissä olevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden keskeiset palvelussuhteen ehdot määräytyvät KVTES:n määräysten mukaan. Kuntasektorin palkkausjärjestelmiä, työaikajärjestelmiä ja käsitteitä selostetaan liitteessä 1.

3. Tutkimuksen toteutus ja aineiston peittävyys

Työvoimakustannustutkimus koski kuntien ja kuntayhtymien vuoden 1996 kaikkia välittömiä ja välillisiä työvoimakustannuksia. Tiedustelu noudatti pääpiirteissään vuoden 1990 tutkimuksen sisältöä. Tämä tutkimus on sikäli laajempi, että työvoimakustannuksia kysyttiin erikseen kokoaikaisista ja osa-aikaisista kuukausipalkkaisista ja tuntipalkkaisten lisäksi myös työllistetyistä palkansaajista. Myös tässä tutkimuksessa kysyttiin erikseen opettajien ja sivutoimisten opettajien palkkauskustannuksia.

Tiedustelussa säilytettiin hallinnonaloittainen tarkastelu. Tosin kuntien taloustilastojen mukainen hallinnonaloittainen jaottelu oli muuttunut vuonna 1996 aikaisempaan työvoimakustannustutkimuksen vuoteen 1990 verrattuna.

Työvoimakustannustutkimuksen tiedustelulomake oli kaksiosainen. Lomakkeen A kysymykset koskivat palkkoja, sosiaaliturvaa, muita työvoimakustannuksia, työnantajan saamia palautuksia ja tukia sekä loma-aikoja ja niiltä maksettuja palkkoja sekä lomautuksia. Lomakkeella B tiedusteltiin muita poissaoloja ja niistä maksettuja palkkoja. Lomakkeen B tiedot pyydettiin mahdollisuuksien mukaan lähettämään konekielisessä muodossa yksilökohtaisina tietoina. Tähän ei ollut kuitenkaan valmiuksia, sillä vain 21 kuntaa ja yksi kuntayhtymä lähetti vastauksensa konekielisessä muodossa. Lomakkeet sisälsivät kaikkiaan 1586 kohtaa, joihin kunnilta ja kuntayhtymiltä pyydettiin tietoja. Lomakkeet ovat tutkimuksen lopussa liitteinä.

Kunnille ja kuntayhtymille lähetettiin 16.2.1996 Kunnallisen työmarkkinalaitoksen kirje, jossa kerrottiin alustavasti tulevasta tutkimuksesta ja pyydettiin kommentteja kirjeen liitteenä olleeseen lomakeluon-

nokseen. Saatu palaute oli arvokasta, kun lopullisia lomakkeita suunniteltiin. Kyselylomakkeet lähetettiin kaikkiin kuntiin ja kuntayhtymiin sekä tiedoksi kuntien ohjelmatoimittajille joulukuussa 1996. Helmikuussa 1997 ruotsinkieliset kunnat saivat lisäksi ruotsinkieliset kyselylomakkeet ja kuntien ohjelmatoimittajat yksityiskohtaiset ohjeet yksilökohtaisten tietojen toimittamisesta konekielisinä. Maaliskuussa 1997 lähetettiin muistutuskirje kunnille ja kuntayhtymille. Palautuspäivämäärät olivat huhtikuun viimeinen päivä A-lomakkeelle ja toukokuun viimeinen päivä B-lomakkeelle. Kesäkuun alkuun mennessä A-lomakkeen oli palauttanut noin 60 prosenttia kunnista ja kuntayhtymistä ja B-lomakkeen noin 40 prosenttia. Kesäkuun lopussa lähetettiin kuntiin ja kuntayhtymiin vielä karhukirje. Lopullinen vastausprosentti nousi kiitettävän korkeaksi: 80 prosenttia kunnista ja kuntayhtymistä vastasi tiedusteluun. Kuntasektorin palkkasummasta vastanneet kunnat ja kuntayhtymät peittivät 88,5 prosenttia.

Asetelma 1. Aineiston peittävyys, %

Kunnat		Kuntayhtymät		Kuntasektori yht.	
Lukumäärä	Palkkasumma	Lukumäärä	Palkkasumma	Lukumäärä	Palkkasumma
78,8	87,2	82,7	92,2	80,2	88,5

Tiedustelu ei koskenut Ahvenanmaata. Ilman Ahvenanmaata Suomessa oli vuonna 1996 kaikkiaan 439 kuntaa ja 254 kuntayhtymää. Näistä tiedusteluun vastasi 346 kuntaa ja 210 kuntayhtymää.

4. Aineiston käsittely ja katokorjaus

Perusaineiston laatua parannettiin seuraavilla tavoilla:

- a) Karhukirjeellä ja täydennyskyselyillä. Vastamatta jättäneille kunnille ja kuntayhtymille lähetettiin yksi karhukirje. Huomattavalle osalle vastanneista tehtiin täydennyskysely kirjallisena tai puhelimitse vastauksissa esiintyneiden puutteiden vuoksi.
- b) Täydentämällä muista aineistoista. Luottamusmiespalkkiot otettiin vuoden 1996 Tilastokeskuksen kunnallisesta henkilökisteristä. Kansaneläkelaitoksesta saatiin kuntiin vuonna 1996 osoitetut työterveydenhuollon palautukset. Kuntien maksamia omia eläkkeitä täydennettiin kuntien taloustilastojen tiedoilla, mikäli niitä ei oltu ilmoitettu.
- c) Erottamalla kustannuseriä palkansaajaryhmäkohtaisiksi, kun ne oli ilmoitettu kokonaissummina. Tämä koski lähinnä maksettuja palkkoja, vuosilomia ja vuosilomakustannuksia, lomarahoja, tehtyjä lisä- ja ylityötunteja ja niistä maksettuja palkkoja, poissaoloja sekä poissaolokustannuksia. Tarkempi menettely on selostettu liitteessä 2.

- d) Ns. imputoimalla eli määrittelemällä laskennallisesti puuttuvat tiedot. Kunnat jaettiin kuuteen ryhmään kuntakoon ja sijainnin mukaan. Myös kuntayhtymät jaettiin kuuteen ryhmään toiminnan luonteen mukaan: Ensimmäiseen yhdyskuntapalvelujen kuntayhtymiin sisältyvät pääasiassa maakuntaliitot. Toinen kansanterveystyön kuntayhtymä muodostuu pääosin terveyskeskuksista. Sairaalat ovat ryhmässä kolme. Sosiaalitoimen kuntayhtymät sisältävät lasten- ja vanhainkodit, kasvatus- ja perheneuvolat sekä päihdehuollon kuntayhtymät. Ryhmässä 5 ovat ammatillisen koulutuksen ja muun sivistystoimen kuntayhtymät. Viimeinen ryhmä sisältää vesi- ja energialaitokset sekä muita, kuten Suomen Kuntaliiton ja Kuntien eläkevakuutuksen. Puuttuvia tietoja täydennettiin pääasiassa vastaavan ryhmän keskiarvotietojen avulla. Yksityiskohtaiset selostukset tietojen täydentämisestä on esitetty liitteessä 2.

Tietoja täydennettiin erikseen osa-aikaisille kuukausipalkkaisille, kokoaikaisille kuukausipalkkaisille, tuntipalkkaisille ja työllistetyille hallin-

Taulukko 1. Palkkasumman peittävyys ja katokorjauskertoimet ositteittain kunnissa ja kuntayhtymissä

Kunnat	Vastanneet/ kaikki kunnat	Vastanneiden palkkasumma	Palkkasumma yhteensä	Peittävyys	Katokorjauskerron
	lkm	1 000 mk	1 000 mk	%	
Kunnat					
1) Pääkaupunkiseutu	4 / 4	7 706 465	7 706 465	100,00	1,000
2) Yli 40 000 asukasta	12 / 13	9 276 245	9 565 637	96,97	1,031
3) 20 000 – 39 999 asukasta	25 / 31	4 643 295	5 855 886	79,29	1,261
4) 12 000 – 19 999 asukasta	31 / 40	3 252 068	4 198 908	77,45	1,291
5) alle 11 999 asukasta, Etelä-Suomi, suuralueet 1 ja 2 pl. pääkaupunkiseutu	122 / 157	3 075 983	4 054 982	75,86	1,318
6) alle 11 999 asukasta, Muu - Suomi, suuralueet 3, 4 ja 5	152 / 194	5 740 522	7 220 837	79,50	1,269
Kuntayhtymät					
1) Yhdyskuntapalvelujen kuntayhtymät	22 / 26	108 812	115 644	94,09	1,063
2) Kansanterveystyön kuntayhtymät	66 / 84	2 008 646	2 478 387	81,05	1,234
3) Sairaalakuntayhtymät	21 / 22	8 193 464	8 247 553	99,34	1,007
4) Sosiaalitoimen kuntayhtymät	30 / 36	618 114	780 958	79,15	1,263
5) Ammatillisen koul. ja muun sivistystoimen kuntayhtymät	60 / 74	1 847 820	2 251 440	82,07	1,218
6) Liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymät	11 / 12	127 184	127 384	99,84	1,002

nonaloittain. Seuraavia tietoja määriteltiin laskennallisesti: lomarahat, vuosiloma-ajan kustannukset, vuosilomapäivät, säästövapaapäivien kustannukset, säteilylomapäivien kustannukset ja lukumäärät sairaalakuntayhtymissä - muutoin vain täydennettiin puuttuva lukumäärä- tai kustannustieto, lomakorvaus sivutoimisille tuntiopettajille, tehdyt lisä- ja ylityötunnit ja niistä maksetut palkat siltä osin, jos jompikumpi tiedoista puuttui, arkipyhäkorvaukset tuntipalkkaisille, luontoisetujen kustannukset, työnantajan sosiaaliturvamaksut, maksut Kuntien eläkevaikutukselle, työttömyysvakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu, ryhmähenkivakuutusmaksu, sairausvakuutuksen palautukset, työllistämistuet ja oppilaiden koulutustuet, työterveydenhuollon kustannukset, Kelan palautukset, koulutukseen käytetty määräraha sekä suojapuku- ja työvaatekustannukset terveydenhuollon ja vanhustenhuollon kuntayhtymiin.

Lisäksi poissaolotietoja täydennettiin seuraavasti: kokoaikaisille kuukausipalkkaisille imputoi-

tiin kaikille hallinnonaloille täysipalkkaiseen sairauteen ja henkilöstökoulutukseen liittyvät kustannukset ja poissaolot. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät, yhteistoimintaan liittyvät ja muihin poissaoloihin liittyvät kustannukset imputoitiin vain, jos kunnalta ja kuntayhtymältä puuttui kaikilta hallinnonaloilta em. syiden mukaiset poissaolot ja kustannustiedot. Osa-aikaisille kuukausipalkkaisille, tuntipalkkaisille ja työllistetyille imputoitiin kaikille hallinnonaloille täysipalkkaiset sairauspoissaolot. Sivutoimisille tuntiopettajille ei imputoitu lainkaan poissaoloja.

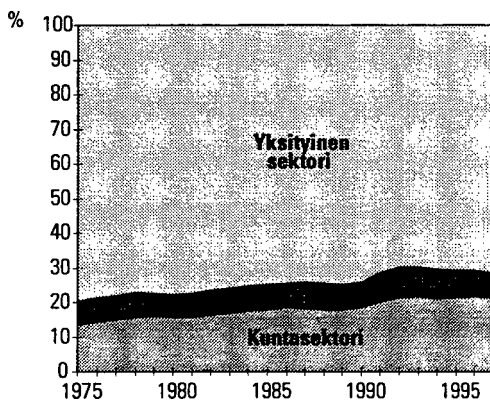
- e) Määrittelemällä laskennallisesti kuukausipalkkaisille ja työllistetyille arkipyhiltä maksetun palkan määrä sekä opettajien koulutyöajan keskeytyksen palkkakustannukset.
- f) Katokorjauksella. Vastaamatta jättäneiden kuntien ja kuntayhtymien kustannustiedot estimoitiiin ryhmäkohtaisesti kuntien taloustilastojen palkkasummatiedoista johdetuilla korjauskertoimilla. Katokorjauskertoimet on esitetty oheisessa taulukossa 1.

5. Työvoimakustannukset kansantalouden ja kuntien näkökulmasta 1975–1997

Kansantalouden tilinpidon tietojen mukaan kuntasektorin palkkojen ja sosiaaliturvamaksujen osuus koko kansantalouden työvoimakustannuksista oli vuonna 1996 runsas viidennes. Valtiosektorin työvoimakustannuksiin verrattuna se oli lähes kolminkertainen. Kuntasektorin palkkojen ja sosiaaliturvamaksujen osuus koko kansantalouden työvoimakustannuksista kasvoi 1970- ja 1980-luvulla aina vuoteen 1992 saakka, josta lähtien kustannusten osuus on pysynyt lähes ennallaan (Kuvio 1). Lamavuosina 1992 ja 1994 kuntien ja koko kansantalouden työvoimakustannukset laskivat nimellisestikin. Ne saavuttivat vuonna 1996 lamaa edeltäneen tasonsa (Kuvio 2).

Kansantalouden tilinpidon mukaan kuntien ja kuntainliittojen/kuntayhtymien kokonaismenoista palkkasumman osuus oli 44-46 prosenttia viidentoista vuoden ajan vuodesta 1976 lähtien. Palkkasumman osuus kuntasektorin kokonaismenoista oli 48 prosenttia vuonna 1996. Kuntasektorin sosiaaliturvamaksujen osuus kokonaismenoista oli pääsääntöisesti 11 prosenttia 1970-luvun jälkipuoliskolla ja koko 1980-luvun, mutta kasvoi 1990-luvulla. Vuonna 1996 sosiaaliturvamaksujen osuus kuntasektorin kokonaismenoista oli 15 prosenttia. Kuntien ja kun-

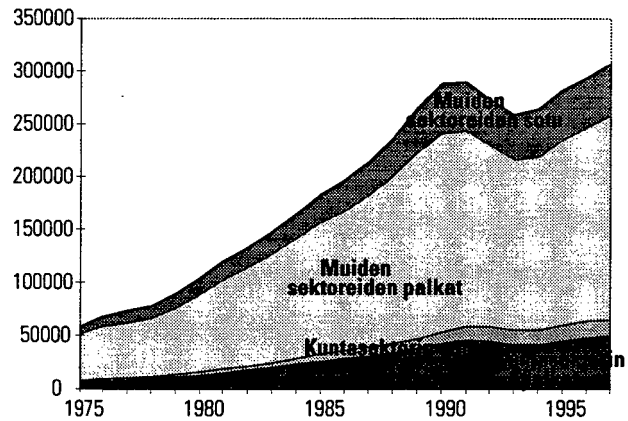
Kuvio 1. Kansantalouden palkkojen ja sosiaaliturvamaksujen jakaantuminen sektoreittain 1975–1997, %

Lähde: Kansantalouden tilinpito 1975–1992, 1991–1996 ja 1992–1997, Tilastokeskus, Helsinki 1994 ja 1997.

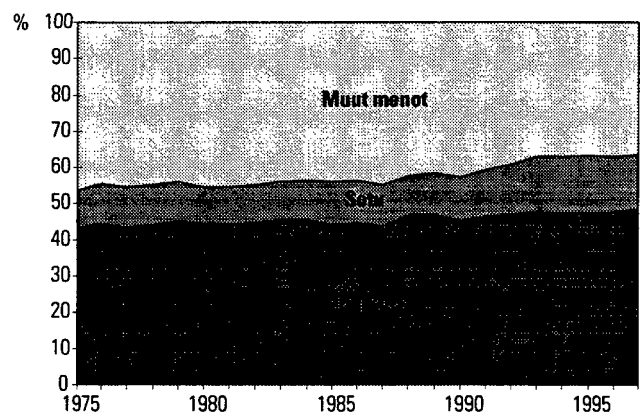
tyhtymien muiden menojen osuus kokonaismenoista supistui 10 prosenttiyksikköä vuosina 1975–1997 (Kuvio 3).

Kuvio 2. Kuntasektorin ja muiden sektorien palkat ja sosiaaliturvamaksut 1975–1997, milj.mk

Lähde: Kansantalouden tilinpito 1975–1992, 1991–1996 ja 1992–1997, Tilastokeskus, Helsinki 1994 ja 1997.

Kuvio 3. Kuntasektorin kokonaismenojen jakaantuminen palkkoihin, sosiaalivakuutusmaksuihin ja muihin menoihin 1975–1997, %

Lähde: Kansantalouden tilinpito 1975–1992, 1991–1996 ja 1992–1997, Tilastokeskus, Helsinki 1994 ja 1997.

6. Kuntasektorin työvoiman rakenteesta

Tilastokeskus kerää vuosittain kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevan henkilöstön palvelussuhde- ja palkkaustietoja, jotka julkaistaan kunnallisen henkilökäsitteen tilastoina. Rekisteri kuvaa yhden kuukauden tilannetta.

Kunnallisen henkilökäsitteen mukaan kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa oli vuoden 1996 marraskuussa palkkaa saavia henkilöitä kaikkiaan noin 410 000. Lisäksi palkattomalla virkavapaalla tai työlomalla tms. oli noin 33 000 henkilöä. Kuntasektorin henkilöstö muodostaa suhteutettuna koko kansantalouteen

- koko työllisestä työvoimasta 22 % ja
- julkisen sektorin työllisistä 75 %.²

Kuntasektorin henkilöstöstä 93 prosenttia oli kuukausipalkkaisia viranhaltijoita tai työntekijöitä. Tuntipalkkaisia oli 7 prosenttia henkilöstöstä. Työministeriön tilastojen mukaan kuntasektorin tukitoimien työllistämiä oli vuonna 1996 kunnissa ja kuntayhtymissä keskimäärin 30 500 kuukaudessa. Tilastokeskuksen kunnallisen henkilökäsitteen mukaan heitä oli marraskuussa lähes 22 000 eli noin 5 prosenttia henkilöstöstä. Valtaosa työllistetyistä teki normaalia lyhyempää työaikaa ja oli henkilökäsitteissä osa-aikatyöntekijöinä.

Kuntasektorin henkilöstön rakenne on muuttunut vuodesta 1990 lähtien siten, että koko-aikaisten kuukausipalkkaisten, tuntipalkkaisten ja sivutoimisten

kuukausipalkkaisten osuudet ovat laskeneet ja osa-aikaisten osuus on kasvanut. Osa-aikaisten määrän ja osuuden kasvu johtui pääasiassa työllistetyistä. Kuntasektorin henkilöstön kokonaismäärä oli lähes samansuuruinen vuonna 1996 kuin 6 vuotta aikaisemminkin, henkilökäsitteen mukaan kasvua oli alle prosentin.

Henkilökäsitteen mukaan kuntasektorin koko henkilökunnasta 55 prosenttia työskenteli terveydenhuollon ja sosiaalitoimen aloilla. Sivustystoimen alalla oli 27 prosenttia. Loput 18 prosenttia sijoittuivat muille yleishallinnon, järjestystoimen, kaa-voituksen ja yleisten töiden, kiinteistöjen sekä liike- ja palvelutoiminnan aloille.

Henkilökunnan jakautumassa tehtäväryhmien mukaan ei ole juurikaan tapahtunut muutoksia vuodesta 1990 lähtien. Sivustystoimen sekä yleishallinnon ja järjestystoimen osuudet kasvoivat hieman ja liike- ja palvelutoiminnan osuus vastaavasti supistui hieman kuudessa vuodessa. Monet kunnat yhtiöittivät energia- ja muita liikelaitoksia ja valtion ammatillisia oppilaitoksia kunnallistettiin 90-luvulla.

Terveydenhuollon ja sosiaalitoimen alalla työskentelevistä lähes 90 prosenttia oli naisia vuonna 1996, sivustystoimen alalla heitä oli lähes 70 prosenttia. Kaa-voituksen, yleisten töiden ja kiinteistöjen aloilla sekä liike- ja palvelutoiminnan aloilla miesten määrä ylitti naisten määrän. Kuntasektorin koko henkilöstöstä kolme neljäsosaa oli naisia.

Taulukko 2. Kuntasektorin henkilöstön rakenne 1990 ja 1996

Henkilöstön rakenne	1990		1996	
	Lkm	Jakautuma	Lkm	Jakautuma
Kuukausipalkkaiset	374 281	92 %	382 466	93 %
kokoaikaiset	304 725	75 %	293 790	72 %
osalta kuukautta palkkaa saaneet	38 557	9 %	35 700	9 %
osa-aikaiset	24 534	6 %	47 616	11 %
sivutoimiset	6 465	2 %	5 360	1 %
Tuntipalkkaiset	32 529	8 %	27 720	7 %
Kuntasektorin työvoima yhteensä	406 810	100 %	410 186	100 %
Työllistetyt edellisestä	8 795	2 %	21 787	5 %

Lähde: Kunnallinen henkilökäsitteeri.

2 Tilastokeskus: Suomen tilastollinen vuosikirja 1997, (Työvoimatutkimus), s. 336, Hämeenlinna 1997.

Kuntasektorin koko henkilöstön keski-ikä vuonna 1996 oli 42 vuotta. Keski-ikä nousi vuodesta 1990, jolloin se oli 39,8 vuotta. Naisten keski-ikä nousi kuuden vuoden aikana 2,3 vuotta ja miesten 1,4 vuotta. Erityisen paljon keski-ikä nousi kaavoituksen, yleisten töiden sekä kiinteistöjen alalla 4,6 vuotta. Sosiaali- ja terveystoimen alallakin keski-ikä nousi lä-

hes 3 vuotta. Sivistystoimessa keski-ikä nousi vain vajaan vuoden.

Koko kuntasektorin henkilöstöstä 82 prosenttia oli suorittanut tutkinnon. Eniten oli alemman keskiasteen tutkintojen suorittaneita (30 %). Ylemmän kandidaattitason ja tutkijatason koulutusasteen saavuttaneita oli kuntasektorissa 13 prosenttia.

Taulukko 3. Kuntasektorin henkilöstön jakautuminen hallinnonaloittain 1990 ja 1996

	1990		1996		
	lkm	jakautuma %	lkm	jakautuma %	naisten osuus %
Yleishallinto ja järjestystoimi	21 151	5	22 538	6	52
Terveystoimi ja sosiaalityö	222 160	55	224 064	55	89
Sivistystoimi	103 142	25	108 687	27	68
Kaavoitus ja yleiset työt sekä kiinteistöt	33 933	8	31 576	8	34
Liike- ja palvelutoiminta	24 349	6	18 989	5	39
Yhteensä hallinnonaloilla	404 735	100	405 854	100	75
Luokittelemattomat	2 021		5 500		
Henkilökunta yhteensä	406 756		411 354		

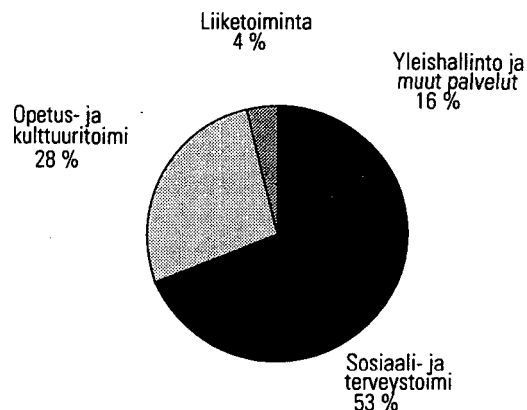
Lähteet: Kunnallinen henkilörekisteri 1990 ja 1996.

7. Kuntasektorin henkilökunta työvoimakustannustutkimuksessa

Työvoimakustannustutkimuksen piiriin kuuluivat kaikki vuonna 1996 kuntaan tai kuntayhtymään palvelussuhteessa olevat viranhaltijat ja työntekijät. Siten luottamushenkilöt, palkkionsaajat, omaishoitajat ja vapaapalokuntalaiset jäivät tutkimuksen ulkopuolelle.

Henkilökunnan lukumäärää kysyttiin neljältä kuukaudelta, maaliskuulta, kesäkuulta, syyskuulta ja joulukuulta. Lukumäärään tuli ilmoittaa ko. kuukauden aikana palkkaa saanut henkilöstö. Erikseen tuli ilmoittaa palkattomat. Henkilökunnan palkkaa saavien lukumääräksi ilmoitettiin 464 000. Lisäksi palkattomiksi merkittiin 19 400 henkilöä. Henkilökunnan lukumäärä ilman palkattomia oli 13 prosenttia suurempi kuin palkkatilastojen lukumäärä, joka koski marraskuuta. Eroa selittää osittain se, että työvoimakustannustutkimus sisältää sivutoimiset tuntiopettajat sekä enemmän sijaisuuksia ja lyhytaikaisia työsuhteita, esim. kesäkuuhun ajoittuvat opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikat. Henkilökunnan määrä lienee todellista suurempi lyhyiden, alle kahden viikon työsuhteiden kirjautumisen vuoksi.

Kuvio 4. Kuntasektorin henkilökunnan jakaantuminen hallinnonaloittain 1996, %

Työvoimakustannustutkimuksen mukaan sosiaali- ja terveystoimen alalla työskenteli 53 prosenttia henkilökunnasta. Opetus- ja kulttuuritoimen alalla työskenteli 28 prosenttia kuntasektorin henkilökunnasta. Yleishallinnon, yhdyskuntapalvelun ja muiden palveluiden aloille sijoittui vajaat 16 prosenttia henkilöstöstä ja liiketoimintaan runsaat 3 prosenttia (Taulukko 4).

Taulukko 4. Kuntasektorin henkilökunnan jakautuminen palkansaajaryhmiin hallinnonaloilla 1996

	Lukumäärä	Jakautuma, %	Osuus hallinnonalan koko henkilökunnasta, %				Yht.
			Kokoaik. kk.palkk	Osa-aik. kk.palkk.	Tuntipalkk.	Työllistetyt	
Yleishallinto,yhdyskuntapalvelut ja muut palvelut	72 962	15,7	59,5	7,5	20,5	12,4	100,0
Sosiaali- ja terveystoimi	246 927	53,2	86,5	7,7	0,6	5,2	100,0
Opetus- ja kulttuuritoimi	128 122	27,6	72,5	10,0	11,1	6,4	100,0
Liiketoiminta	16 045	3,5	57,5	3,0	34,5	5,0	100,0
Hallinnonalat yhteensä	464 056	100,0	77,4	8,1	7,8	6,7	100,0

Kuukausipalkkainen henkilöstö

Tutkimuksessa selvitettiin erikseen kokoaikaisen ja osa-aikaisen kuukausipalkkaisen henkilöstön työvoimakustannukset. Henkilökunnasta 77 prosenttia ilmoitettiin kokoaikaisiksi kuukausipalkkaisiksi. Kokoaikaisia kuukausipalkkaisia oli suhteellisesti eniten sosiaali- ja terveystoimen alalla, 86 prosenttia alan henkilökunnasta. Vähiten kokoaikaisia kuukausipalkkaisia oli liiketoiminnassa, 57 prosenttia alan henkilökunnasta.

Henkilöt, joille oli sovittu säännöllistä työaika lyhyempi työaika, määriteltiin osa-aikaisiksi. Osa-aikatyötä tekeviin kuuluvat myös osittaisella hoitopaikalla, osa-aikaisella ja osa-aikaeläkkeellä olevat

henkilöt. Työvoimakustannustutkimuksessa 8 prosenttia henkilökunnasta oli osa-aikaisia kuukausipalkkaisia. Suhteellisesti eniten heitä oli opetus- ja kulttuuritoimen alalla, 10 prosenttia hallinnonalan henkilökunnasta. Liiketoiminnan henkilökunnasta oli osa-aikaisia kuukausipalkkaisia vain 3 prosenttia.

Kuukausipalkkaisesta henkilöstöstä kysyttiin erikseen opettajien määrää. Opettajilla tarkoitettiin kunnallisen opetusalan virka- ja työehtosopimuksen piirissä olevia viranhaltijoita ja työntekijöitä. Opettajien määräksi ilmoitettiin 75 500, joista sivutoimisia tuntiopettajia oli 9 900. Koko kuntasektorin henkilöstöstä opettajia oli 16 prosenttia.

Tuntipalkkaiset

Vajaat 8 prosenttia työvoimakustannustutkimuksen henkilöstöstä oli tuntipalkkaisia. Liiketoiminnassa oli tuntipalkkaisia suhteellisesti eniten, 34 prosenttia lii-

ketoiminnan koko henkilökunnasta. Sosiaali- ja terveystoimessa tuntipalkkaisten osuus oli alle prosentin.

Työllistetyt

Tässä tutkimuksessa kaikki tukitoimenpitein työllistetyt merkittiin kohtaan "työllistetyt" palkkausjärjestelmästä ja koko- tai osa-aikaisuudesta riippumatta. Työllistetyiksi ilmoitettiin vajaat 7 prosenttia kuntasektorin koko henkilökunnasta. Henkilörekisterissä työllistettyjä oli 5 prosenttia. Muutoin palkansaajaryhmittäistä vertailua henkilörekisterin tietoihin vai-

keuttaa niissä työllistettyjen määrän sisältyminen tunti- ja kuukausipalkkaisten määriin.

Yleishallinnossa, yhdyskuntapalveluissa ja muissa palveluissa työllistettyjä oli 12 prosenttia hallinnonalan henkilökunnasta. Muilla hallinnonaloilla työllistettyjen osuus oli 5–6 prosenttia.

Kuntayhtymien henkilökunta

Työvoimakustannustutkimuksen tulosten mukaan kuntasektorin työvoimasta 24 prosenttia työskenteli kuntayhtymissä. Kuntayhtymien henkilökunta oli

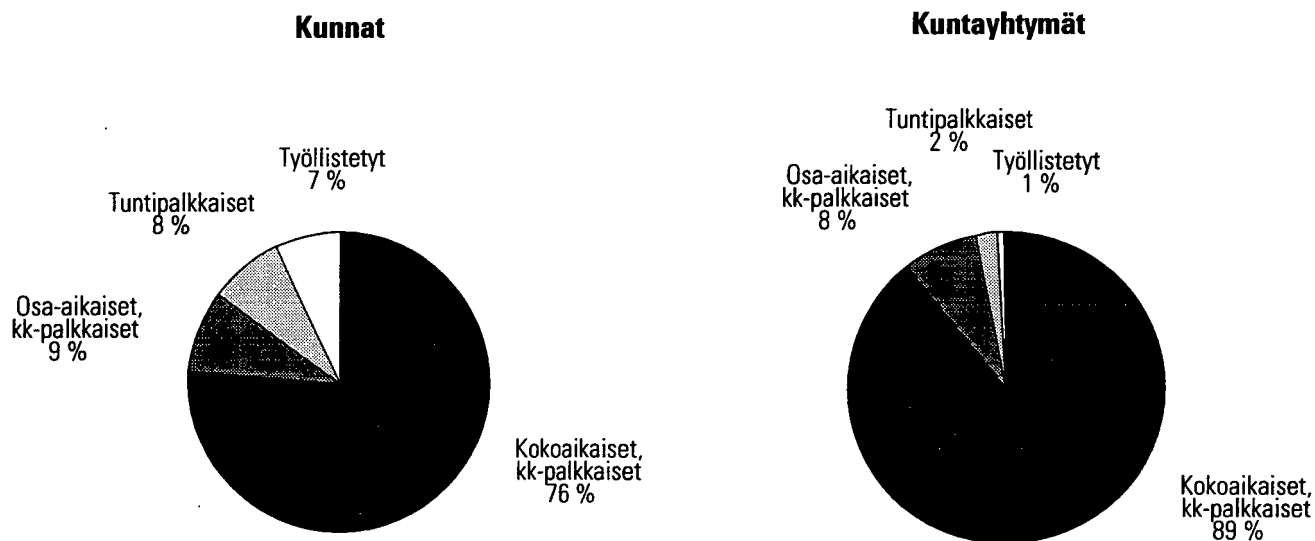
pääasiassa kokoaikaisia kuukausipalkkaisia. Tuntipalkkaisia oli runsaat 2 prosenttia ja työllistettyjä vapaa prosentti (Taulukko 5).

Taulukko 5. Kuntien ja kuntayhtymien henkilökunta palkansaajaryhmittäin 1996

	Lukumäärä			Jakautuma, %		
	Kuntasektori	Kunnat	Kuntayhtymät	Kuntasektori	Kunnat	Kuntayhtymät
Kokoaikaiset kk-palkkaiset	359 198	258 139	101 059	77,4	73,6	89,3
Osa-aikaiset kk-palkkaiset	37 741	29 123	8 618	8,1	8,3	7,6
Tuntipalkk.	36 198	33 492	2 706	7,8	9,5	2,4
Työllistetyt	30 919	30 084	835	6,7	8,6	0,7
Yhteensä	464 056	350 838	113 218	100,0	100,0	100,0

	Osuus kuntasektorista, %		
	Kunnat	Kuntayhtymät	Yht.
Kokoaikaiset kk-palkkaiset	71,9	28,1	100,0
Osa-aikaiset kk-palkkaiset	77,2	22,8	100,0
Tuntipalkk.	92,5	7,5	100,0
Työllistetyt	97,3	2,7	100,0
Yhteensä	75,6	24,4	100,0

Kuvio 5. Kuntien ja kuntayhtymien henkilökuntarakenne 1996, %

8. Työvoimakustannukset 1996

Kuntasektorin työvoimakustannukset olivat vuonna 1996 yhteensä 67 542,8 miljoonaa markkaa. Jokaista suomalaista ja yhtä kuukautta kohden niitä oli keskimäärin 1 100 markkaa.

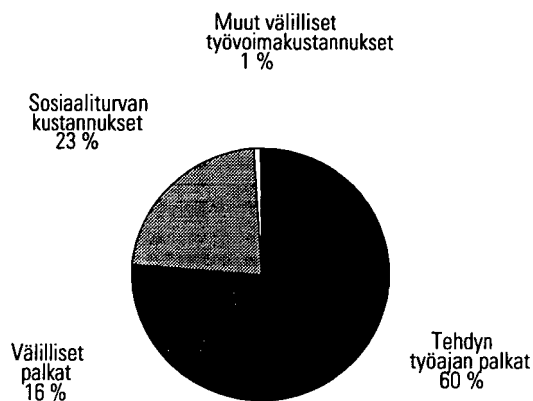
Työvoimakustannukset jakautuivat seuraavasti:

• kokonaispalkat	51 410 milj. mk	76,1 %
• sosiaaliturvan kustannukset	15 559 milj. mk	23,0 %
• muut työvoimakustannukset	574 milj. mk	0,8 %

Kunnat ja kuntayhtymät saivat palkkauskustannuksiin työllistämistukea, oppilaiden koulutustukea sekä muuta esim. EU- tukea 2,6 prosenttia työvoimakustannuksista. Tuet huomioon ottaen kuntasektorin työvoimakustannukset olivat 65 794 miljoonaa markkaa vuonna 1996. Tähän lukuun eivät sisälly valtionosuudet.

Kuntasektorin kokonaistyövoimakustannuksista kuntayhtymät lohkaisivat 27 prosenttia, siis suuremman osuuden kuin kuntayhtymien osuus työvoimasta oli.

Kuvio 6. Kuntasektorin työvoimakustannusten jakaantuminen 1996, %

Kaikista kustannuksista tehdyn työajan palkkojen osuus oli 60 prosenttia ja välillisten palkkojen 16 prosenttia. Sosiaaliturvan kustannukset veivät 23 prosenttia ja muut työvoimakustannukset vajaan yhden prosentin työvoimakustannuksista.

9. Välilliset työvoimakustannukset

9.1 Välilliset työvoimakustannukset kunnissa ja kuntayhtymissä

Kokonaisuudessaan välillisten työvoimakustannusten osuus kokonaispalkoista oli kuntayhtymissä hieman suurempi kuin kunnissa (Taulukko 6). Tämä johtui kuntayhtymien sosiaaliturvan sekä muiden työvoimakustannusten suuremmista osuuksista. Sosiaaliturvan kustannusten ero selittyi pääasiassa kuntien

peruskoulun ja lukion opettajien kuulumisella Valtion eläkejärjestelmän piiriin, jolloin kunnat eivät maksa eläkemaksua. Kuntayhtymien lähinnä ammatillisen koulutuksen - opettajat puolestaan kuuluvat KVTELin piiriin. Välilliset palkat olivat kunnissa suhteellisesti suuremmat kuin kuntayhtymissä.

Taulukko 6. Työvoimakustannukset kunnissa, kuntayhtymissä ja kuntasektorissa 1996 markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	Kunnat		Kuntayhtymät		Kuntasektori	
	milj. mk	%	milj. mk	%	milj. mk	%
1. Kokonaispalkat	37 534,5	100,0	13 875,5	100,0	51 410,0	100,0
1.1. Tehdyn työajan palkat	29 391,3	78,3	10 935,5	78,8	40 326,8	78,4
1.2. Välilliset palkat	8 143,2	21,7	2 940,0	21,2	11 083,2	21,6
2. Sosiaaliturvan kustannukset	11 292,9	30,1	4 266,2	30,7	15 559,2	30,3
3. Muut työvoimakustannukset	387,7	1,0	186,0	1,3	573,6	1,1
Työvoimakustannukset yhteensä	49 215,2	131,1	18 327,6	132,1	67 542,8	131,4

Lähde: Liitteen taulukot 1 ja 2.

9.2 Välilliset työvoimakustannukset alueittain ja kuntakoon mukaan

Pääkaupunkiseutu erosi selvästi muusta Suomesta korkeimpien välillisten työvoimakustannusten vuoksi, sillä sekä välilliset palkat että sosiaaliturvan kustannukset olivat selvästi keskimääräistä suurempia. Välillisten palkkojen osuus selittyy osittain opettajien pienemmällä suhteellisella osuudella koko henkilöstöstä. Opettajilla ei ole vuosilomaan liittyviä ns. pidennyspäiviä. Muu henkilökunta voi saada ylimää-

räisiä vuosilomapäiviä, jos ajoittaa lomapäiviä lomakauden ulkopuolelle. Kuva muuttuisi hyvin toisenlaiseksi, jos opettajien koulutyön keskeytysaika laskettaisiin välillisiin palkkoihin.

Sosiaaliturvan kustannukset olivat pääkaupunkiseudulla suurimmat pääasiassa KVTEL-maksun ja omien eläkkeiden kustannusten takia. Omia eläkejärjestelmiä on pääasiassa suurissa kunnissa.

Taulukko 7. Kuntien välilliset työvoimakustannukset alueittain ja kuntakoon mukaan 1996, %-osuus kokonaispalkoista

	Pääkaupunkiseutu	Yli 40 000 asukasta	20 000 – 39 999 as.	12 000 – 19 999 as.	alle 11 999 Etelä- Suomi	alle 11 999 Muu Suomi
1. Kokonaispalkat	100	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat	77,3	78,6	78,7	77,9	78,6	78,7
1.2 Välilliset palkat	22,7	21,4	21,3	22,1	21,4	21,3
2. Sos. turvan kustannukset	36,9	30,6	27,2	28,0	27,0	27,2
3. Muut työvoimakustannukset	0,9	1,1	0,9	1,1	1,2	1,0
Työvoimakustannukset yht.	137,8	131,7	128,1	129,1	128,2	128,2
Kuntien lukumäärä	4	13	31	40	157	194

Lähde: Liitteen taulukot 3 – 6.

9.3 Välilliset työvoimakustannukset kuntayhtymätyypeittäin

Välillisten työvoimakustannusten suuruus ei vaihdellut juurikaan kuntayhtymätyypin mukaan lukuun ottamatta liiketoiminnan ja muiden alojen ryhmää, jossa eläkekustannukset olivat huomattavan suuret. Kyseistä ryhmää koskeviin tuloksiin on suhtauduttava kuitenkin varauksellisesti, sillä ryhmän koko on varsin pieni.

Välillisten työvoimakustannusten rakenteessa oli sen sijaan suuriakin eroja. Varsinkin ammatillisen koulutuksen kuntayhtymissä välilliset palkat olivat selvästi pienemmät kuin muissa ryhmissä, mikä enimmäkseen selittyy loma-ajan palkoilla. Myös sai-

rauteen, tapaturmaan ja lapsen liittyviä poissaoloja oli vähemmän.

Sosiaaliturvan kustannuksissa oli kuntayhtymien välillä varsin vähän eroja, ellei oteta huomioon liiketoiminnan ym. kuntayhtymien lähinnä korkeammista eläkemaksuista johtuvia sosiaaliturvan kustannuksia.

Muissa välillisissä työvoimakustannuksissa oli selviä eroja. Yhdyskuntapalvelujen korkeimpaan muiden työvoimakustannusten osuuteen vaikuttivat pääasiassa koulutusmäärärahan ja työpaikkaruokailun kustannukset.

Taulukko 8. Välilliset työvoimakustannukset kuntayhtymätyyppien mukaan 1996, osuus kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat

	Yhdyskunta- palvelujen kuntayhtymät	Kansanterveystyön kuntayhtymät	Sairaalakunta- yhtymät	Sosiaalitoimen kuntayhtymät	Ammatillisen koul. ja muun sivistys- toimen kunta- yhtymät	Liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymät
1. Kokonaispalkat	100	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat	78,7	78,7	78,0	78,8	82,1	76,7
1.2 Välilliset palkat	21,3	21,3	22,0	21,2	17,9	23,3
2. Sos. turvan kustannukset	29,7	30,9	30,8	31,5	29,9	33,7
3. Muut työvoimakustannukset	4,2	1,2	1,1	0,9	2,1	3,7
Työvoimakustannukset yht.	133,9	132,2	132,0	132,4	132,0	137,5
Kuntayhtymien lukumäärä	26	84	22	36	74	12

Lähde: Liitteen taulukot 7 – 10.

9.4 Välilliset työvoimakustannukset maakunnittain

Maakuntien välillä ei näyttänyt olevan kovin suuria eroja välillisissä työvoimakustannuksissa lukuun ottamatta Uuttamaata, missä välilliset palkat ja sosiaaliturvan kustannukset nostivat ne keskimääräistä selvästi korkeammiksi. Välillisissä palkkakustannuksissa erot eivät olleet yhtä selviä kuin sosiaaliturvan kustannuksissa. Välillisten palkkojen osuus kokonaispalkoista vaihteli 19,5 prosentista 22,1 prosenttiin. Korkeimmillaan ne olivat Uudenmaan ja Kymenlaakson maakunnissa ja matalimmillaan Vaasan rannikkoseudulla.

Suurimmat sosiaaliturvan kustannukset olivat Uudellamaalla 33,6 prosenttia kokonaispalkoista. Pienimmät ne olivat Vaasan rannikkoseudulla 27,1. Muut työvoimakustannukset vaihtelivat 0,8–1,5 prosenttia kokonaispalkoista maakunnasta riippuen.

Muut työvoimakustannukset olivat suurimmat Päijät-Hämeessä ja pienimmät Satakunnassa ja Lapissa.

Maakunnat eroavat työvoimakustannuserien tarkastelussa toisistaan selvästi palkkauskustannuksiin saatujen tukien osalta. Kyseisen, enimmäkseen valtion työllistämistuista koostuvan erän, osuus kokonaispalkoista vaihteli Etelä-Pohjanmaan 1,4 prosentista Kainuun 7,1 prosenttiin. Keskimäärin osuus oli maakunnissa 3,4 prosenttia kokonaispalkoista. Palkkauskustannuksiin saatujen tukien osuus näyttäisi nousevan siirryttäessä etelästä pohjoiseen ja rannikolta sisämaahan.

Liitteen taulukossa 11 ja 12 on maakunnittaisia työvoimakustannustietoja markkamäärinä sekä osuuksina kokonaispalkoista.

10. Henkilötyövuoden hinta

Henkilötyövuoden hinta kuvaa kokoaikaisen kuukausipalkkaisen kunnallisen palkansaajan työvoimakustannuksia. Kokonaispalkkojen laskennassa käytettiin hyväksi henkilörekisteristä saatua kokoaikaisen kuukausipalkkaisen kuukausikeskiansiota, joka marraskuussa 1996 oli 10 851 markkaa. Lokakuun alussa palkkoja nostettiin 2 prosentin yleiskorotuksella, jonka vuoksi kuukausipalkka oli sitä ennen keskimäärin 10 635 markkaa. Laskelmassa käytetyt sosiaaliturvan rahoituksen, muiden välillisten työvoimakustannusten sekä palvelussuhteen päättymisen korvausten osuudet ovat koko henkilöstöä koskevia, mutta muut

kustannuserät koskevat kuntasektorin kokoaikaista kuukausipalkkaista henkilöstöä.

Kuntasektorilla yhden kokoaikaisen kuukausipalkkaisen palkansaajan vuosikustannukset olivat noin 176 200 markkaa vuonna 1996. Siitä kokonaispalkkojen osuus oli 76 prosenttia eli 134 100 markkaa. Kokonaispalkkoista välillisiä palkkoja oli 29 500 markkaa ja tehdyn työajan palkkoja 104 600 markkaa. Edellisten osuus kokonaistyövoimakustannuksista oli 17 prosenttia ja jälkimmäisten 59 prosenttia. Sosiaaliturvan kustannuksia oli 23 prosenttia eli 40 600 markkaa ja muita välillisiä työvoimakustannuksia vajaa prosentti eli 1 500 markkaa.

Taulukko 9. Henkilötyövuoden hinta 1996, kokoaikaiset kuukausipalkkaiset

	mk/henkilötyövuosi	%-jakautuma	% kokonaispalkoista
1. Kokonaispalkat	134 096	76,1	100,0
1.1 Tehdyn työajan palkat	104 621	59,4	78,0
1.2 Välilliset palkat yhteensä	29 476	16,7	22,0
Vuosilomiin liittyvät kustannukset	20 285	11,5	15,1
Vapaapäiviin liittyvät kustannukset			
ml. palvelussuht. päättymisen korvaus	4 567	2,6	3,4
Sairauteen/työtapaturmaan, lapsen, osallistumiseen ja muihin poissaoloihin liittyvät palkat	4 624	2,6	3,4
2. Sosiaaliturvan kustannukset yht.	40 583	23,0	30,3
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	9 265	5,3	6,9
Työeläkemaksut	24 709	14,0	18,4
Muut vakuutus- ym. maksut	6 695	3,8	5,0
Kuntien omat eläkkeet	1 448	0,8	1,1
Sairausvakuutuksen palautukset	-1 534	-0,9	-1,1
3. Muut välilliset työvoimakustannukset	1 497	0,8	1,1
Työvoimakustannukset yhteensä	176 176	100	131,4

Lähde: Liitteen taulukot 2 ja 13b.

11. Työvoimakustannusten muutokset 1990–1996

Kokonaispalkkojen erittely tehdyn työajan palkkoihin ja välillisiin palkkoihin poikkeaa vuoden 1990 tutkimuksesta. Tehdyn työajan palkka sisältää tässä tutkimuksessa EU:n suosituksesta myös koulutusajan palkat. Ne olivat välillisissä palkoissa vuonna 1990. Koulutyön keskeytysajan kustannuksia ei eritelty lainkaan aiemmassa selvityksessä. Tässä lääkärin päivystysaika kokonaisuudessaan – sekä palkallinen että vapaana korvattu – on tehtyä työaikaa. Vuoden 1990 tutkimuksessa vapaana korvattun ajan palkat oli eroteltu välillisten palkkojen eräksi. Niitä ei erotella lainkaan vuoden 1996 tutkimuksessa.

Välillisten palkkojen laskennassa on tapahtunut suurimmat muutokset. Vuoden 1990 tutkimuksessa kustannuksiin luettiin vain tuntipalkkaisten arkipyhäajan korvaukset. Tässä tutkimuksessa oli niiden lisäksi välillisiä palkkoja myös kuukausipalkkaisten laskennalliset arkipyhäajan palkat. Uutena eränä välillisissä palkoissa on myös palvelussuhteen päättymisen korvaus.

Muissa työvoimakustannuksissa on myös eroja aikaisempaan nähden. Työterveydenhuollon kustannukset eivät vuoden 1996 selvityksessä sisällä työter-

veydenhuollon oman henkilökunnan palkkoja, koska ne sisältyvät kokonais- ja tehdyn työajan palkkoihin.

Oheisessa taulukossa 10 esitetty vertailu perustuu pääsääntöisesti vuoden 1990 luokitteluun. Koulutusajan palkat ovat välillisissä palkoissa. Laskennalliset kuukausipalkkaisten arkipyhien palkat eivät ole välillisissä palkoissa vaan tehdyn työajan palkoissa. Palvelussuhteen päättymisen korvaus on myös tehdyn työajan palkoissa. Työterveydenhuollon oman henkilökunnan palkat sisältyvät muihin välillisiin työvoimakustannuksiin.

Vertailun perusteella kuntasektorin kokoaikaisen kuukausipalkkaisten henkilöstön välilliset työvoimakustannukset ovat selvästi kasvaneet kuutena vuotena. Kun tehdyn työajan palkat kasvoivat 22 prosenttia vuodesta 1990 vuoteen 1996, välilliset työvoimakustannukset kokonaisuudessaan kasvoivat 42 prosenttia. Erityisen voimakkaasti kasvoivat sosiaaliturvan kustannukset, 53 prosenttia. Välilliset palkat ja muut työvoimakustannukset kasvoivat vain vähän nopeammin kuin tehdyn työajan palkat. Kuluttajahinnat nousivat samana aikana 12 prosenttia ja palkansaajien yleinen ansiotasoindeksi 21 prosenttia.

Taulukko 10. Kuntasektorin kokoaikaisen kuukausipalkkaisten viranhaltijan/työntekijän laskennallinen vuosikustannus 1990 ja 1996, vuoden 1990 tutkimuksen luokitus *

	mk/henkilötyövuosi		% -osuus kokonaispalkoista		Vuosikustannusten muutos, % 1990 – 1996
	1990	1996	1990	1996	
Kokonaispalkat, joista	108 657	134 096	100,0	100,0	23,4
Tehdyn työajan palkat	88 659	108 545	81,6	80,9	22,4
Lomarahaa	4 740	6 093	4,4	4,5	28,5
Loma-ajan ja säteilyloma-ajan palkat	10 633	14 220	9,8	10,6	33,7
Lapseen liittyvien poissaolojen palkat	921	798	0,8	0,6	-13,4
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2 889	3 613	2,7	2,7	25,1
Koulutusajan palkat	585	614	0,5	0,5	5,0
Yhteistoiminta-ajan palkat	124	121	0,1	0,1	-2,4
Muut poissaolopalkat	106	93	0,1	0,1	-2,3
Välilliset palkat yhteensä	19 998	25 551	18,4	19,1	27,8
Sosiaaliturvan kustannukset	26 481	40 584	24,4	30,3	53,3
Muut välilliset työvoimakustannukset	1 444	1 833	1,3	1,4	26,9
Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	47 923	67 968	44,1	50,7	41,8
Työvoimakustannukset yhteensä	136 582	176 514	125,7	131,6	29,2

*Huom. Poikkeuksena lääkärin päivystyksen vapaana käytetyn ajan palkat, jotka tehdyn työajan palkoissa.

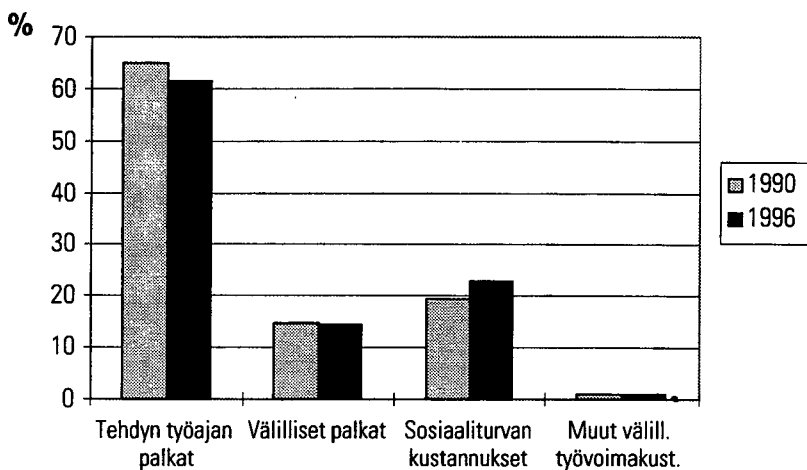
Kokonaistyövoimakustannukset nousivat kuntasektorin kokoaikaisilla kuukausipalkkaisilla 29 prosenttia kuudessa vuodessa, kuluttajahinnoilla deflatoituna reaalisesti 2,4 prosenttia vuodessa.

Sosiaaliturvan kustannuksia nostivat kaikkein eniten työttömyysvakuutusmaksun sekä kuntien eläkevakuutusmaksun korotukset. Sosiaaliturvan kustannuksista työnantajien sosiaaliturvamaksujen sekä kuntien omien eläkkeiden kustannukset laskivat. Myös sairausvakuutusten palautusten määrä väheni.

Välillisten palkkojen nousu johtui pääasiassa vuosilomaan liittyvistä kustannuksista sekä sairaus- ja tapaturma-ajan palkoista. Muista välillistä työvoimakustannuksista nousivat työterveydenhuollon kustannukset. Yksityiskohtainen vertailu sosiaaliturvan kustannuksista sekä muista välillisistä työvoimakustannuksista vuosien 1990 ja 1996 välillä esitetään kappaleessa 12.

Välillisten työvoimakustannusten suhde kokonaispalkkoihin nousi 44 prosentista 51 prosenttiin ja tehdyn työajan palkkoihin suhteutettuna 54 prosentista 63 prosenttiin vuosina 1990–1996.

Kuvio 7. Kuntasektorin kokoaikaisen kuukausipalkkaisen henkilöstön vuosityövoimakustannusten jakautuminen 1990 ja 1996, %

12. Työvoimakustannukset 1996 kustannuserittäin

12.1. Kokonaispalkat, tehdyn työajan palkat, lisä- ja ylityön palkat, koulutyön keskeytysajan palkat

Työvoimakustannustutkimuksessa ilmoitettiin henkilökunnan vuoden aikana ansaitsemat palkat kokonaisuudessaan. Palkkasummaan sisältyvien luontoisetujen verotusarvot merkittiin erikseen, samoin rahana maksetut lisä- ja ylityön palkat. Säännölliseen työaikaan sisältyviä lisä- ei tutkittu enää tässä yhteydessä, sillä ne julkaistaan säännöllisesti tuotetuissa palkkatilastoissa.

Kokonaispalkat sisältävät tehdyn työajan palkan sekä välilliset palkkakustannukset. Tehdyn työajan palkka muodostuu säännölliseltä tehdyttä työajalta maksetusta palkasta sekä lisä- ja ylityöajalta maksetusta palkasta, koulutusajan palkoista ja opettajien koulutyön keskeytysajan palkasta. Tehdyn työajan palkkoihin sisältyy tässä tutkimuksessa myös luontoisedut.

Lisä- ja ylityön palkkoja maksettiin kuntasektorilla keskimäärin 1,4 prosenttia kokonaispalkoista. Tuntipalkkaisille niitä maksettiin eniten eli 2,1 prosenttia kokonaispalkoista (Taulukko 11). Lisä- ja ylityötuntien palkkoihin ei sisälly opettajien ylituntikorvauksia eikä varallaolokorvauksia.

C-palkkaustaulukon piirissä olevien opettajien tehdyn työajan palkan määrittelyyn liittyy erityisiä ongelmia lukuun ottamatta rehtoreita, jotka noudattavat ns. kokonaistyöaikaa. Varsinaisilla opettajilla on laskennallisen vuosiloman ja suunnittelupäivien lisäksi paljon sellaisia palkallisia työpäiviä, jotka eivät ole varsinaisia koulupäiviä. Koska ne katsotaan yle-

sesti korvaukseksi lukuvuoden aikana tehdystä työstä, käsitellään tässä tutkimuksessa tätä varsin merkittävää työvoimakustannuserää tehdyn työajan palkkana.

Koulutyöpäivien määrä vaihtelee oppilaitoksesta riippuen huomattavasti. Eniten vaihtelua oli 1996 ammatillisilla oppilaitoksilla, joiden koulutyöpäivät olivat alimmillaan 160 työpäivää ja korkeimmillaan selvästi yli 190 työpäivää vuodessa. Lisäksi suunnittelupäivien määrä vaihteli huomattavasti oppilaitosten välillä. Laskennallisia vuosilomapäiviä oli kuukausipalkkaisilla kokoaikaisilla opettajilla ml. rehtorit n. 24 työpäivää. Jäljelle jääviä työpäiviä, joita kutsutaan tässä koulutyön keskeytysajaksi, oli kuukausipalkkaisilla kokoaikaisilla opettajilla keskimäärin 36,5 työpäivää vuodessa. Niiden palkkakustannusten osuus kuntasektorin kokonaispalkoista oli 2,6 prosenttia vuonna 1996. Laskelmaa on selostettu tarkemmin liitteessä 2.

Koulutyön keskeytyksen palkkakustannukset vaihtelivat selvästi kuntakoon mukaan. Pienimmät ne olivat pääkaupunkiseudulla 2,3 prosenttia ja suurimmat 3,8 prosenttia 12 000–20 000 asukkaan kunnissa (liitteen taulukko 5). Ammatillisen koulutuksen ja muun sivistystoimen kuntayhtymissä nämä palkkakustannukset olivat 10 prosenttia kokonaispalkoista (liitteen taulukko 9). Opetuksen ja kulttuurin hallinnonalalla ne olivat 9 prosenttia (liitteen taulukko 16b).

Taulukko 11. Palkansaajaryhmittäiset kokonaispalkat, lisä- ja ylityön palkat sekä koulutyön keskeytysajan palkat 1996

	Kokonaispalkat		Lisä- ja ylityön palkat		Koulutyön keskeytysajan palkat	
	milj. mk	Jakautuma %	milj. mk	Osuus kokonaispalkoista %	milj. mk	Osuus kokonaispalkoista %
Kokoaikaiset kuukausipalkkaiset	44 149	85,9	616,6	1,4	1 340,8	3,0
Osa-aikaiset kuukausipalkkaiset	2 472	4,8	36,6	1,5	14,4	0,6
Tuntipalkkaiset	2 898	5,6	60,2	2,1	3,1	0,1
Työllistetyt	1 891	3,7	5,9	0,3	0	0,0
Yhteensä	51 410	100	719,2	1,4	1 358,4	2,6

Lähde: Liitteen taulukot 13a ja 13b.

12.2 Luontoisedut

Luontoisetuja oli kuntasektorilla vähän, keskimäärin vain 0,3 prosenttia kokonaispalkoista, samoin kuin vuonna 1990. Kuukausipalkkaisilla luontoisetuja oli 0,4 prosenttia.

Luontoisetuja saivat pääasiassa kuukausipalkkaiset, sillä tuntipalkkaiset ja työllistetyt saivat kuntasektorin luontoiseduista vain yhden prosentin kuukausipalkkaisten saadessa 99 prosenttia. Luontoisedut koostuivat 90 prosenttisesti ravintoedusta, asuntoedun osuuden ollessa 7 ja muun auto- ym. edun vain 3 prosenttia.

Kuntasektorin luontoiseduista opetus- ja kulttuuritoimeen kohdistui 59 prosenttia, sosiaali- ja terveystoimeen 34 prosenttia ja muille aloille vain 7 prosenttia. Asuntoeduista eniten, 43 prosenttia, kohdistui opetuksen ja kulttuurin hallinnonalalle. Vähiten asuntoetua saatiin liiketoimen hallinnonalalla. Myös ravinnosta suurin osa, 61 prosenttia, nautittiin opetuksen ja kulttuurin hallinnonalalla. Liiketoiminnassa ei ravintoetua ollut juuri lainkaan. Autoeduista puolet saatiin yleishallinnon, yhdyskunta- ja muun palvelun aloilla ja liiketoiminnankin alalla 29 prosenttia (Taulukko 13).

Taulukko 12. Luontoisedut kokonaispalkoista 1996

	Kokonaispalkat milj. mk	Luontoisedut		Osuus kaikista luontoiseduista, %			
		Osuus kokonais- palkoista %	milj. mk	Asunto	Ravinto	Auto	Muut
Kuukausipalkkaiset	46 621	0,4	176,9	6,5	90,5	1,5	1,5
Tuntipalkk. ja työllistetyt	4 789	0,1	2,5	34,5	63,0	–	2,5
Yhteensä	51 410	0,3	179,4	6,8	90,1	1,5	1,6

Lähde: Liitteen taulukko 19.

Taulukko 13. Luontoisedut hallinnonaloittain 1996

	Luontoisedut milj. mk	Jakautuminen hallinnonaloittain, %				
		Luontoisedut yht.	Asunto	Ravinto	Auto	Muut
Yleishallinto, yhdyskuntapalvelut ja muut palvelut	10,8	6	21	3	50	32
Sosiaali- ja terveystoimi	58,9	34	28	36	6	24
Opetus- ja kulttuuritoimi	107,5	59	43	61	15	34
Liiketoiminta	2,1	1	8	0	29	10
Kuntasektori	179,4	100	100	100	100	100

Lähde: Liitteen taulukko 19.

12.3 Vuosiloma-ajan palkka, lomakorvaus, lomaraha, säästövapaan ja lomarahen vaihtovapaan palkka

Vuosilomiin liittyviä kustannuksia ovat vuosiloma-ajan palkka, lomakorvaus, lomaraha sekä säästövapaan ja lomarahen vaihtovapaan palkka. Säteilytyös- sä toimivalle viranhaltijalle/ työntekijälle vuosiloman lisäksi annettavan säteilyloman kustannusvaikutusta käsitellään seuraavassa kappaleessa vapaapäivien kustannusten yhteydessä.

Vuosilomiin liittyvät kustannukset olivat keskimäärin 14,8 prosenttia kokonaispalkoista. Kustannusten osuudet vaihtelivat huomattavasti palkansaajaryhmittäin kokoaikaisten kuukausipalkkaisten 15,1 prosentista työllistettyjen 10,1 prosenttiin (Taulukko 14). Tuntipalkkaisten ja kokoaikaisten kuukausipalkkaisten välillä sen sijaan ei ollut paljoakaan eroa vuosilomien kustannuksissa. Hallinnonalojen välillä oli suuria eroja. Liiketoiminnassa vuosilomiin liittyvät kustannukset olivat 16,5 prosenttia kokonaispalkoista, kun taas opetuksen ja kulttuurin alalla ne olivat 13,6 prosenttia. Luvuissa heijastuu hallinnonalalla

työskentelevien palkansaajien lomaoikeuden määrä sekä talvilomapidennykset. Opettajien loma-ajan palkka on määritelty lomaoikeuden mukaisesti eikä siihen sisälly talvilomapidennysten vaikutusta. Liiketoimen loma-ajan palkkakustannuksia nostaa keskimääräistä pitempi palvelusaika.

Vuoteen 1990 verrattuna loma-ajan kustannusten osuus kokonaispalkoista nousi 0,8 prosenttiyksikköä (Taulukko 15.) Poikkeuksellisen paljon näiden kustannusten osuus kokonaispalkoista kasvoi liiketoiminnassa. Myös kuntien sosiaali- ja terveystoimessa vuosiloma-ajan palkat nousivat keskimääräistä enemmän. Kasvu johtui lähinnä keski-ään ja palvelusajan noususta.

Loma-ajan palkkakustannukset nousivat enemmän kuin lomarahat. Tämä johtui pääasiassa lomarahen vaihtovapaista. Vuonna 1990 ei ollut mahdollista vaihtaa lomarahaa vastaavaan vapaaseen. Tässä vertailussa säästövapaan ja vaihtovapaan kustannukset ovat vuosiloma-ajan palkkakustannuksissa.

Taulukko 14. Vuosiloman kustannukset palkansaajaryhmittäin 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	Kuntasektori yhteensä		Kokoaikaiset kk.palkkaiset		Osa-aikaiset kk. palkkaiset	
	milj. mk	%	milj. mk	%	milj. mk	%
Vuosiloma-ajan palkka	5 059,5	9,8	4 410,9	10,0	173,7	7,0
Lomakorvaus	352,1	0,7	222,1	0,5	34,9	1,4
Lomaraha	2 159,3	4,2	2 006,0	4,5	98,9	4,0
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	42,7	0,1	39,3	0,1	1,2	0,0
Vuosilomiin liittyvät kustannukset yhteensä	7 613,6	14,8	6 678,3	15,1	308,7	12,4
	Tuntipalkkaiset		Työllistetyt			
	milj. mk	%	milj. mk	%		
Vuosiloma-ajan palkka	389,4	13,4	85,4	4,5		
Lomakorvaus	43,8	1,5	51,3	2,7		
Lomaraha	–	–	54,4	2,9		
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	2,1	0,1	0,0	0,0		
Vuosilomiin liittyvät kustannukset yhteensä	435,3	15,0	191,2	10,1		

Lähde: Liitteen taulukot 13a ja 13b.

Taulukko 15. Vuosiloman kustannukset 1990 ja 1996 markkoina ja osuutena kokonaispalkoista, kuntasektori, kaikki palkansaajat

	1990		1996		1990–1996
	milj. mk	%	milj. mk	%	muutos, %
Vuosiloma-ajan palkka	4 773,41	10,0	5 454,22	10,6	14,3
Lomaraha	1 918,37	4,0	2 159,26	4,2	12,6
Yhteensä	6 691,78	14,0	7 613,48	14,8	13,8

12.4 Arkipyhäajan ja säteilyloma-ajan palkat

Kuukausipalkkaisen henkilöstön arkipyhäajan palkat lasketaan tässä tutkimuksessa välillisten palkkojen kustannuksiksi. Vuoden 1990 tutkimuksessa eriteltiin vain tuntipalkkaisten työntekijöiden arkipyhäkorvaukset.

Koko henkilökunnan arkipyhäajan palkat olivat 3,3 prosenttia kokonaispalkoista vuonna 1996. Tun-

tipalkkaisilla työntekijöillä niiden osuus oli 2,4 prosenttia, muilla palkansaajilla 3,4 prosenttia. Arkipyhäkorvaukset alenivat vuosina 1990–1996 tuntipalkkaisten määrän vähenemisen myötä.

Säteilyloman palkat olivat 0,02 prosenttia palkkasummasta, kuten vuoden 1990 työvoimakustannustutkimuksessakin.

Taulukko 16. Vapaapäivien kustannukset palkansaajaryhmittäin 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	Kuntasektori		Kokoaikaiset kk.palkkaiset		Osa-aikaiset kk.palkkaiset	
	milj. mk	%	milj. mk	%	milj. mk	%
Arkipyhäajan palkat	1 701,2	3,3	1 483,3	3,4	83,1	3,4
Säteilyloma-ajan palkat	9,6	0,0	9,4	0,0	0,2	0,0
	Tuntipalkkaiset		Työllistetyt			
	milj. mk	%	milj. mk	%		
Arkipyhäajan palkat	69,7	2,4	65,1	3,4		
Säteilyloma-ajan palkat	–	–	–	–		

Lähde: Liitteen taulukot 13a ja 13b.

12.5 Sairauteen ja työtapaturmiin, lapsen syntymään ja hoitoon, koulutukseen, yhteistoimintaan ja muihin poissaoloihin liittyvät palkkakustannukset

12.5.1 Sairaus- ja työtapaturma-ajan palkat

Sairaudesta ja tapaturmasta aiheutuvien poissaolojen palkkakustannukset olivat keskimäärin 2,7 prosenttia kokonaispalkoista vuonna 1996. Sairausvakuutusten palautukset kattoivat näistä 42 prosenttia. Nettomääräisenä sairaudesta ja tapaturmasta aiheutuvien palkkakustannusten osuus kokonaispalkoista oli 1,6 prosenttia vuonna 1996.

Palkansaajaryhmistä tuntipalkkaisilla työntekijöillä sairaudesta ja tapaturmasta johtuvien poissaolojen palkkaosuus kokonaispalkoista oli suurin 3 prosenttia, mikä johtunee osin poissaolojen kirjautumisesta paremmin kuin kuukausipalkkaisilla. Kuukausipalkkaiset voivat paremmin korvata osan sairauspoissaoloista työpaikkakohtaisilla järjestelyillä. Työllistetyillä sairaus- ja tapaturmapoissaolojen kustannuksia oli suhteellisesti vähiten 2,5 prosenttia (Taulukko 17).

Hallinnonaloista yleishallinnon, yhdyskunta- ja muiden palvelujen hallinnonaloilla sairaus- ja tapaturmapoissaolojen kustannusosuus oli suurin 3,2 prosenttia (Taulukko 18). Pienin osuus 2,2 prosenttia oli opetus- ja kulttuuritoimen sekä liiketoiminnan aloilla. Opetusalalla sairausajan sijaisjärjestelyt ovat edelleen osin opettajien vastuulla, jolloin sairausajan kustannukset eivät kirjaudu. Yleishallinnon, yhdyskunta- ja muiden palvelujen hallinnonaloilla työskenteli suhteellisesti eniten tuntipalkkaisia työntekijöitä, joilla sairaudesta ja tapaturmasta kirjautuneita poissaoloja oli eniten.

Vuodesta 1990 vuoteen 1996 sairaus- ja tapaturma-ajan palkkakustannusten osuus kokonaispalkoista laski hieman. Tämä johtunee työllistettyjen keskimääräistä vähäisemmistä poissaolokustannuksista. Kokoaikaisilla kuukausipalkkaisilla sairaus- ja tapaturma-ajan poissaolojen palkkakustannusosuus kokonaispalkoista pysyi ennallaan.

Taulukko 17. Poissaolojen kustannukset syyn mukaan palkansaajaryhmittäin 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	Kuntasektori		Kokoaikaiset		Osa-aikaiset	
	milj. mk	%	milj. mk	%	milj. mk	%
Sairaus- ja tapaturma	1 389,5	2,7	1 189,5	2,7	65,9	2,7
Lapsen liittyvä poissaolo	277,3	0,5	262,8	0,6	7,6	0,3
Koulutus	210,3	0,4	202,4	0,5	4,9	0,2
Osallistumisjärj. käytetty aika	43,1	0,1	39,7	0,1	0,5	0,0
Muu poissaolo	36,2	0,1	30,7	0,1	3,9	0,2
Yhteensä	1 956,4	3,8	1 725,1	3,9	82,8	3,3

	Tuntipalkkaiset		Työllistetyt	
	milj. mk	%	milj. mk	%
Sairaus- ja tapaturma	86,2	3,0	47,9	2,5
Lapsen liittyvä poissaolo	4,0	0,1	3,0	0,2
Koulutus	2,8	0,1	0,2	0,0
Osallistumisjärj. käytetty aika	2,8	0,1	0,1	0,0
Muu poissaolo	1,5	0,1	0,2	0,0
Yhteensä	97,3	3,4	51,4	2,7

Lähde: Liitteen taulukot 13a ja 13b.

Taulukko 18. Poissaolojen palkkakustannukset syyn mukaan hallinnonaloittain 1996,

	milj. mk				
	Yleishallinto, yhdys- kunta- ja muut palvelut	Sosiaali- ja terveystoimi	Opetus- ja kulttuuritoimi	Liiketoiminta	Kuntasektori
Sairaus- ja työtapaturma	239,9	780,9	322,2	46,5	1 389,50
Lapseen liittyvä poissaolo	25,9	174,6	74,1	2,7	277,3
Koulutus	29,2	106,5	71,3	3,4	210,3
Osallistumisjärj. käytetty aika	8,9	19,9	10,8	3,5	43,1
Muu poissaolo	5,3	20,4	9,7	0,8	36,3
Poissaolot yhteensä	309,2	1 102,30	488,1	56,9	1 956,50
%-osuus kokonaispalkoista					
Sairaus- ja työtapaturma	3,2	2,9	2,2	2,2	2,7
Lapseen liittyvä poissaolo	0,3	0,7	0,5	0,1	0,5
Koulutus	0,4	0,4	0,5	0,2	0,4
Osallistumisjärj. käytetty aika	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Muu poissaolo	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Poissaolot yhteensä	4,1	4,1	3,3	2,7	3,8

Lähde: Liitteen taulukot 16a ja 16b.

12.5.2 Lapseen liittyvän poissaolon palkat

Pääosa, 78 prosenttia, äitiyslomien ja sairaan lapsen hoitoon käytetyn ajan palkkakustannuksista johtui äitiyslomasta. Äitiysloman ja sairaan lapsen hoidosta johtuvan poissaolon palkkakustannukset olivat keskimäärin 0,5 prosenttia kokonaispalkoista. Kuukausipalkkaisilla oli näitä kustannuksia 0,6 prosenttia kokonaispalkoista. Tuntipalkkaisilla kustannusten osuus oli vain 0,1 prosenttia.

Naisvaltaisella sosiaali- ja terveystoimen alalla lapseen liittyvien poissaolojen kustannusten osuus kokonaispalkoista oli suurin 0,7 prosenttia. Miesennemmistöisen liiketoiminnan alalla nämä kustannukset muodostivat kokonaispalkoista vain 0,1 prosenttia.

Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät kustannukset alenivat selvästi kuudessa vuodessa vuodesta 1990 lähtien, erityisesti sosiaali- ja terveystoimen alalla. Tällä alalla naisten keski-ikä kasvoi lähes kolme vuotta, mikä osaltaan oli vähentämässä äitiyslomia ja lasten hoitoon liittyvää poissaoloa.

12.5.3 Koulutusajan palkat

Koulutusajan palkkakustannuksia kertyi kuntasektorilla keskimäärin 0,4 prosenttia kokonaispalkoista. Pääosa koulutuksesta oli henkilöstökoulutusta, vain 8 prosenttia oli opintovapaata ja muuta koulutusta. Koulutusajan palkkakustannukset vaihtelivat huomattavasti palkansaajaryhmien välillä. Kokoaikaisilla kuukausipalkkaisilla koulutusajan palkat olivat 0,5 prosenttia kokonaispalkoista. Muilla palkansaajaryhmillä koulutuskustannukset olivat selvästi pienemmät: Osa-aikaisilla kuukausipalkkaisilla niiden osuus kokonaispalkoista oli 0,2 prosenttia, tuntipalkkaisilla vain 0,1 prosenttia ja työllistetyillä käytännöllisesti katsoen nolla.

Opetus- ja kulttuuritoimessa koulutusajan palkkakustannukset olivat suurimmat, noin 0,5 prosenttia palkkasummasta. Liiketoiminnassa ne olivat pienimmät vain 0,2 prosenttia kokonaispalkoista.

Vuodesta 1990 vuoteen 1996 koulutusajan palkkakustannukset laskivat 0,1 prosenttiyksikköä kokonaispalkoista. Koulutusajan palkkakustannukset laskivat kaikilla muilla hallinnonaloilla paitsi opetus- ja kulttuuritoimen alalla. Yhtenä syynä voi olla se, että koulutusta on alettu pitää aikaisempaa yleisemmin tehtynä työaikana, jolloin koulutuspäiviä ei kirjata henkilöstöhallintojärjestelmiin.

12.5.4 Yhteistoimintaan käytetyn ajan palkat

Luottamusmies- ja yhteistoimintaan sekä ammattiyhdistyskoulutukseen käytetyn ajan palkkakustannukset olivat 0,1 prosenttia palkoista kuntasektorilla keskimäärin ja kaikilla hallinnonaloillakin pääsääntöisesti. Liiketoiminnassa näiden poissaolojen kustannukset olivat kuitenkin 0,2 prosenttia alan kokonaispalkoista. Yhteistoimintaan liittyviä poissaoloja oli pääasiassa kokoaikaisilla kuukausipalkkaisilla ja tuntipalkkaisilla.

Tässä tutkimuksessa luottamusmies- ja yhteistoimintaan sisältyi myös ammattiyhdistyskoulutus, minkä palkkamenot olivat runsaat 10 prosenttia kaikista yhteistoimintaan käytetyn ajan palkoista. Vuonna 1990 ay-koulutus sisältyi edellä käsiteltyyn koulutukseen. Yhteistoimintaan käytetyn ajan palkat laskivat selvästi vuosina 1990–1996. Niiden kustannusvaikutus oli kuitenkin melko vähäinen 0,1 prosenttia kokonaispalkoista kumpanakin vuonna.

12.5.5 Muun poissaolon palkat

Muulla poissaololla tarkoitettiin merkkipäivä- ym. perhevapaata ja muuta palkallista virkavapautta tai työlomaa. Niistä johtuvat palkkakustannukset olivat kokonaispalkoista 0,1 prosenttia tai vähemmän kaikilla hallinnonaloilla. Palkansaajaryhmistä osa-aikaisilla kuukausipalkkaisilla muun poissaolon palkkojen osuus kokonaispalkoista oli 0,2 prosenttia. Työllistetyillä näitä poissaoloja oli merkitty tuskin lainkaan.

Myös merkkipäivä- ym. perhevapaan sekä muun virkavapauden ja työloman palkkakustannukset laskivat selvästi vuodesta 1990 vuoteen 1996. Niidenkin kustannusvaikutus oli vähäinen, 0,1 prosenttia molempina vuosina.

Sairauteen ja työtapaturmiin, lapsen syntymään ja hoitoon, koulutukseen, yhteistoimintaan ja muihin poissaoloihin liittyvät palkkakustannukset olivat keskimäärin 3,8 prosenttia kuntasektorin kokonaispalkoista. Niiden osuus yhteenlaskettuna laski vuodesta 1990 lähtien puolella prosenttiyksiköllä. Kaikkien em. syiden mukaisten poissaolojen kustannusosuudet laskivat. Sairautta ja työtapaturmia lukuun ottamatta myös markkamäärät laskivat (Taulukko 19). Voimakkaimmin vaikutti lapsen syntymään ja hoitoon liittyvien poissaolojen palkkakustannusten pieneminen.

Taulukko 19. Poissaolojen palkkakustannukset syyn mukaan 1990 ja 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	1990		1996		muutos, % 1990 – 1996
	milj. mk	%	milj. mk	%	
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka	1 333,20	2,8	1 389,49	2,7	4,2
Lapsen syntymä ja hoitovapaan palkka/ Lapseen liittyvä poissaolo	367,56	0,8	277,29	0,5	-24,6
Koulutusajan palkat/ Koulutus	254,65	0,5	210,35	0,4	-17,4
Yhteistoiminta, työsuojelu yms./ Osallistumisjärj. käytetty aika	56,80	0,1	43,07	0,1	-24,2
VES/TES-perusteiset ja muut poissaolopalkat/ Muu poissaolo	49,03	0,1	36,27	0,1	-26,0
Yhteensä	2 061,24	4,3	1 956,47	3,8	-5,1

Lähteet: Liitteen taulukot 1 ja 2.

12.6 Sosiaaliturvan kustannukset

Sosiaaliturvan kustannukset kokonaispalkoista olivat kuntasektorissa 30,3 prosenttia, kun niistä on vähennetty sairaus-, tapaturma- ja äitiysloma-ajan poissaoloista Kansaneläkelaitokselta saadut palautukset.

Ilman nettoutusta osuus oli 31,4 prosenttia. Kuntayhtymissä sosiaaliturvan kustannukset olivat hie- man suuremmat kuin peruskunnissa, sillä kuntayhtymien opettajat ovat, toisin kuin kuntien peruskoulun

Taulukko 20. Sosiaaliturvan kustannukset kuntasektorissa 1996 markkoina ja %-osuutena kokonaispalkoista

	Kuntasektori		Kunnat		Kuntayhtymät	
	milj. mk	%	milj. mk	%	milj. mk	%
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	3 552	6,9	2 614	7,0	938	6,8
Maksut Kuntien eläkevakuutukselle	9 366	18,2	6 555	17,5	2 811	20,3
LEL- ja TaEL-vakuutusmaksut	107	0,2	105	0,3	2,2	0,0
Työttömyysvakuutusmaksut ml. erorahajärj. kustannukset	2 193	4,3	1 632	4,3	561	4,0
Tapaturmavakuutusmaksut	307	0,6	238	0,6	69	0,5
Ryhmähenkivakuutusmaksut	51	0,1	39	0,1	12	0,1
Muut vakuutusmaksut	14,5	0,0	12	0,0	2,6	0,0
Lomautussakot eli ylimäär. työttömyysvakuutusmaksut	1,5	0,0	1,4	0,0	0,1	0,0
Kuntien omat eläkkeet	555	1,1	534	1,4	21	0,2
Sairausvakuutuksen palautukset	-588	-1,1	-437	-1,2	-151	-1,1
Sosiaaliturvan kustannukset yhteensä	15 559	30,3	11 293	30,1	4 266	30,7
Sosiaaliturvan kustannukset ilman sairausvak. palautuksia	16 147	31,4	11 730	31,3	4 417	31,8

Lähde: Liitteen taulukot 1 ja 2.

ja lukion opettajat, pääasiassa KVTELin alaisia. Toisaalta osa kunnista maksoi omia eläkkeitä, joita taas kuntayhtymät eivät juurikaan maksaneet.

Vuoteen 1990 verrattuna sosiaaliturvan kustannukset nousivat kolmanneksella (Taulukko 21). Kaikkein eniten nousi työttömyysvakuutusmaksu, mikä vuonna 1990 oli niin pieni, 0,6 prosenttia palkoista, että se sisällytettiin muihin vakuutusmaksuihin ryhmähenkivakuutusmaksun ja tapaturmavakuutusmaksun lisäksi. Vuonna 1996 työttömyysvakuutusmaksu oli 1 prosentti viideltä ensimmäiseltä palkkamiljoonalta ja 4 prosenttia sen päälle menevältä osalta. Muihin maksuihin sisältyy myös lomautussakko eli ylimääräinen työttömyysvakuutusmaksu, mitä ei vuonna 1990 ollut.

Myös eläkevakuutusmaksut nousivat selvästi: KVTEL-maksu oli 18,2 prosenttia kokonaispalkoista vuonna 1996, yli kolme prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuusi vuotta aikaisemmin. Kustannuksiin ei ole luettu valtion eläkejärjestelmän piirissä olevien opettajien työeläketurvasta aiheutuvia kustannuksia, koska tutkimus tarkastelee kustannuksia kuntatyönantajan näkökulmasta. Niiden laskennallinen määrä oli valtiokonttorin mukaan 1 558 miljoonaa markkaa vuonna 1996, kokonaispalkkoihin verrattuna 3 prosenttia.

Työnantajien sosiaaliturvamaksujen sekä kuntien omien eläkkeiden kustannukset laskivat. Työnantajien sosiaaliturvamaksuista sairausvakuutusmaksu aleni 3,95 prosentista 2,85 prosenttiin vuosina 1990–1996.

Taulukko 21. Sosiaaliturvan kustannukset 1990 ja 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	1990		1996		muutos, % 1990 – 1996
	milj. mk	%	milj. mk	%	
Työnantajan SOTU	3 734,11	7,83	3 551,93	6,90	-4,9
Eläkevakuutusmaksut	7 256,91	15,22	9 472,79	18,43	30,5
Kuntien omat eläkkeet	720,77	1,51	554,97	1,08	-23,0
Muut vakuutukset	544,93	1,14	2 567,34	4,99	371,1
Sairausvakuutuksen palautukset	-640,58	-1,34	-586,74	-1,14	-8,4
Sosiaaliturva yhteensä	11 616,13	24,36	15 560,29	30,26	34,0
Sosiaaliturva yhteensä ilman sair.vak. palautuksia	12 256,71	25,70	16 147,03	31,39	31,7

12.7 Muut työvoimakustannukset

Muita työvoimakustannuksia kuntasektorissa on vain vähän päälle yksi prosentti suhteessa kokonaispalkkoihin (Taulukko 22). Kuntayhtymissä oli 0,3 prosenttiyksikköä suuremmat muut työvoimakustannukset kuin kunnissa johtuen pääasiassa suuremmista suojaapuku- ja työvaatekustannuksista terveydenhuollon laitoksissa sekä hieman suuremmista koulutuskustannuksista.

Muihin työvoimakustannuksiin sisältyvät erät eroavat tässä jonkin verran vuoden 1990 tutkimuksesta. Esimerkiksi vuoden 1990 laskelmissa työterveydenhuollon oman henkilökunnan palkkakustannuksia ei ole vähennetty työterveydenhuollon kustannuksista pois, kuten vuoden 1996 tutkimuksessa tehtiin. Vuoden 1996 työterveydenhuollon kuluissa mukana ovat varhaiskuntoutuksen ja työkykyä yllä-

pitävän toiminnan kustannukset. Vuonna 1990 kysyttiin ateriatukea ja tässä tutkimuksessa käsitteeltään laajempaa työpaikkaruokailua.

Muut työvoimakustannukset olivat kokonaisuudessaan varsin saman suuruiset kumpanakin tarkasteluvuonna. Osuus kokonaispalkoista oli 1,3 prosenttia vuonna 1990 ja 1,4 vuonna 1996. Työterveydenhuollon kustannusten (ml. omat palkat) osuus kokonaispalkoista nousi 0,21 prosentista 0,34 prosenttiin. Kasvu johtui lähinnä siitä, että Kansaneläkelaitoksen palautusten osuus työterveydenhuollon kustannuksista laski 55 prosentista 42 prosenttiin vuosina 1990–1996. Koulutusmäärärahojen, virkistys- ja sosiaalitoiminnan, suojaapukujen ja työvaatteiden sekä muiden pääasiassa vapaaehtoisten työvoimakustannuserien osuudet kokonaispalkoista pienenevät jonkin verran kuuden vuoden aikana.

Taulukko 22. Muut työvoimakustannukset 1996, markkoina sekä osuutena kokonaispalkoista

	Kuntasektori		Kunnat		Kuntayhtymät	
	milj. mk	%	milj. mk	%	milj. mk	%
Työterveyshuollon kust. pl. palkat	153,5	0,30	109,9	0,29	43,6	0,31
Varhaiskuntoutus ja tykytoiminta	9,9	0,02	8,9	0,02	1,0	0,01
Työterveydenhuollon palautukset	-117,2	-0,23	-78,7	-0,21	-38,5	-0,28
Työpaikkaruokailu	52,8	0,10	40,0	0,11	12,8	0,09
Koulutusmääräraha	371,5	0,72	251,6	0,67	119,9	0,86
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	26,6	0,05	17,2	0,05	9,4	0,07
Suojaapuvut ja työvaatteet	70,8	0,14	35,3	0,09	35,6	0,26
Muut kustannukset	5,7	0,01	3,5	0,01	2,2	0,02
Muut työvoimakustannukset yhteensä	573,6	1,12	387,7	1,03	186,0	1,34
Muut työvoimakustannukset yht. ilman työterv.huollon palautuksia	690,8	1,34	466,4	1,24	224,5	1,62

Lähde: Liitteen taulukot 1 ja 2.

Taulukko 23. Muut työvoimakustannukset 1990 ja 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	1990		1996		muutos 1990 – 1996
	milj. mk	%	milj. mk	%	
Työterveyshuolto, netto	98,05	0,21	174,95	0,34	78,4
Työpaikkaruokailu/ Ateriatuki	25,90	0,05	52,83	0,10	104,0
Koulutusmääräraha	364,16	0,76	371,52	0,72	2,0
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	35,50	0,07	26,60	0,05	-25,1
Suojaapuvut ja työvaatteet	89,61	0,19	70,83	0,14	-21,0
Muut työvoimakustannukset, (ml. työsuojelu, henkilökunta-alennukset)	18,82	0,05	5,69	0,01	-69,8
Muut työvoimakustannukset yhteensä	632,04	1,33	702,42	1,37	11,1

13. Työvoimakustannuksiin saadut tuet

Tutkimuksessa selvitettiin myös palkkakustannuksiin saatua tukea. Niitä ei ole otettu huomioon työvoimakustannusten tasoa ja rakennetta koskevassa tarkastelussa. Palkkauskustannuksiin saadun työllistämistuen, oppilaiden koulutustuen sekä muun mahdollisen työvoimakustannuksiin esim. EU:lta saadun tuen osuus kuntasektorin työvoimakustannuksista oli 2,6 prosenttia vuonna 1996. Tuki vaihteli huomattavasti kuntien ja kuntayhtymien välillä. Pääkaupunkiseudulla se oli keskimäärin 1,7 prosenttia ja Pohjoisen pienillä kunnilla keskimäärin 4,5 prosenttia työvoimakustannuksista. Yhdyskuntapalvelujen kun-

tayhtymissä sitä oli runsas 2 prosenttia kokonaistyövoimakustannuksista, kun taas liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymillä sitä oli tuskin lainkaan. Vastaavien tukien osuus oli 1,5 prosenttia kuntasektorin työvoimakustannuksista vuonna 1990.

Kunnat saivat myös maatalouslomittajien palkkaamiseen tarkoitettuja tukia, mutta niitä ei ole yllä olevissa luvuissa. Maatalouslomitukseen kohdistunut tuki oli 1 mrd. markkaa vuonna 1996. Tutkimus ei käsittele myöskään valtionosuuksia. Valtionosuus kuntasektorin käyttötalouteen oli 30,9 mrd. ja investointeihin 1,2 mrd. markkaa.

Taulukko 24. Kuntasektorin työvoimakustannukset kustannuserittäin 1996, markkoina ja osuutena kokonaiskustannuksista

	milj. mk	%
1. KOKONAISPALKAT, joista	51 410,0	76,12
Lisä- ja ylityön palkat	719,2	1,06
Luontoisedut	179,4	0,27
Koulutyön keskeytysajan palkat	1 358,4	2,01
Henkilöstökoulutus	193,3	0,29
Opintovapaa, muu koulutus	17,0	0,03
Vuosiloma-ajan palkka	5 059,5	7,49
Lomakorvaus	352,1	0,52
Lomaraha	2 159,3	3,20
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	42,7	0,06
Säteilyloma-ajan palkat	9,6	0,01
Arkipyhääjan palkat	1 701,2	2,52
Sairaus/ täysi palkka	1 178,2	1,74
Sairaus/ osa palkka	164,6	0,24
Työtapaturma, ammattitauti/ täysi palkka	43,5	0,06
Työtapaturma, ammattitauti/ osapalkka	3,2	0,00
Äitiysloma	215,1	0,32
Sairaalan lapsen hoito	62,2	0,09
Luottamusmies- ym. yhteistoiminta	38,5	0,06
Ay-koulutus	4,6	0,01
Merkipäivä, ym. perhevapaa	8,9	0,01
Muu virkavapaus/ työloma	27,4	0,04
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	12,8	0,02
2. SOSIAALITURVAN KUSTANNUKSET, joista	15 559,2	23,04
Työnantajan sotu-maksut	3 551,9	5,26
KVTEL-maksu	9 365,9	13,87
LEL-, TaEL-maksut	106,9	0,16
Työttömyysvakuutus/ eroraha	2 193,1	3,25
Tapaturmavakuutus	307,1	0,46
Ryhmähenkivakuutus/ taloudellinen tuki	51,0	0,08
Vapaaehtoiset vakuutukset	14,6	0,02
Lomautussakko eli ylimäär. työttömyysvak.maksu	1,5	0,00
Kuntien omat eläkkeet	555,0	0,82
Sairausvakuutuksen palautukset	-587,9	-0,87
3. MUUT VÄLILLISET TYÖVOIMAKUSTANNUKSET, joista	573,6	0,85
Työterveydenhuollon kustannukset yhteensä	282,3	0,42
Edellisestä oman työterveyshenkilöstön palkat ja sotu-maksut	-128,8	-0,19
Varhaiskuntoutus ja työkykyä ylläpitävä toiminta	9,9	0,02
Työterveydenhuollon palautukset	-117,2	-0,17
Työpaikkaruokailu	52,8	0,08
Koulutusmääräraha	371,5	0,55
Virkistys- ja sosiaalityö	26,6	0,04
Suojapuvut, työvaatteet	70,8	0,11
Muut työvoimakustannukset	5,7	0,01
TYÖVOIMAKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	67 542,8	100,00
Palkkauskustannuksiin saadut työllistämistuet ja oppil. koulutustuet	-1 710,2	-2,53
Muu työvoimakustannuksiin saatu tuki	-38,8	-0,06
Verottomat päivärahat	39,3	0,06

14. Tiivistelmä

Kuntasektorin työvoimakustannukset olivat vuonna 1996 yhteensä 67 542,8 miljoonaa markkaa. Tehdyn työajan palkat lohkaisivat niistä 60 prosenttia, välilliset palkat 16, sosiaaliturvan kustannukset 23 prosenttia ja muut työvoimakustannukset vajaan yhden prosentin. Jokainen suomalainen osallistui työvoimakustannusten rahoittamiseen keskimäärin 1 100 markalla kuukautta kohden.

Yhden kokoaikaisen kuukausipalkkaisen viranhaltijan/ työntekijän vuosikustannukset olivat 176 200 markkaa vuonna 1996. Siitä tehdyn työajan palkat olivat 104 600 markkaa ja välilliset työvoimakustannukset yhteensä 71 600 markkaa.

Kokoaikaisen kuukausipalkkaisen viranhaltijan ja työntekijän henkilötyövuoden hinta nousi 29 prosenttia vuosina 1990–1996, reaalisesti 2,4 prosenttia vuodessa. Erityisen voimakkaasti kasvoivat sosiaaliturvan kustannukset, 53 prosenttia. Tämä johtui pääasiassa työttömyysvakuutusmaksun sekä kunnallisen eläkevakuutusmaksun noususta. Myös välilliset palkat ja muut työvoimakustannukset kasvoivat jon-

kin verran nopeammin kuin tehdyn työajan palkat. Kaikkien välillisten työvoimakustannusten suhde tehdyn työajan palkkoihin nousi 54 prosentista 63 prosenttiin kuudessa vuodessa.

Välillisiä palkkoja nostivat vuosiloma-ajan palkkojen, lomarahen, säästövapaan ja lomarahen vaihtovapaan palkkojen huomattava kasvu. Erityisesti liiketoiminnan, mutta myös sosiaali- ja terveystoimen aloilla vuosilomaan liittyvät kustannukset nousivat keskimääräistä enemmän keski-ikäen ja palvelusajan nousun vuoksi. Toisaalta välillisiä palkkoja laskivat lapsen syntymästä ja hoidosta, koulutuksesta, yhteistoiminnasta ja muusta syystä johtuvien poissaolojen palkkakustannusten pieneneminen. Erityisesti sosiaali- ja terveystoimen alalla alenivat lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät poissaolot ja palkkakustannukset. Siellä naisten keski-ikä nousi lähes kolme vuotta. Poissaolojen palkkakustannusten alenemiseen vaikutti osaltaan myös henkilökunnassa tapahtunut rakenemuutos: työllistettyjen osuuden kasvu. Työllistetyillä oli poissaoloja vähemmän kuin muilla.

Liitetaulukot

Taulukko 1. Kuntasektorin työvoimakustannukset 1996 markkoina ja osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, kaikki palkansaajat

	Kuntasektori		Kunnat		Kuntayhtymät	
	markkaa	%:a työv.k.	markkaa	%:a työv.k.	markkaa	%:a työv.k.
1 Kokonaispalkat	51 410 035 205	76,115 %	37 534 533 908	76,266 %	13 875 501 296	75,708 %
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	40 326 840 632	59,706 %	29 391 307 141	59,720 %	10 935 533 490	59,667 %
Koulutusajan palkka	210 345 885	0,311 %	118 822 620	0,241 %	91 523 265	0,499 %
Koulutytön keskeytysajan palkat	1 358 390 097	2,011 %	1 140 590 457	2,318 %	217 799 640	1,188 %
1.2 Välilliset palkat	11 083 194 573	16,409 %	8 143 226 767	16,546 %	2 939 967 806	16,041 %
Vuosiloma-ajan palkka	5 059 450 304	7,491 %	3 742 480 395	7,604 %	1 316 969 909	7,186 %
Lomakorvaus	352 110 446	0,521 %	255 353 820	0,519 %	96 756 625	0,528 %
Lomaraha	2 159 262 412	3,197 %	1 563 838 514	3,178 %	595 423 898	3,249 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	42 663 257	0,063 %	33 296 526	0,068 %	9 366 731	0,051 %
Arkipyhäajan palkat	1 701 188 571	2,519 %	1 244 569 281	2,529 %	456 619 291	2,491 %
Säteilyloma-ajan palkat	9 625 384	0,014 %	972 107	0,002 %	8 653 277	0,047 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1 389 492 817	2,057 %	1 034 438 431	2,102 %	355 054 386	1,937 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	277 292 354	0,411 %	199 645 984	0,406 %	77 646 371	0,424 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	43 066 842	0,064 %	31 588 389	0,064 %	11 478 453	0,063 %
Muun poissaolon palkat	36 266 356	0,054 %	25 119 567	0,051 %	11 146 789	0,061 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	12 775 831	0,019 %	11 923 753	0,024 %	852 078	0,005 %
2 Sos.turvan kustannukset	15 559 150 599	23,036 %	11 292 958 642	22,946 %	4 266 191 957	23,277 %
Työnantajan sotu-maksu	3 551 927 598	5,259 %	2 613 833 745	5,311 %	938 093 852	5,118 %
KVTEL-maksu	9 365 859 444	13,867 %	6 554 600 158	13,318 %	2 811 259 285	15,339 %
LEL-, TaEL-maksu	106 933 652	0,158 %	104 715 761	0,213 %	2 217 891	0,012 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	2 193 122 358	3,247 %	1 632 403 826	3,317 %	560 718 533	3,059 %
Tapaturmavakuutus	307 074 130	0,455 %	237 786 076	0,483 %	69 288 054	0,378 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	51 039 878	0,076 %	39 030 693	0,079 %	12 009 184	0,066 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	14 599 476	0,022 %	12 047 449	0,024 %	2 552 027	0,014 %
Lomautussakko eli ylimääräinen tyött.vak.m.	1 500 673	0,002 %	1 371 112	0,003 %	129 561	0,001 %
Kuntien omat eläkkeet	554 972 743	0,822 %	534 075 757	1,085 %	20 896 987	0,114 %
Sair. vak. palautukset	-587 879 353	-0,870 %	-436 905 936	-0,888 %	-150 973 418	-0,824 %
3 Muut välill. kustannukset	573 633 712	0,849 %	387 679 738	0,788 %	185 953 974	1,015 %
Työturv.huollon kustannukset pl. palkat	153 509 284	0,227 %	109 915 274	0,223 %	43 594 010	0,238 %
Kelan palautukset	-117 237 423	-0,174 %	-78 733 172	-0,160 %	-38 504 252	-0,210 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	9 880 307	0,015 %	8 914 299	0,018 %	966 008	0,005 %
Työpaikkaruokailu	52 834 930	0,078 %	40 029 049	0,081 %	12 805 881	0,070 %
Koulutusmääräraha	371 521 518	0,550 %	251 611 152	0,511 %	119 910 366	0,654 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	26 599 827	0,039 %	17 156 730	0,035 %	9 443 097	0,052 %
Suojapuvut, työvaatteet	70 833 599	0,105 %	35 268 721	0,072 %	35 564 879	0,194 %
Muut työvoimakustannukset	5 691 670	0,008 %	3 517 685	0,007 %	2 173 985	0,012 %
Työvoimakustannukset yhteensä	67 542 819 515	100,00 %	49 215 172 288	100,00 %	18 327 647 227	100,00 %
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-1 748 947 687	-2,589 %	-1 695 769 566	-3,446 %	-53 178 121	-0,290 %

Taulukko 2. Kuntasektorin työvoimakustannukset osuutena kokonaispalkoista ja tehdyn työajan palkoista 1996, kaikki palkansaajat

	Kuntasektori		Kunnat		Kuntayhtymät	
	palkoista	tehd. ajan palk.	palkoista	tehd. ajan palk.	palkoista	tehd. ajan palk.
1 Kokonaispalkat	100 %	127,483 %	100 %	127,706 %	100 %	126,885 %
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	78,442 %	100 %	78,305 %	100 %	78,812 %	100 %
Koulutusajan palkat	0,409 %	0,522 %	0,317 %	0,404 %	0,660 %	0,837 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	2,642 %	3,368 %	3,039 %	3,881 %	1,570 %	1,992 %
1.2 Välilliset palkat	21,558 %	27,483 %	21,695 %	27,706 %	21,188 %	26,885 %
Vuosiiloma-ajan palkat	9,841 %	12,546 %	9,971 %	12,733 %	9,491 %	12,043 %
Lomakorvaus	0,685 %	0,873 %	0,680 %	0,869 %	0,697 %	0,885 %
Lomarahaa	4,200 %	5,354 %	4,166 %	5,321 %	4,291 %	5,445 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,083 %	0,106 %	0,089 %	0,113 %	0,068 %	0,086 %
Arkipyhäajan palkat	3,309 %	4,219 %	3,316 %	4,234 %	3,291 %	4,176 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,019 %	0,024 %	0,003 %	0,003 %	0,062 %	0,079 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,703 %	3,446 %	2,756 %	3,520 %	2,559 %	3,247 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,539 %	0,688 %	0,532 %	0,679 %	0,560 %	0,710 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,084 %	0,107 %	0,084 %	0,107 %	0,083 %	0,105 %
Muun poissaolon palkat	0,071 %	0,090 %	0,067 %	0,085 %	0,080 %	0,102 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,025 %	0,032 %	0,032 %	0,041 %	0,006 %	0,008 %
2 Sosiaaliturvan kustannukset	30,265 %	38,583 %	30,087 %	38,423 %	30,746 %	39,012 %
Työnantajan sotu-maksu	6,909 %	8,808 %	6,964 %	8,893 %	6,761 %	8,578 %
KVTEL-maksu	18,218 %	23,225 %	17,463 %	22,301 %	20,261 %	25,708 %
LEL-, TaEL-maksu	0,208 %	0,265 %	0,279 %	0,356 %	0,016 %	0,020 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	4,266 %	5,438 %	4,349 %	5,554 %	4,041 %	5,127 %
Tapaturmavakuutus	0,597 %	0,761 %	0,634 %	0,809 %	0,499 %	0,634 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,099 %	0,127 %	0,104 %	0,133 %	0,087 %	0,110 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,028 %	0,036 %	0,032 %	0,041 %	0,018 %	0,023 %
Lomautussakko eli ylimääräinen tyött.vak.m.	0,003 %	0,004 %	0,004 %	0,005 %	0,001 %	0,001 %
Kuntien omat eläkkeet	1,080 %	1,376 %	1,423 %	1,817 %	0,151 %	0,191 %
Sair. vak. palautukset	-1,144 %	-1,458 %	-1,164 %	-1,487 %	-1,088 %	-1,381 %
3 Muut välilliset kustannukset	1,116 %	1,422 %	1,033 %	1,319 %	1,340 %	1,700 %
Työterv.huollon kustannukset pl. palkat	0,299 %	0,381 %	0,293 %	0,374 %	0,314 %	0,399 %
Kelan palautukset	-0,228 %	-0,291 %	-0,210 %	-0,268 %	-0,277 %	-0,352 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,019 %	0,025 %	0,024 %	0,030 %	0,007 %	0,009 %
Työpaikkaruokailu	0,103 %	0,131 %	0,107 %	0,136 %	0,092 %	0,117 %
Koulutusmääräraha	0,723 %	0,921 %	0,670 %	0,856 %	0,864 %	1,097 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,052 %	0,066 %	0,046 %	0,058 %	0,068 %	0,086 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,138 %	0,176 %	0,094 %	0,120 %	0,256 %	0,325 %
Muut työvoimakustannukset	0,011 %	0,014 %	0,009 %	0,012 %	0,016 %	0,020 %
Työvoimakustannukset yhteensä	131,381 %	167,488 %	131,120 %	167,448 %	132,086 %	167,597 %

Taulukko 3. Kuntien työvoimakustannukset 1996 kuntakoon ja alueen mukaan markkoina, kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kunnat yht.
1 Kokonaispalkat	7 696 468 804	9 340 460 663	5 817 655 603	3 877 496 131	3 911 687 421	6 890 765 287	37 534 533 908
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	5 952 575 861	7 342 191 165	4 579 079 762	3 022 354 313	3 072 874 073	5 422 231 967	29 391 307 141
Koulutusajan palkka	22 527 283	31 005 377	15 252 926	14 819 546	14 967 773	20 249 714	118 822 620
Koulutyön keskeytysajan palkat	180 586 266	236 554 314	195 662 893	146 561 506	135 238 969	245 986 509	1 140 590 457
1.2 Väälliset palkat	1 743 892 943	1 998 269 498	1 238 575 841	855 141 818	838 813 348	1 468 533 320	8 143 226 767
Vuosiloma-ajan palkka	858 783 917	905 485 081	553 585 430	386 436 669	373 188 632	665 000 667	3 742 480 395
Lomakorvaus	61 868 117	66 995 531	35 342 065	27 842 192	24 192 605	39 113 311	255 353 820
Lomaraha	310 225 843	381 444 524	236 957 170	172 451 707	169 751 275	293 007 995	1 563 838 514
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	4 705 778	4 715 021	8 777 458	2 820 808	2 446 370	9 831 091	33 296 526
Arkipyhäajan palkat	252 809 635	308 119 165	193 816 758	132 556 931	130 005 900	227 260 892	1 244 569 281
Säteilyloma-ajan palkat	505 490	251 670	54 977	67 823	49 453	42 694	972 107
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka	194 214 660	264 954 554	171 205 932	106 404 726	111 453 389	186 205 170	1 034 438 431
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	46 539 339	42 160 578	31 199 399	21 123 364	20 941 758	37 681 546	199 645 984
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	820 532	18 906 451	3 263 498	2 899 479	3 038 633	2 659 796	31 588 389
Muun poissaolon palkat	6 985 193	2 374 054	3 787 835	1 659 960	3 309 431	7 003 094	25 119 567
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	6 434 438	2 862 869	585 320	878 160	435 902	727 063	11 923 753
2 Sos.turvan kustannukset	2 841 157 647	2 856 715 470	1 580 277 796	1 086 176 801	1 057 414 381	1 871 216 547	11 292 958 642
Työnantajan soutu-maksu	521 574 713	650 231 276	395 360 966	283 225 551	272 758 965	490 682 275	2 613 833 745
KVTEL-maksu	1 641 743 738	1 680 210 213	921 651 525	618 569 195	612 546 527	1 079 878 960	6 554 600 158
LEL-, TaEL-maksu	5 882 789	18 320 838	14 384 332	12 722 612	17 682 417	35 722 774	104 715 761
Työttömyysvakuutus/ eroraha	356 375 020	435 956 839	232 567 410	174 756 473	148 035 173	284 712 910	1 632 403 826
Tapaturmavakuutus	40 059 569	45 030 193	39 464 101	24 657 984	35 982 988	52 591 241	237 786 076
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	5 640 016	12 551 320	5 895 780	3 630 241	4 923 453	6 389 883	39 030 693
Vapaaehtoiset vakuutukset	231 655	1 848 630	3 922 961	1 919 477	1 939 545	2 185 181	12 047 449
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	41 300	38 827	76 328	166 490	270 137	778 029	1 371 112
Kuntien omat eläkkeet	362 314 911	126 443 868	26 117 347	7 071 323	7 922 945	4 205 363	534 075 757
Sair. vak. palautukset	-92 706 064	-113 916 535	-59 162 954	-40 542 544	-44 647 770	-85 930 069	-436 905 936
3 Muut välill. kustannukset	71 058 615	100 017 410	55 259 266	41 560 330	46 150 696	73 633 421	387 679 738
Työterv.huoll. kustannukset pl. palkat	24 121 499	39 364 870	15 389 403	10 870 367	6 401 631	13 767 504	109 915 274
Kelan palautukset	-26 288 664	-26 690 352	-9 251 137	-5 797 169	-3 217 456	-7 488 395	-78 733 172
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	1 010 305	3 409 032	1 895 217	1 041 608	480 432	1 077 703	8 914 299
Työpaikkaruokailu	11 471 785	13 825 170	6 450 454	2 951 444	2 138 375	3 191 822	40 029 049
Koulutusmääräraha	50 356 118	59 630 633	32 348 457	26 237 655	32 336 635	50 701 654	251 611 152
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	6 808 686	2 101 664	2 514 875	1 800 172	1 621 603	2 309 731	17 156 730
Suojapuvut, työvaatteet	3 578 886	7 568 418	5 559 135	3 779 210	5 929 621	8 853 450	35 268 721
Muut työvoimakustannukset	-	807 975	352 861	677 043	459 854	1 219 952	3 517 685
Työvoimakustannukset yht.	10 608 685 066	12 297 193 544	7 453 192 665	5 005 233 262	5 015 252 497	8 835 615 255	49 215 172 288
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-183 775 549	-450 912 385	-295 188 617	-215 996 012	-154 009 701	-395 887 302	-1 695 769 566
Ryhmä 1: Pääkaupunkiseutu			Ryhmä 4: 12 000 – 19 999 asukasta				
Ryhmä 2: yli 40 000 asukasta			Ryhmä 5: alle 11 999 asukasta, Etelä-Suomi				
Ryhmä 3: 20 000 - 39 999 asukasta			Ryhmä 6: alle 11 999 asukasta, Pohjois-Suomi				

Taulukko 4. Kuntien työvoimakustannukset kuntakoon ja alueen mukaan 1996 osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, kaikki palkansaaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kunnat yht.
Työvoimakustannukset	100	100	100	100	100	100	100
1 Kokonaispalkat	72,549 %	75,956 %	78,056 %	77,469 %	77,996 %	77,989 %	76,266 %
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	56,110 %	59,706 %	61,438 %	60,384 %	61,271 %	61,368 %	59,720 %
Koulutusajan palkka	0,212 %	0,252 %	0,205 %	0,296 %	0,298 %	0,229 %	0,241 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	1,702 %	1,924 %	2,625 %	2,928 %	2,697 %	2,784 %	2,318 %
1.2 Välilliset palkat	16,438 %	16,250 %	16,618 %	17,085 %	16,725 %	16,621 %	16,546 %
Vuosiloma-ajan palkka	8,095 %	7,363 %	7,427 %	7,721 %	7,441 %	7,526 %	7,604 %
Lomakorvaus	0,583 %	0,545 %	0,474 %	0,556 %	0,482 %	0,443 %	0,519 %
Lomaraha	2,924 %	3,102 %	3,179 %	3,445 %	3,385 %	3,316 %	3,178 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,044 %	0,038 %	0,118 %	0,056 %	0,049 %	0,111 %	0,068 %
Arkipyhäajan palkat	2,383 %	2,506 %	2,600 %	2,648 %	2,592 %	2,572 %	2,529 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,005 %	0,002 %	0,001 %	0,001 %	0,001 %	0,000 %	0,002 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1,831 %	2,155 %	2,297 %	2,126 %	2,222 %	2,107 %	2,102 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,439 %	0,343 %	0,419 %	0,422 %	0,418 %	0,426 %	0,406 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,008 %	0,154 %	0,044 %	0,058 %	0,061 %	0,030 %	0,064 %
Muun poissaolon palkat	0,066 %	0,019 %	0,051 %	0,033 %	0,066 %	0,079 %	0,051 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,061 %	0,023 %	0,008 %	0,018 %	0,009 %	0,008 %	0,024 %
2 Sos.turvan kustannukset	26,781 %	23,231 %	21,203 %	21,701 %	21,084 %	21,178 %	22,946 %
Työnantajan sotu-maksu	4,916 %	5,288 %	5,305 %	5,659 %	5,439 %	5,553 %	5,311 %
KVTEL-maksu	15,475 %	13,663 %	12,366 %	12,358 %	12,214 %	12,222 %	13,318 %
LEL-, TaEL-maksu	0,055 %	0,149 %	0,193 %	0,254 %	0,353 %	0,404 %	0,213 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	3,359 %	3,545 %	3,120 %	3,491 %	2,952 %	3,222 %	3,317 %
Tapaturmavakuutus	0,378 %	0,366 %	0,529 %	0,493 %	0,717 %	0,595 %	0,483 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,053 %	0,102 %	0,079 %	0,073 %	0,098 %	0,072 %	0,079 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,002 %	0,015 %	0,053 %	0,038 %	0,039 %	0,025 %	0,024 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,003 %	0,005 %	0,009 %	0,003 %
Kuntien omat eläkkeet	3,415 %	1,028 %	0,350 %	0,141 %	0,158 %	0,048 %	1,085 %
Sair. vak. palautukset	-0,874 %	-0,926 %	-0,794 %	-0,810 %	-0,890 %	-0,973 %	-0,888 %
3 Muut välill. kustannukset	0,670 %	0,813 %	0,741 %	0,830 %	0,920 %	0,833 %	0,788 %
Työterv.huoll. kustannukset pl. palkat	0,227 %	0,320 %	0,206 %	0,217 %	0,128 %	0,156 %	0,223 %
Kelan palautukset	-0,248 %	-0,217 %	-0,124 %	-0,116 %	-0,064 %	-0,085 %	-0,160 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,010 %	0,028 %	0,025 %	0,021 %	0,010 %	0,012 %	0,018 %
Työpaikkaruokailu	0,108 %	0,112 %	0,087 %	0,059 %	0,043 %	0,036 %	0,081 %
Koulutusmääräraha	0,475 %	0,485 %	0,434 %	0,524 %	0,645 %	0,574 %	0,511 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,064 %	0,017 %	0,034 %	0,036 %	0,032 %	0,026 %	0,035 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,034 %	0,062 %	0,075 %	0,076 %	0,118 %	0,100 %	0,072 %
Muut työvoimakustannukset	-	0,007 %	0,005 %	0,014 %	0,009 %	0,014 %	0,007 %
Palkkakustannuksiin saadut tuet	-1,732 %	-3,667 %	-3,961 %	-4,315 %	-3,071 %	-4,481 %	-3,446 %
Ryhmä 1: Pääkaupunkiseutu				Ryhmä 4: 12 000 – 19 999 asukasta			
Ryhmä 2: yli 40 000 asukasta				Ryhmä 5: alle 11 999 asukasta, Etelä-Suomi			
Ryhmä 3: 20 000 – 39 999 asukasta				Ryhmä 6: alle 11 999 asukasta, Pohjois-Suomi			

Taulukko 5. Kuntien työvoimakustannukset kuntakoon ja alueen mukaan 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kunnat yht.
1 Kokonaispalkat	100	100	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	77,342 %	78,606 %	78,710 %	77,946 %	78,556 %	78,688 %	78,305 %
Koulutusajan palkka	0,293 %	0,332 %	0,262 %	0,382 %	0,383 %	0,294 %	0,317 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	2,346 %	2,533 %	3,363 %	3,780 %	3,457 %	3,570 %	3,039 %
1.2 Väilliset palkat	22,658 %	21,394 %	21,290 %	22,054 %	21,444 %	21,312 %	21,695 %
Vuosiloma-ajan palkka	11,158 %	9,694 %	9,516 %	9,966 %	9,540 %	9,651 %	9,971 %
Lomakorvaus	0,804 %	0,717 %	0,607 %	0,718 %	0,618 %	0,568 %	0,680 %
Lomarahaa	4,031 %	4,084 %	4,073 %	4,448 %	4,340 %	4,252 %	4,166 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,061 %	0,050 %	0,151 %	0,073 %	0,063 %	0,143 %	0,089 %
Arkipyhääjan palkat	3,285 %	3,299 %	3,332 %	3,419 %	3,324 %	3,298 %	3,316 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,007 %	0,003 %	0,001 %	0,002 %	0,001 %	0,001 %	0,003 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,523 %	2,837 %	2,943 %	2,744 %	2,849 %	2,702 %	2,756 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,605 %	0,451 %	0,536 %	0,545 %	0,535 %	0,547 %	0,532 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,011 %	0,202 %	0,056 %	0,075 %	0,078 %	0,039 %	0,084 %
Muun poissaolon palkat	0,091 %	0,025 %	0,065 %	0,043 %	0,085 %	0,102 %	0,067 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,084 %	0,031 %	0,010 %	0,023 %	0,011 %	0,011 %	0,032 %
2 Sos.turvan kustannukset	36,915 %	30,584 %	27,163 %	28,012 %	27,032 %	27,155 %	30,087 %
Työnantajan sotu-maksu	6,777 %	6,961 %	6,796 %	7,304 %	6,973 %	7,121 %	6,964 %
KVTEL-maksu	21,331 %	17,989 %	15,842 %	15,953 %	15,659 %	15,671 %	17,463 %
LEL-, TaEL-maksu	0,076 %	0,196 %	0,247 %	0,328 %	0,452 %	0,518 %	0,279 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	4,630 %	4,667 %	3,998 %	4,507 %	3,784 %	4,132 %	4,349 %
Tapaturmavakuutus	0,520 %	0,482 %	0,678 %	0,636 %	0,920 %	0,763 %	0,634 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,073 %	0,134 %	0,101 %	0,094 %	0,126 %	0,093 %	0,104 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,003 %	0,020 %	0,067 %	0,050 %	0,050 %	0,032 %	0,032 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	0,001 %	0,000 %	0,001 %	0,004 %	0,007 %	0,011 %	0,004 %
Kuntien omat eläkkeet	4,708 %	1,354 %	0,449 %	0,182 %	0,203 %	0,061 %	1,423 %
Sair. vak. palautukset	-1,205 %	-1,220 %	-1,017 %	-1,046 %	-1,141 %	-1,247 %	-1,164 %
3 Muut väilliset kustannukset	0,923 %	1,071 %	0,950 %	1,072 %	1,180 %	1,069 %	1,033 %
Työturv.huoll. kustannukset pl. palkat	0,313 %	0,421 %	0,265 %	0,280 %	0,164 %	0,200 %	0,293 %
Kelan palautukset	-0,342 %	-0,286 %	-0,159 %	-0,150 %	-0,082 %	-0,109 %	-0,210 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,013 %	0,036 %	0,033 %	0,027 %	0,012 %	0,016 %	0,024 %
Työpaikkaruokailu	0,149 %	0,148 %	0,111 %	0,076 %	0,055 %	0,046 %	0,107 %
Koulutusmääräraha	0,654 %	0,638 %	0,556 %	0,677 %	0,827 %	0,736 %	0,670 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,088 %	0,023 %	0,043 %	0,046 %	0,041 %	0,034 %	0,046 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,047 %	0,081 %	0,096 %	0,097 %	0,152 %	0,128 %	0,094 %
Muut työvoimakustannukset	-	0,009 %	0,006 %	0,017 %	0,012 %	0,018 %	0,009 %
Työvoimakustannukset yhteensä	137,838 %	131,655 %	128,113 %	129,084 %	128,212 %	128,224 %	131,120 %

Ryhmä 1: Pääkaupunkiseutu
Ryhmä 2: yli 40 000 asukasta
Ryhmä 3: 20 000 – 39 999 asukasta

Ryhmä 4: 12 000 – 19 999 asukasta
Ryhmä 5: alle 11 999 asukasta, Etelä-Suomi
Ryhmä 6: alle 11 999 asukasta, Pohjois-Suomi

Taulukko 6. Kuntien työvoimakustannukset kuntakoon ja alueen mukaan 1996, osuutena tehdyn työajan palkoista, kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kunnat yht.
1 Kokonaispalkat	129,296 %	127,216 %	127,049 %	128,294 %	127,297 %	127,084 %	127,706 %
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	100	100	100	100	100	100	100
Koulutusajan palkka	0,378 %	0,422 %	0,333 %	0,490 %	0,487 %	0,373 %	0,404 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	3,034 %	3,222 %	4,273 %	4,849 %	4,401 %	4,537 %	3,881 %
1.2 Väilliset palkat	29,296 %	27,216 %	27,049 %	28,294 %	27,297 %	27,084 %	27,706 %
Vuosiloma-ajan palkka	14,427 %	12,333 %	12,089 %	12,786 %	12,145 %	12,264 %	12,733 %
Lomakorvaus	1,039 %	0,912 %	0,772 %	0,921 %	0,787 %	0,721 %	0,869 %
Lomarahaa	5,212 %	5,195 %	5,175 %	5,706 %	5,524 %	5,404 %	5,321 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,079 %	0,064 %	0,192 %	0,093 %	0,080 %	0,181 %	0,113 %
Arkipyhäajan palkat	4,247 %	4,197 %	4,233 %	4,386 %	4,231 %	4,191 %	4,234 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,008 %	0,003 %	0,001 %	0,002 %	0,002 %	0,001 %	0,003 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	3,263 %	3,609 %	3,739 %	3,521 %	3,627 %	3,434 %	3,520 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,782 %	0,574 %	0,681 %	0,699 %	0,682 %	0,695 %	0,679 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,014 %	0,258 %	0,071 %	0,096 %	0,099 %	0,049 %	0,107 %
Muun poissaolon palkat	0,117 %	0,032 %	0,083 %	0,055 %	0,108 %	0,129 %	0,085 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,108 %	0,039 %	0,013 %	0,029 %	0,014 %	0,013 %	0,041 %
2 Sos.turvan kustannukset	47,730 %	38,908 %	34,511 %	35,938 %	34,411 %	34,510 %	38,423 %
Työnantajan sotu-maksu	8,762 %	8,856 %	8,634 %	9,371 %	8,876 %	9,049 %	8,893 %
KVTEL-maksu	27,580 %	22,884 %	20,127 %	20,466 %	19,934 %	19,916 %	22,301 %
LEL-, TaEL-maksu	0,099 %	0,250 %	0,314 %	0,421 %	0,575 %	0,659 %	0,356 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	5,987 %	5,938 %	5,079 %	5,782 %	4,817 %	5,251 %	5,554 %
Tapaturmavakuutus	0,673 %	0,613 %	0,862 %	0,816 %	1,171 %	0,970 %	0,809 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,095 %	0,171 %	0,129 %	0,120 %	0,160 %	0,118 %	0,133 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,004 %	0,025 %	0,086 %	0,064 %	0,063 %	0,040 %	0,041 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	0,001 %	0,001 %	0,002 %	0,006 %	0,009 %	0,014 %	0,005 %
Kuntien omat eläkkeet	6,087 %	1,722 %	0,570 %	0,234 %	0,258 %	0,078 %	1,817 %
Sair. vak. palautukset	-1,557 %	-1,552 %	-1,292 %	-1,341 %	-1,453 %	-1,585 %	-1,487 %
3 Muut välill. kustannukset	1,194 %	1,362 %	1,207 %	1,375 %	1,502 %	1,358 %	1,319 %
Työturv.huoll. kustannukset pl. palkat	0,405 %	0,536 %	0,336 %	0,360 %	0,208 %	0,254 %	0,374 %
Kelan palautukset	-0,442 %	-0,364 %	-0,202 %	-0,192 %	-0,105 %	-0,138 %	-0,268 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,017 %	0,046 %	0,041 %	0,034 %	0,016 %	0,020 %	0,030 %
Työpaikkaruokailu	0,193 %	0,188 %	0,141 %	0,098 %	0,070 %	0,059 %	0,136 %
Koulutusmääräraha	0,846 %	0,812 %	0,706 %	0,868 %	1,052 %	0,935 %	0,856 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,114 %	0,029 %	0,055 %	0,060 %	0,053 %	0,043 %	0,058 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,060 %	0,103 %	0,121 %	0,125 %	0,193 %	0,163 %	0,120 %
Muut työvoimakustannukset	-	0,011 %	0,008 %	0,022 %	0,015 %	0,022 %	0,012 %
Työvoimakustannukset yhteensä	178,220 %	167,487 %	162,766 %	165,607 %	163,210 %	162,952 %	167,448 %

Ryhmä 1: Pääkaupunkiseutu
Ryhmä 2: yli 40 000 asukasta
Ryhmä 3: 20 000 – 39 999 asukasta

Ryhmä 4: 12 000 – 19 999 asukasta
Ryhmä 5: alle 11 999 asukasta, Etelä-Suomi
Ryhmä 6: alle 11 999 asukasta, Pohjois-Suomi

Taulukko 7. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyyppin mukaan markkoina 1996 kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kuntayht. yht.
1 Kokonaispalkat	121 184 575	2 461 998 068	8 208 207 544	756 128 425	2 201 812 488	126 170 197	13 875 501 296
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	95 416 549	1 937 822 083	6 402 046 267	595 670 406	1 807 773 944	96 804 241	10 935 533 491
Koulutusajan palkka	1 210 199	15 220 374	54 522 582	2 320 681	17 662 412	587 018	91 523 265
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	–	–	217 799 640	–	217 799 640
1.2 Välilliset palkat	25 768 025	524 175 985	1 806 161 277	160 458 019	394 038 544	29 365 956	2 939 967 806
Vuosiloma-ajan palkka	11 829 891	229 232 907	816 058 083	67 490 323	177 342 169	15 016 536	1 316 969 909
Lomakorvaus	427 375	18 788 944	61 236 994	5 630 233	10 271 970	401 110	96 756 625
Lomarahaa	6 221 093	107 711 759	360 843 229	29 387 950	85 013 050	6 246 817	595 423 898
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	16 891	1 568 683	4 012 176	1 134 992	2 494 538	139 450	9 366 731
Arkipyhäajan palkat	4 091 281	83 062 737	267 202 875	25 660 165	72 352 242	4 249 990	456 619 291
Säteilyloma-ajan palkat	–	320 005	8 333 272	–	–	–	8 653 277
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2 223 566	65 200 934	222 077 590	26 258 879	36 906 960	2 386 456	355 054 386
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	451 906	15 917 539	50 409 886	4 077 315	6 405 094	384 630	77 646 371
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	47 175	1 084 613	9 148 754	449 465	715 401	33 046	11 478 453
Muun poissaolon palkat	458 848	1 287 864	6 808 208	238 149	2 325 858	27 862	11 146 789
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	–	–	30 210	130 547	211 262	480 058	852 078
2 Sos.turvan kustannukset	36 047 057	761 278 763	2 529 251 005	238 391 733	658 659 758	42 563 640	4 266 191 957
Työnantajan sotu-maksu	8 447 399	167 203 311	556 615 832	51 790 486	148 458 150	5 578 674	938 093 852
KVTEL-maksu	24 789 156	513 292 111	1 655 689 578	156 210 132	429 059 923	32 218 384	2 811 259 285
LEL-, TaEL-maksu	12 736	74 946	305 054	215 744	1 549 661	59 751	2 217 891
Työttömyysvakuutus/ eroraha	2 732 076	91 704 456	351 955 721	32 223 194	77 665 161	4 437 924	560 718 533
Tapaturmavakuutus	750 269	12 053 790	33 145 888	7 497 019	15 186 185	654 903	69 288 054
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	116 324	2 556 370	6 360 673	735 537	2 082 832	157 448	12 009 184
Vapaaehtoiset vakuutukset	16 600	1 600 867	647 302	6 446	223 037	57 775	2 552 027
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	–	–	20 200	2 981	106 380	–	129 561
Kuntien omat eläkkeet	71 034	1 873 232	17 629 381	377 055	485 866	460 419	20 896 987
Sair. vak. palautukset	–888 537	–29 080 319	–93 118 623	–10 666 861	–16 157 438	–1 061 639	–150 973 418
3 Muut välill. kustannukset	5 061 826	30 313 778	93 814 286	6 475 636	45 579 414	4 709 033	185 953 974
Työterv.huoll. kustannukset pl. palkat	1 323 681	10 043 307	24 543 649	1 433 736	4 880 169	1 369 468	43 594 010
Kelan palautukset	–420 790	–7 848 255	–26 344 396	–1 805 575	–1 739 330	–345 907	–38 504 252
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	6 631	200 748	515 536	68 610	164 928	9 555	966 008
Työpaikkaruokailu	1 071 844	3 020 864	5 437 216	315 761	2 343 755	616 440	12 805 881
Koulutusmääräraha	2 660 607	16 702 481	57 536 495	4 934 601	35 876 715	2 199 467	119 910 366
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	223 047	1 286 804	5 518 914	220 561	1 401 662	792 108	9 443 097
Suojapuvut, työvaatteet	156 989	6 553 912	25 175 613	1 143 964	2 466 501	67 901	35 564 879
Muut työvoimakustannukset	39 817	353 917	1 431 259	163 978	185 014	–	2 173 985
Työvoimakustannukset yht.	162 293 458	3 253 590 609	10 831 272 836	1 000 995 793	2 906 051 660	173 442 870	18 327 647 227
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	–3 608 173	–15 034 702	–11 806 889	–8 054 194	–14 613 934	–60 229	–53 178 121
Ryhmä 1: Yhdyskuntapalvelujen kuntayhtymät			Ryhmä 4: Sosiaalitoimen kuntayhtymät				
Ryhmä 2: Kansanterveysyön kuntayhtymät			Ryhmä 5: Ammatillisen koulutuksen ja muun sivistystoimen kuntayhtymät				
Ryhmä 3: Sairaalakuntayhtymät			Ryhmä 6: Liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymät				

Taulukko 8. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyyppin mukaan 1996 osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kuntayht. yht.
Työvoimakustannukset	100	100	100	100	100	100	100
1 Kokonaispalkat	74,670 %	75,670 %	75,782 %	75,538 %	75,766 %	72,745 %	75,708 %
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	58,793 %	59,559 %	59,107 %	59,508 %	62,207 %	55,813 %	59,667 %
Koulutusajan palkka	0,746 %	0,468 %	0,503 %	0,232 %	0,608 %	0,338 %	0,499 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	–	–	7,495 %	–	1,188 %
1.2 Väälliset palkat	15,877 %	16,111 %	16,675 %	16,030 %	13,559 %	16,931 %	16,041 %
Vuosiloma-ajan palkka	7,289 %	7,046 %	7,534 %	6,742 %	6,103 %	8,658 %	7,186 %
Lomakorvaus	0,263 %	0,577 %	0,565 %	0,562 %	0,353 %	0,231 %	0,528 %
Lomarahaa	3,833 %	3,311 %	3,331 %	2,936 %	2,925 %	3,602 %	3,249 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,010 %	0,048 %	0,037 %	0,113 %	0,086 %	0,080 %	0,051 %
Arkipyhääjan palkat	2,521 %	2,553 %	2,467 %	2,563 %	2,490 %	2,450 %	2,491 %
Säteilyloma-ajan palkat	–	0,010 %	0,077 %	–	–	–	0,047 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1,370 %	2,004 %	2,050 %	2,623 %	1,270 %	1,376 %	1,937 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,278 %	0,489 %	0,465 %	0,407 %	0,220 %	0,222 %	0,424 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,029 %	0,033 %	0,084 %	0,045 %	0,025 %	0,019 %	0,063 %
Muun poissaolon palkat	0,283 %	0,040 %	0,063 %	0,024 %	0,080 %	0,016 %	0,061 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	–	–	0,000 %	0,013 %	0,007 %	0,277 %	0,005 %
2 Sos.turvan kustannukset	22,211 %	23,398 %	23,351 %	23,815 %	22,665 %	24,540 %	23,277 %
Työnantajan sotu-maksu	5,205 %	5,139 %	5,139 %	5,174 %	5,109 %	3,216 %	5,118 %
KVTEL-maksu	15,274 %	15,776 %	15,286 %	15,605 %	14,764 %	18,576 %	15,339 %
LEL-, TaEL-maksu	0,008 %	0,002 %	0,003 %	0,022 %	0,053 %	0,034 %	0,012 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	1,683 %	2,819 %	3,249 %	3,219 %	2,673 %	2,559 %	3,059 %
Tapaturmavakuutus	0,462 %	0,370 %	0,306 %	0,749 %	0,523 %	0,378 %	0,378 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,072 %	0,079 %	0,059 %	0,073 %	0,072 %	0,091 %	0,066 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,010 %	0,049 %	0,006 %	0,001 %	0,008 %	0,033 %	0,014 %
Lomautussakko eli ylimääräinen tyött.vak.m.	–	–	0,000 %	0,000 %	0,004 %	–	0,001 %
Kuntien omat eläkkeet	0,044 %	0,058 %	0,163 %	0,038 %	0,017 %	0,265 %	0,114 %
Sair. vak. palautukset	–0,547 %	–0,894 %	–0,860 %	–1,066 %	–0,556 %	–0,612 %	–0,824 %
3 Muut vääll. kustannukset	3,119 %	0,932 %	0,866 %	0,647 %	1,568 %	2,715 %	1,015 %
Työterv.huollon kustannukset pl. palkat	0,816 %	0,309 %	0,227 %	0,143 %	0,168 %	0,790 %	0,238 %
Kelan palautukset	–0,259 %	–0,241 %	–0,243 %	–0,180 %	–0,060 %	–0,199 %	–0,210 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,004 %	0,006 %	0,005 %	0,007 %	0,006 %	0,006 %	0,005 %
Työpaikkaruokailu	0,660 %	0,093 %	0,050 %	0,032 %	0,081 %	0,355 %	0,070 %
Koulutusmääräraha	1,639 %	0,513 %	0,531 %	0,493 %	1,235 %	1,268 %	0,654 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,137 %	0,040 %	0,051 %	0,022 %	0,048 %	0,457 %	0,052 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,097 %	0,201 %	0,232 %	0,114 %	0,085 %	0,039 %	0,194 %
Muut työvoimakustannukset	0,025 %	0,011 %	0,013 %	0,016 %	0,006 %	–	0,012 %
Palkkakustannuksiin saadut tuet	–2,223 %	–0,462 %	–0,109 %	–0,805 %	–0,503 %	–0,035 %	–0,290 %

Ryhmä 1: Yhdyskuntapalvelujen kuntayhtymät

Ryhmä 2: Kansanterveysyön kuntayhtymät

Ryhmä 3: Sairaalakuntayhtymät

Ryhmä 4: Sosiaalitoimen kuntayhtymät

Ryhmä 5: Ammatillisen koulutuksen ja muun sivistystoimen kuntayhtymät

Ryhmä 6: Liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymät

Taulukko 9. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyyppin mukaan 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kuntayht. yht.
1 Kokonaispalkat	100	100	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	78,737 %	78,709 %	77,996 %	78,779 %	82,104 %	76,725 %	78,812 %
Koulutusajan palkat	0,999 %	0,618 %	0,664 %	0,307 %	0,802 %	0,465 %	0,660 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	–	–	9,892 %	–	1,570 %
1.2 Väilliset palkat	21,263 %	21,291 %	22,004 %	21,221 %	17,896 %	23,275 %	21,188 %
Vuosiloma-ajan palkat	9,762 %	9,311 %	9,942 %	8,926 %	8,054 %	11,902 %	9,491 %
Lomakorvaus	0,353 %	0,763 %	0,746 %	0,745 %	0,467 %	0,318 %	0,697 %
Lomarahaa	5,134 %	4,375 %	4,396 %	3,887 %	3,861 %	4,951 %	4,291 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,014 %	0,064 %	0,049 %	0,150 %	0,113 %	0,111 %	0,068 %
Arkipyhäajan palkat	3,376 %	3,374 %	3,255 %	3,394 %	3,286 %	3,368 %	3,291 %
Säteilyloma-ajan palkat	–	0,013 %	0,102 %	–	–	–	0,062 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1,835 %	2,648 %	2,706 %	3,473 %	1,676 %	1,891 %	2,559 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,373 %	0,647 %	0,614 %	0,539 %	0,291 %	0,305 %	0,560 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,039 %	0,044 %	0,111 %	0,059 %	0,032 %	0,026 %	0,083 %
Muun poissaolon palkat	0,379 %	0,052 %	0,083 %	0,031 %	0,106 %	0,022 %	0,080 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	–	–	0,000 %	0,017 %	0,010 %	0,380 %	0,006 %
2 Sosiaaliturvan kustannukset	29,746 %	30,921 %	30,814 %	31,528 %	29,914 %	33,735 %	30,746 %
Työnantajan sotu-maksu	6,971 %	6,791 %	6,781 %	6,849 %	6,743 %	4,422 %	6,761 %
KVTEL-maksu	20,456 %	20,849 %	20,171 %	20,659 %	19,487 %	25,536 %	20,261 %
LEL-, TaEL-maksu	0,011 %	0,003 %	0,004 %	0,029 %	0,070 %	0,047 %	0,016 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	2,254 %	3,725 %	4,288 %	4,262 %	3,527 %	3,517 %	4,041 %
Tapaturmavakuutus	0,619 %	0,490 %	0,404 %	0,992 %	0,690 %	0,519 %	0,499 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,096 %	0,104 %	0,077 %	0,097 %	0,095 %	0,125 %	0,087 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,014 %	0,065 %	0,008 %	0,001 %	0,010 %	0,046 %	0,018 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	–	–	0,000 %	0,000 %	0,005 %	–	0,001 %
Kuntien omat eläkkeet	0,059 %	0,076 %	0,215 %	0,050 %	0,022 %	0,365 %	0,151 %
Sair. vak. palautukset	-0,733 %	-1,181 %	-1,134 %	-1,411 %	-0,734 %	-0,841 %	-1,088 %
3 Muut väilliset kustannukset	4,177 %	1,231 %	1,143 %	0,856 %	2,070 %	3,732 %	1,340 %
Työterv.huollon kustannukset pl. palkat	1,092 %	0,408 %	0,299 %	0,190 %	0,222 %	1,085 %	0,314 %
Kelan palautukset	-0,347 %	-0,319 %	-0,321 %	-0,239 %	-0,079 %	-0,274 %	-0,277 %
Varhaiskuntoutus ja työky-toiminta	0,005 %	0,008 %	0,006 %	0,009 %	0,007 %	0,008 %	0,007 %
Työpaikkaruokailu	0,884 %	0,123 %	0,066 %	0,042 %	0,106 %	0,489 %	0,092 %
Koulutusmääräraha	2,195 %	0,678 %	0,701 %	0,653 %	1,629 %	1,743 %	0,864 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,184 %	0,052 %	0,067 %	0,029 %	0,064 %	0,628 %	0,068 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,130 %	0,266 %	0,307 %	0,151 %	0,112 %	0,054 %	0,256 %
Muut työvoimakustannukset	0,033 %	0,014 %	0,017 %	0,022 %	0,008 %	–	0,016 %
Työvoimakustannukset yhteensä	133,923 %	132,152 %	131,957 %	132,384 %	131,985 %	137,467 %	132,086 %

Ryhmä 1: Yhdyskuntapalvelujen kuntayhtymät

Ryhmä 2: Kansanterveysyön kuntayhtymät

Ryhmä 3: Sairaalakuntayhtymät

Ryhmä 4: Sosiaalitoimen kuntayhtymät

Ryhmä 5: Ammatillisen koulutuksen ja muun sivistystoimen kuntayhtymät

Ryhmä 6: Liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymät

Taulukko 10. Kuntayhtymien työvoimakustannukset kuntayhtymätyyppin mukaan 1996 osuutena tehdyn työajan palkoista, kaikki palkansaajat

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5	Ryhmä 6	Kuntayht. yht.
1 Kokonaispalkat	127,006 %	127,050 %	128,212 %	126,937 %	121,797 %	130,335 %	126,885 %
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	100	100	100	100	100	100	100
Koulutusajan palkka	1,268 %	0,785 %	0,852 %	0,390 %	0,977 %	0,606 %	0,837 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	–	–	12,048 %	–	1,992 %
1.2 Väilliset palkat	27,006 %	27,050 %	28,212 %	26,937 %	21,797 %	30,335 %	26,885 %
Vuosiloma-ajan palkka	12,398 %	11,829 %	12,747 %	11,330 %	9,810 %	15,512 %	12,043 %
Lomakorvaus	0,448 %	0,970 %	0,957 %	0,945 %	0,568 %	0,414 %	0,885 %
Lomaraha	6,520 %	5,558 %	5,636 %	4,934 %	4,703 %	6,453 %	5,445 %
Säästövuorokorvaus, vaihtovapaan palkat	0,018 %	0,081 %	0,063 %	0,191 %	0,138 %	0,144 %	0,086 %
Arkipyhäajan palkat	4,288 %	4,286 %	4,174 %	4,308 %	4,002 %	4,390 %	4,176 %
Säteilyloma-ajan palkat	–	0,017 %	0,130 %	–	–	–	0,079 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,330 %	3,365 %	3,469 %	4,408 %	2,042 %	2,465 %	3,247 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,474 %	0,821 %	0,787 %	0,684 %	0,354 %	0,397 %	0,710 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,049 %	0,056 %	0,143 %	0,075 %	0,040 %	0,034 %	0,105 %
Muun poissaolon palkat	0,481 %	0,066 %	0,106 %	0,040 %	0,129 %	0,029 %	0,102 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	–	–	0,000 %	0,022 %	0,012 %	0,496 %	0,008 %
2 Sos.turvan kustannukset	37,779 %	39,285 %	39,507 %	40,021 %	36,435 %	43,969 %	39,012 %
Työnantajan sotu-maksu	8,853 %	8,628 %	8,694 %	8,694 %	8,212 %	5,763 %	8,578 %
KVTEL-maksu	25,980 %	26,488 %	25,862 %	26,224 %	23,734 %	33,282 %	25,708 %
LEL-, TaEL-maksu	0,013 %	0,004 %	0,005 %	0,036 %	0,086 %	0,062 %	0,020 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	2,863 %	4,732 %	5,498 %	5,410 %	4,296 %	4,584 %	5,127 %
Tapaturmavakuutus	0,786 %	0,622 %	0,518 %	1,259 %	0,840 %	0,677 %	0,634 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,122 %	0,132 %	0,099 %	0,123 %	0,115 %	0,163 %	0,110 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,017 %	0,083 %	0,010 %	0,001 %	0,012 %	0,060 %	0,023 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	–	–	0,000 %	0,001 %	0,006 %	–	0,001 %
Kuntien omat eläkkeet	0,074 %	0,097 %	0,275 %	0,063 %	0,027 %	0,476 %	0,191 %
Sair. vak. palautukset	–0,931 %	–1,501 %	–1,455 %	–1,791 %	–0,894 %	–1,097 %	–1,381 %
3 Muut väill. kustannukset	5,305 %	1,564 %	1,465 %	1,087 %	2,521 %	4,864 %	1,700 %
Työturv.huoll. kustannukset pl. palkat	1,387 %	0,518 %	0,383 %	0,241 %	0,270 %	1,415 %	0,399 %
Kelan palautukset	–0,441 %	–0,405 %	–0,411 %	–0,303 %	–0,096 %	–0,357 %	–0,352 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,007 %	0,010 %	0,008 %	0,012 %	0,009 %	0,010 %	0,009 %
Työpaikkaruokailu	1,123 %	0,156 %	0,085 %	0,053 %	0,130 %	0,637 %	0,117 %
Koulutusmääräraha	2,788 %	0,862 %	0,899 %	0,828 %	1,985 %	2,272 %	1,097 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,234 %	0,066 %	0,086 %	0,037 %	0,078 %	0,818 %	0,086 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,165 %	0,338 %	0,393 %	0,192 %	0,136 %	0,070 %	0,325 %
Muut työvoimakustannukset	0,042 %	0,018 %	0,022 %	0,028 %	0,010 %	–	0,020 %
Väilliset kustannukset yhteensä	70,089 %	67,899 %	69,185 %	68,045 %	60,753 %	79,169 %	67,597 %

Ryhmä 1: Yhdyskuntapalvelujen kuntayhtymät

Ryhmä 2: Kansanterveystyön kuntayhtymät

Ryhmä 3: Sairaalakuntayhtymät

Ryhmä 4: Sosiaalitoimen kuntayhtymät

Ryhmä 5: Ammatillisen koulutuksen ja muun sivistystoimen kuntayhtymät

Ryhmä 6: Liiketoiminnan ja muiden alojen kuntayhtymät

Taulukko 11. Kuntasektorin työvoimakustannukset maakunnittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat

	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa
1 Kokonaispalkat	12 994 351 266	4 225 776 434	2 093 528 362	1 487 174 081	4 268 140 729
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	10 117 769 540	3 307 154 969	1 644 327 009	1 176 859 685	3 355 735 717
Koulutusajan palkat	46 034 505	16 694 252	7 613 211	7 385 826	19 039 360
Koulutyön keskeytysajan palkat	295 941 522	92 641 605	53 005 938	44 541 733	104 161 347
1.2 Väilliset palkat	2 876 581 726	918 621 466	449 201 353	310 314 396	912 405 012
Vuosiloma-ajan palkka	1 364 361 306	421 193 210	201 048 465	139 157 790	406 363 857
Lomakorvaus	98 984 938	26 884 348	14 567 395	10 465 438	27 716 788
Lomarahaa	544 511 495	173 950 524	89 009 763	63 033 265	174 520 310
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	7 224 970	767 272	2 149 081	174 953	2 251 583
Arkipyhäajan palkat	426 737 731	140 020 131	69 865 564	49 287 426	140 520 124
Säteilyloma-ajan palkat	2 709 381	901 017	163 704	288 668	840 530
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	332 371 777	124 854 305	58 398 431	38 520 228	127 433 581
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	78 601 559	21 905 947	10 463 161	6 908 342	21 613 619
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	4 789 065	6 170 750	2 751 485	1 390 439	5 867 211
Muun poissaolon palkat	9 855 066	1 675 769	784 302	1 068 994	2 308 357
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	6 434 438	298 192	–	18 855	2 969 051
2 Sos.turvan kustannukset	4 369 640 220	1 248 156 040	628 980 117	441 340 192	1 295 695 641
Työnantajan sotu-maksu	878 397 179	289 761 162	149 211 296	101 069 951	296 543 152
KVTEL-maksu	2 602 543 537	760 750 984	376 927 243	276 737 417	776 305 155
LEL-, TaEL-maksu	9 493 112	5 160 928	8 612 461	3 722 825	8 553 663
Työttömyysvakuutus/ eroraha	569 867 792	168 575 553	84 582 083	63 539 215	196 471 309
Tapaturmavakuutus	67 383 635	23 361 662	14 558 231	7 975 274	33 893 883
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	11 135 760	4 784 620	3 668 402	1 210 453	3 330 935
Vapaaehtoiset vakuutukset	2 286 268	5 474 566	149 971	609 278	40 616
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	59 273	60 523	132 440	10 887	65 723
Kuntien omat eläkkeet	378 567 933	41 812 373	5 999 506	2 313 707	29 941 879
Sair. vak. palautukset	-150 094 268	-51 586 331	-14 861 515	-15 848 816	-49 450 673
3 Muut välilliset kustannukset	130 678 281	51 714 714	16 408 480	19 475 159	46 912 938
Työterv.huollon kustannukset pl. palkat	40 083 420	13 253 561	4 374 722	5 220 394	10 085 449
Kelan palautukset	-37 320 048	-6 265 602	-4 989 558	-2 578 378	-10 545 001
Varhaiskuntoutus ja työ-toiminta	1 866 723	638 800	131 913	192 532	260 881
Työpaikkaruokailu	15 992 672	4 607 022	689 908	934 924	9 542 021
Koulutusmääräraha	84 876 366	30 074 339	13 726 839	12 400 430	30 476 236
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	9 425 365	1 746 596	672 432	880 625	1 590 915
Suojapuvut, työvaatteet	14 728 854	7 205 693	1 754 331	2 326 214	5 180 252
Muut työvoimakustannukset	1 024 929	454 304	47 893	98 418	322 185
Työvoimakustannukset yht.	17 494 669 768	5 525 647 189	2 738 916 959	1 947 989 432	5 610 749 308
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-242 544 902	-108 287 444	-111 032 171	-37 497 074	-166 690 483

Taulukko 11. jatkuu

	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi
1 Kokonaispalkat	1 796 987 721	1 705 046 691	1 394 897 677	2 013 215 053	3 007 742 739	1 767 930 173	2 510 717 420
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	1 428 360 869	1 327 396 317	1 095 123 951	1 584 517 988	2 351 405 061	1 383 936 690	1 970 955 459
Koulutusajan palkat	7 514 792	8 115 760	4 984 155	8 812 352	12 184 804	6 863 234	15 552 758
Koulutuyön keskeytysajan palkat	58 195 701	45 093 776	36 418 943	51 272 070	83 674 721	47 579 366	70 808 598
1.2 Välilliset palkat	368 626 852	377 650 374	299 773 726	428 697 065	656 337 678	383 993 483	539 761 961
Vuosiloma-ajan palkka	172 571 845	164 758 099	138 937 976	196 126 631	308 688 322	178 900 361	245 414 504
Lomakorvaus	11 989 741	15 534 079	5 824 562	12 273 023	16 396 256	11 093 436	12 841 549
Lomarahaa	76 982 920	72 860 294	57 491 399	82 866 652	130 275 421	71 686 985	111 629 543
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	149 275	426 449	1 080 308	4 665 699	1 818 092	6 819 732	1 176 620
Arkipyhäajan palkat	59 894 964	56 398 105	46 949 353	67 169 002	99 404 357	58 574 490	83 900 859
Säteilyloma-ajan palkat	652 638	247 391	223 394	259 192	859 356	198 549	425 656
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	34 246 305	54 369 511	38 100 157	54 109 510	81 304 269	45 015 468	66 261 702
Lapsen liittyvän poissaolon palkka	8 759 655	9 628 893	5 592 911	8 873 308	13 698 489	9 393 936	14 181 694
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	1 915 235	2 120 372	4 812 247	936 125	2 141 534	1 767 200	2 861 342
Muun poissaolon palkat	984 216	1 027 884	761 418	1 029 764	1 242 868	543 326	916 282
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	480 058	279 296	–	388 158	508 715	–	152 210
2 Sos.turvan kustannukset	562 740 115	496 231 818	384 411 614	589 736 742	898 548 428	520 761 484	717 063 026
Työnantajan sotu-maksu	123 766 080	116 891 046	94 942 269	139 661 203	222 568 886	126 120 602	173 999 878
KVTEL-maksu	338 894 325	317 323 546	229 449 101	368 695 095	531 920 448	329 806 245	438 384 900
LEL-, TaEL-maksu	4 144 393	3 448 546	2 677 773	5 760 726	7 304 854	4 425 916	6 783 838
Työttömyysvakuutus/ eroraha	84 235 897	66 068 827	53 708 466	79 661 610	140 488 104	70 928 610	102 766 745
Tapaturmavakuutus	7 243 638	9 218 216	8 990 483	12 503 482	19 178 203	9 340 899	13 616 785
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	2 608 986	1 539 315	1 397 259	1 950 791	3 550 337	1 767 876	2 418 334
Vapaaehtoiset vakuutukset	1 135	240 359	1 782 280	375 597	120 086	246 119	65 211
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	72 370	1 437	19 902	150 916	168 316	62 485	100 327
Kuntien omat eläkkeet	21 392 795	3 051 494	6 940 373	4 139 628	5 403 471	1 949 006	8 757 150
Sair. vak. palautukset	-19 619 503	-21 550 969	-15 496 290	-23 162 304	-32 154 277	-23 886 275	-29 830 142
3 Muut välilliset kustannukset	27 245 706	18 573 461	14 718 697	22 398 389	36 138 214	19 254 513	31 471 941
Työterv.huollon kustannukset pl. palkat	3 712 759	6 944 572	3 505 545	3 014 317	9 153 717	5 415 655	8 092 308
Kelan palautukset	-4 668 622	-4 854 625	-3 018 729	-2 140 918	-7 685 262	-3 586 450	-4 205 515
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	1 752 768	264 813	446 490	434 654	698 192	52 208	138 528
Työpaikkaruokailu	2 644 911	867 101	1 909 399	771 146	5 267 150	658 097	1 169 990
Koulutusmääräraha	19 767 211	11 948 548	9 344 870	13 908 959	23 353 148	12 564 656	19 906 624
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	960 918	735 499	584 721	1 274 517	1 334 967	791 330	1 068 201
Suojapuvut, työvaatteet	2 796 261	2 600 820	1 780 720	4 637 189	3 829 180	2 733 106	5 056 012
Muut työvoimakustannukset	279 499	66 732	165 682	498 524	187 122	625 911	245 793
Työvoimakustannukset yht.	2 386 973 543	2 219 851 970	1 794 027 989	2 625 350 184	3 942 429 381	2 307 946 169	3 259 252 387
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-60 832 397	-53 908 124	-47 421 207	-88 899 510	-126 198 831	-105 452 925	-114 176 594

Taulukko 11. jatkuu

	Etelä- Pohjanmaa	Vaasan rann.seutu	Keski- Pohjanmaa	Pohjois- Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Maakunnat yht.
1 Kokonaispalkat	1 678 996 925	2 104 626 252	879 716 536	4 132 380 287	1 057 767 061	2 291 039 797	51 410 035 205
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	1 312 498 821	1 694 213 631	695 132 219	3 252 372 536	833 086 501	1 795 993 668	40 326 840 632
Koulutusajan palkat	6 810 182	7 856 097	3 205 763	19 845 463	3 137 238	8 696 132	210 345 885
Koulutuksen keskeytysajan palkat	50 523 429	62 375 608	30 641 022	132 291 179	32 376 604	66 846 936	1 358 390 097
1.2 Välilliset palkat	366 498 104	410 412 621	184 584 317	880 007 751	224 680 560	495 046 129	11 083 194 573
Vuosiloma-ajan palkka	161 320 194	175 097 497	79 603 910	386 571 029	103 565 688	215 769 620	5 059 450 304
Lomakorvaus	13 613 793	14 261 256	6 870 631	32 226 442	5 022 531	15 544 240	352 110 446
Lomarahat	71 697 269	88 596 558	40 564 992	171 785 037	43 163 225	94 636 760	2 159 262 412
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	493 567	41 754	130 452	3 716 422	1 502 644	8 074 383	42 663 257
Arkipyhäajan palkat	54 846 510	69 487 925	29 083 995	136 987 489	36 083 390	75 977 155	1 701 188 571
Säteilyloma-ajan palkat	54 374	327 285	126 132	1 060 466	87 104	200 548	9 625 384
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	49 435 849	48 789 128	22 624 181	118 012 523	27 588 149	68 057 744	1 389 492 817
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	8 633 978	11 952 080	4 272 929	23 843 425	6 243 826	12 724 601	277 292 354
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	872 969	357 928	512 290	2 392 691	311 867	1 096 092	43 066 842
Muun poissaolon palkat	5 393 386	529 115	794 805	3 273 681	1 112 135	2 964 986	36 266 356
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	136 214	972 097	-	138 546	-	-	12 775 831
2 Sos.turvan kustannukset	477 022 783	569 499 427	240 913 837	1 146 501 608	308 060 894	663 846 611	15 559 150 599
Työnantajan sotu-maksu	113 918 843	143 763 074	62 133 315	287 582 077	74 985 153	156 612 431	3 551 927 598
KVTEL-maksu	292 883 750	337 287 229	134 926 838	671 040 264	182 450 677	399 532 690	9 365 859 444
LEL-, TaEL-maksu	4 625 049	4 158 090	2 850 174	14 409 330	3 218 304	7 583 671	106 933 652
Työttömyysvakuutus/ eroraha	70 483 321	80 481 298	38 204 168	181 726 223	43 182 971	98 150 168	2 193 122 358
Tapaturmavakuutus	11 145 870	9 349 905	5 766 830	27 512 005	10 976 549	15 058 581	307 074 130
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	1 686 024	2 024 392	1 162 320	3 548 338	1 042 891	2 212 845	51 039 878
Vapaaehtoiset vakuutukset	575 797	136 420	13 308	1 971 639	461 000	49 827	14 599 476
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	123 085	62 028	68 420	133 766	99 471	109 302	1 500 673
Kuntien omat eläkkeet	899 036	13 679 647	2 838 556	13 375 369	1 692 182	12 218 640	554 972 743
Sair. vak. palautukset	-19 317 993	-21 442 657	-7 050 092	-54 797 402	-10 048 302	-27 681 544	-587 879 353
3 Muut välilliset kustannukset	23 227 207	24 779 754	9 158 636	49 127 213	12 925 678	19 424 729	573 633 712
Työterv.huollon kustannukset pl. palkat	4 494 241	9 728 979	3 127 178	15 356 815	3 228 883	4 716 767	153 509 284
Kelan palautukset	-3 170 127	-4 851 520	-2 349 070	-8 854 361	-2 237 109	-3 916 528	-117 237 423
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	140 497	201 061	297 252	1 380 431	175 453	807 109	9 880 307
Työpaikkaruokailu	712 980	3 740 097	388 648	1 914 050	505 372	519 442	52 834 930
Koulutusmääräraha	16 573 587	12 868 126	5 622 151	31 536 007	9 610 363	12 963 057	371 521 518
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	774 526	782 274	531 325	1 883 483	630 780	931 352	26 599 827
Suojapuvut, työvaatteet	3 337 133	2 309 812	1 494 792	4 911 753	987 626	3 163 851	70 833 599
Muut työvoimakustannukset	364 370	926	46 359	999 035	24 310	239 679	5 691 670
Työvoimakustannukset yht.	2 179 246 916	2 698 905 433	1 129 789 010	5 328 009 108	1 378 753 634	2 974 311 137	67 542 819 515
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-23 371 131	-37 888 902	-23 204 323	-181 643 983	-75 556 101	-144 341 585	-1 748 947 687

Taulukko 12. Kuntasektorin työvoimakustannukset maakunnittain 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat

	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa
1 Kokonaispalkat	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	77,863 %	78,261 %	78,543 %	79,134 %	78,623 %
Koulutusajan palkat	0,354 %	0,395 %	0,364 %	0,497 %	0,446 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	2,277 %	2,192 %	2,532 %	2,995 %	2,440 %
1.2 Välilliset palkat	22,137 %	21,739 %	21,457 %	20,866 %	21,377 %
Vuosiloma-ajan palkka	10,500 %	9,967 %	9,603 %	9,357 %	9,521 %
Lomakorvaus	0,762 %	0,636 %	0,696 %	0,704 %	0,649 %
Lomarahaa	4,190 %	4,116 %	4,252 %	4,238 %	4,089 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,056 %	0,018 %	0,103 %	0,012 %	0,053 %
Arkipyhäajan palkat	3,284 %	3,313 %	3,337 %	3,314 %	3,292 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,021 %	0,021 %	0,008 %	0,019 %	0,020 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,558 %	2,955 %	2,789 %	2,590 %	2,986 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,605 %	0,518 %	0,500 %	0,465 %	0,506 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,037 %	0,146 %	0,131 %	0,093 %	0,137 %
Muun poissaolon palkat	0,076 %	0,040 %	0,037 %	0,072 %	0,054 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,050 %	0,007 %	–	0,001 %	0,070 %
2 Sosiaaliturvan kustannukset	33,627 %	29,537 %	30,044 %	29,676 %	30,357 %
Työnantajan sotu-maksu	6,760 %	6,857 %	7,127 %	6,796 %	6,948 %
KVTEL-maksu	20,028 %	18,003 %	18,004 %	18,608 %	18,188 %
LEL-, TaEL-maksu	0,073 %	0,122 %	0,411 %	0,250 %	0,200 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	4,386 %	3,989 %	4,040 %	4,272 %	4,603 %
Tapaturmavakuutus	0,519 %	0,553 %	0,695 %	0,536 %	0,794 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,086 %	0,113 %	0,175 %	0,081 %	0,078 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,018 %	0,130 %	0,007 %	0,041 %	0,001 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	0,000 %	0,001 %	0,006 %	0,001 %	0,002 %
Kuntien omat eläkkeet	2,913 %	0,989 %	0,287 %	0,156 %	0,702 %
Sair. vak. palautukset	-1,155 %	-1,221 %	-0,710 %	-1,066 %	-1,159 %
3 Muut välilliset kustannukset	1,006 %	1,224 %	0,784 %	1,310 %	1,099 %
Työturv.huollon kustannukset pl. palkat	0,308 %	0,314 %	0,209 %	0,351 %	0,236 %
Kelan palautukset	-0,287 %	-0,148 %	-0,238 %	-0,173 %	-0,247 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,014 %	0,015 %	0,006 %	0,013 %	0,006 %
Työpaikkaruokailu	0,123 %	0,109 %	0,033 %	0,063 %	0,224 %
Koulutusmääräraha	0,653 %	0,712 %	0,656 %	0,834 %	0,714 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,073 %	0,041 %	0,032 %	0,059 %	0,037 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,113 %	0,171 %	0,084 %	0,156 %	0,121 %
Muut työvoimakustannukset	0,008 %	0,011 %	0,002 %	0,007 %	0,008 %
Työvoimakustannukset yhteensä	134,633 %	130,761 %	130,828 %	130,986 %	131,457 %
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-1,867 %	-2,563 %	-5,304 %	-2,521 %	-3,905 %

Taulukko 12. jatkuu

	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi
1 Kokonaispalkat	100	100	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	79,486 %	77,851 %	78,509 %	78,706 %	78,178 %	78,280 %	78,502 %
Koulutusajan palkat	0,418 %	0,476 %	0,357 %	0,438 %	0,405 %	0,388 %	0,619 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	3,239 %	2,645 %	2,611 %	2,547 %	2,782 %	2,691 %	2,820 %
1.2 Väiälliset palkat	20,514 %	22,149 %	21,491 %	21,294 %	21,822 %	21,720 %	21,498 %
Vuosiloma-ajan palkka	9,603 %	9,663 %	9,960 %	9,742 %	10,263 %	10,119 %	9,775 %
Lomakorvaus	0,667 %	0,911 %	0,418 %	0,610 %	0,545 %	0,627 %	0,511 %
Lomarahaa	4,284 %	4,273 %	4,122 %	4,116 %	4,331 %	4,055 %	4,446 %
Säästöväpään, vaihtovapaan palkat	0,008 %	0,025 %	0,077 %	0,232 %	0,060 %	0,386 %	0,047 %
Arkipyhääjan palkat	3,333 %	3,308 %	3,366 %	3,336 %	3,305 %	3,313 %	3,342 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,036 %	0,015 %	0,016 %	0,013 %	0,029 %	0,011 %	0,017 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1,906 %	3,189 %	2,731 %	2,688 %	2,703 %	2,546 %	2,639 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,487 %	0,565 %	0,401 %	0,441 %	0,455 %	0,531 %	0,565 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,107 %	0,124 %	0,345 %	0,046 %	0,071 %	0,100 %	0,114 %
Muun poissaolon palkat	0,055 %	0,060 %	0,055 %	0,051 %	0,041 %	0,031 %	0,036 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,027 %	0,016 %	–	0,019 %	0,017 %	–	0,006 %
2 Sosiaaliturvan kustannukset	31,316 %	29,104 %	27,558 %	29,293 %	29,875 %	29,456 %	28,560 %
Työnantajan sotu-maksu	6,687 %	6,856 %	6,806 %	6,937 %	7,400 %	7,134 %	6,930 %
KVTEL-maksu	18,859 %	18,611 %	16,449 %	18,314 %	17,685 %	18,655 %	17,461 %
LEL-, TaEL-maksu	0,231 %	0,202 %	0,192 %	0,286 %	0,243 %	0,250 %	0,270 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	4,688 %	3,875 %	3,850 %	3,957 %	4,671 %	4,012 %	4,093 %
Tapaturmavakuutus	0,403 %	0,541 %	0,645 %	0,621 %	0,638 %	0,528 %	0,542 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,145 %	0,090 %	0,100 %	0,097 %	0,118 %	0,100 %	0,096 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,000 %	0,014 %	0,128 %	0,019 %	0,004 %	0,014 %	0,003 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	0,004 %	0,000 %	0,001 %	0,007 %	0,006 %	0,004 %	0,004 %
Kuntien omat eläkkeet	1,190 %	0,179 %	0,498 %	0,206 %	0,180 %	0,110 %	0,349 %
Sair. vak. palautukset	-1,092 %	-1,264 %	-1,111 %	-1,151 %	-1,069 %	-1,351 %	-1,188 %
3 Muut väiälliset kustannukset	1,516 %	1,089 %	1,055 %	1,113 %	1,202 %	1,089 %	1,254 %
Työturv.huollon kustannukset pl. palkat	0,207 %	0,407 %	0,251 %	0,150 %	0,304 %	0,306 %	0,322 %
Kelan palautukset	-0,260 %	-0,285 %	-0,216 %	-0,106 %	-0,256 %	-0,203 %	-0,168 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,098 %	0,016 %	0,032 %	0,022 %	0,023 %	0,003 %	0,006 %
Työpaikkaruokailu	0,147 %	0,051 %	0,137 %	0,038 %	0,175 %	0,037 %	0,047 %
Koulutusmääräraha	1,100 %	0,701 %	0,670 %	0,691 %	0,776 %	0,711 %	0,793 %
Virkistys- ja sosiaalitoiminta	0,053 %	0,043 %	0,042 %	0,063 %	0,044 %	0,045 %	0,043 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,156 %	0,153 %	0,128 %	0,230 %	0,127 %	0,155 %	0,201 %
Muut työvoimakustannukset	0,016 %	0,004 %	0,012 %	0,025 %	0,006 %	0,035 %	0,010 %
Työvoimakustannukset yhteensä	132,832 %	130,193 %	128,614 %	130,406 %	131,076 %	130,545 %	129,814 %
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-3,385 %	-3,162 %	-3,400 %	-4,416 %	-4,196 %	-5,965 %	-4,548 %

Taulukko 12. jatkuu

	Etelä- Pohjanmaa	Vaasan rannikkoseutu	Keski- Pohjanmaa	Pohjois- Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Maakunnat yht.
1 Kokonaispalkat	100	100	100	100	100	100	100
1.1 Tehdyn työajan palkat, joista	78,172 %	80,500 %	79,018 %	78,705 %	78,759 %	78,392 %	78,442 %
Koulutusajan palkat	0,406 %	0,373 %	0,364 %	0,480 %	0,297 %	0,380 %	0,409 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	3,009 %	2,964 %	3,483 %	3,201 %	3,061 %	2,918 %	2,642 %
1.2 Väilliset palkat	21,828 %	19,500 %	20,982 %	21,295 %	21,241 %	21,608 %	21,558 %
Vuosiloma-ajan palkka	9,608 %	8,320 %	9,049 %	9,355 %	9,791 %	9,418 %	9,841 %
Lomakorvaus	0,811 %	0,678 %	0,781 %	0,780 %	0,475 %	0,678 %	0,685 %
Lomaraha	4,270 %	4,210 %	4,611 %	4,157 %	4,081 %	4,131 %	4,200 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,029 %	0,002 %	0,015 %	0,090 %	0,142 %	0,352 %	0,083 %
Arkipyhäajan palkat	3,267 %	3,302 %	3,306 %	3,315 %	3,411 %	3,316 %	3,309 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,003 %	0,016 %	0,014 %	0,026 %	0,008 %	0,009 %	0,019 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,944 %	2,318 %	2,572 %	2,856 %	2,608 %	2,971 %	2,703 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,514 %	0,568 %	0,486 %	0,577 %	0,590 %	0,555 %	0,539 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,052 %	0,017 %	0,058 %	0,058 %	0,029 %	0,048 %	0,084 %
Muun poissaolon palkat	0,321 %	0,025 %	0,090 %	0,079 %	0,105 %	0,129 %	0,071 %
Palvelussuhteen päättymisen korvaus	0,008 %	0,046 %	–	0,003 %	–	–	0,025 %
2 Sosiaaliturvan kustannukset	28,411 %	27,059 %	27,385 %	27,744 %	29,124 %	28,976 %	30,265 %
Työnantajan sotu-maksu	6,785 %	6,831 %	7,063 %	6,959 %	7,089 %	6,836 %	6,909 %
KVTEL-maksu	17,444 %	16,026 %	15,338 %	16,239 %	17,249 %	17,439 %	18,218 %
LEL-, TaEL-maksu	0,275 %	0,198 %	0,324 %	0,349 %	0,304 %	0,331 %	0,208 %
Työttömyysvakuutus/ eroraha	4,198 %	3,824 %	4,343 %	4,398 %	4,082 %	4,284 %	4,266 %
Tapaturmavakuutus	0,664 %	0,444 %	0,656 %	0,666 %	1,038 %	0,657 %	0,597 %
Ryhmähenkivakuutus/ taloud. tuki	0,100 %	0,096 %	0,132 %	0,086 %	0,099 %	0,097 %	0,099 %
Vapaaehtoiset vakuutukset	0,034 %	0,006 %	0,002 %	0,048 %	0,044 %	0,002 %	0,028 %
Lomautussakko eli ylim. tyött.vak.m.	0,007 %	0,003 %	0,008 %	0,003 %	0,009 %	0,005 %	0,003 %
Kuntien omat eläkkeet	0,054 %	0,650 %	0,323 %	0,324 %	0,160 %	0,533 %	1,080 %
Sair. vak. palautukset	-1,151 %	-1,019 %	-0,801 %	-1,326 %	-0,950 %	-1,208 %	-1,144 %
3 Muut väilliset kustannukset	1,383 %	1,177 %	1,041 %	1,189 %	1,222 %	0,848 %	1,116 %
Työturv.huollon kustannukset pl. palkat	0,268 %	0,462 %	0,355 %	0,372 %	0,305 %	0,206 %	0,299 %
Kelan palautukset	-0,189 %	-0,231 %	-0,267 %	-0,214 %	-0,211 %	-0,171 %	-0,228 %
Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta	0,008 %	0,010 %	0,034 %	0,033 %	0,017 %	0,035 %	0,019 %
Työpaikkaruokailu	0,042 %	0,178 %	0,044 %	0,046 %	0,048 %	0,023 %	0,103 %
Koulutusmääräraha	0,987 %	0,611 %	0,639 %	0,763 %	0,909 %	0,566 %	0,723 %
Virkistys- ja sosiaalityö	0,046 %	0,037 %	0,060 %	0,046 %	0,060 %	0,041 %	0,052 %
Suojapuvut, työvaatteet	0,199 %	0,110 %	0,170 %	0,119 %	0,093 %	0,138 %	0,138 %
Muut työvoimakustannukset	0,022 %	0,000 %	0,005 %	0,024 %	0,002 %	0,010 %	0,011 %
Työvoimakustannukset yhteensä	129,795 %	128,237 %	128,426 %	128,933 %	130,346 %	129,824 %	131,381 %
Palkkauskustannuksiin saadut tuet	-1,392 %	-1,800 %	-2,638 %	-4,396 %	-7,143 %	-6,300 %	-3,402 %

Taulukko 13a. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 markkoina

	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	Työllistetyt	YHTEENSÄ
	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset			
Kokonaispalkat, joista	44 149 046 664	2 471 815 707	2 898 398 081	1 890 774 752	51 410 035 205
Lisä- ja ylittöiden palkat	616 566 096	36 574 934	60 198 560	5 866 609	719 206 199
Koulutusajan palkka	202 418 263	4 853 703	2 837 209	236 711	210 345 885
Koulutyön keskeytysajan palkat	1 340 832 377	14 424 946	3 065 030	67 743	1 358 390 097
Välilliset palkat yht.	9 693 624 318	469 886 091	599 439 251	307 469 083	11 070 418 742
Vuosiloma-ajan palkka	4 410 855 426	173 713 517	389 439 575	85 441 785	5 059 450 304
Lomakorvaus	222 095 030	34 921 901	43 768 291	51 325 224	352 110 446
Lomarahaa	2 005 952 263	98 901 024	—	54 409 124	2 159 262 412
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	39 324 684	1 187 730	2 123 036	27 808	42 663 257
Arkipyhäajan palkat	1 483 311 486	83 143 717	69 653 445	65 079 923	1 701 188 572
Säteilyloma-ajan palkat	9 434 076	191 308	—	—	9 625 384
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1 189 508 444	65 882 488	86 181 166	47 920 719	1 389 492 817
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	262 779 482	7 578 962	3 979 694	2 954 216	277 292 354
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	39 696 018	469 487	2 823 921	77 416	43 066 842
Muun poissaolon palkat	30 667 408	3 895 957	1 470 124	232 867	36 266 356

Taulukko 13b. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja sekä muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 osuutena kokonaispalkoista

	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	Työllistetyt	YHTEENSÄ
	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset			
Kokonaispalkat, joista	100	100	100	100	100
Lisä- ja ylittöiden palkat	1,397 %	1,480 %	2,077 %	0,310 %	1,399 %
Koulutusajan palkka	0,458 %	0,196 %	0,098 %	0,013 %	0,409 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	3,037 %	0,584 %	0,106 %	0,004 %	2,642 %
Välilliset palkat yht.	21,957 %	19,010 %	20,682 %	16,262 %	21,534 %
Vuosiloma-ajan palkka	9,991 %	7,028 %	13,436 %	4,519 %	9,841 %
Lomakorvaus	0,503 %	1,413 %	1,510 %	2,715 %	0,685 %
Lomarahaa	4,544 %	4,001 %	—	2,878 %	4,200 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,089 %	0,048 %	0,073 %	0,001 %	0,083 %
Arkipyhäajan palkat	3,360 %	3,364 %	2,403 %	3,442 %	3,309 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,021 %	0,008 %	—	—	0,019 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,694 %	2,665 %	2,973 %	2,534 %	2,703 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,595 %	0,307 %	0,137 %	0,156 %	0,539 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,090 %	0,019 %	0,097 %	0,004 %	0,084 %
Muun poissaolon palkat	0,069 %	0,158 %	0,051 %	0,012 %	0,071 %

Taulukko 14a. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 markkoina

	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	Työllistetyt	YHTEENSÄ
	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset			
Kokonaispalkat, joista	31 185 690 290	1 753 943 358	2 763 224 165	1 831 676 095	37 534 533 908
Koulutusajan palkka	114 456 513	1 565 300	2 601 877	198 930	118 822 620
Koulutyön keskeytysajan palkat	1 126 622 289	11 099 700	2 800 724	67 743	1 140 590 457
Välilliset palkat yht.	6 901 225 806	346 929 884	583 949 540	299 197 785	8 131 303 014
Vuosiloma-ajan palkka	3 151 437 212	125 878 626	381 752 847	83 411 709	3 742 480 395
Lomakorvaus	137 444 624	28 318 469	39 575 739	50 014 989	255 353 820
Lomaraha	1 438 210 196	72 864 285	–	52 764 033	1 563 838 514
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	30 343 015	842 528	2 083 989	26 993	33 296 526
Arkipyhäajan palkat	1 053 771 041	59 371 176	68 307 999	63 119 066	1 244 569 281
Säteilyloma-ajan palkat	949 991	22 117	–	–	972 107
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	849 859 626	53 877 709	83 996 814	46 704 282	1 034 438 431
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	187 467 019	5 338 176	3 956 424	2 884 364	199 645 984
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	28 573 254	128 066	2 809 653	77 416	31 588 389
Muun poissaolon palkat	23 169 828	288 732	1 466 074	194 933	25 119 567

Taulukko 14b. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 osuutena kokonaispalkoista

	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	Työllistetyt	YHTEENSÄ
	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset			
Kokonaispalkat, joista	100	100	100	100	100
Koulutusajan palkka	0,367 %	0,089 %	0,094 %	0,011 %	0,317 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	3,613 %	0,633 %	0,101 %	0,004 %	3,039 %
Välilliset palkat yht.	22,129 %	19,780 %	21,133 %	16,335 %	21,664 %
Vuosiloma-ajan palkka	10,105 %	7,177 %	13,815 %	4,554 %	9,971 %
Lomakorvaus	0,441 %	1,615 %	1,432 %	2,731 %	0,680 %
Lomaraha	4,612 %	4,154 %	–	2,881 %	4,166 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,097 %	0,048 %	0,075 %	0,001 %	0,089 %
Arkipyhäajan palkat	3,379 %	3,385 %	2,472 %	3,446 %	3,316 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,003 %	0,001 %	–	–	0,003 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,725 %	3,072 %	3,040 %	2,550 %	2,756 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,601 %	0,304 %	0,143 %	0,157 %	0,532 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,092 %	0,007 %	0,102 %	0,004 %	0,084 %
Muun poissaolon palkat	0,074 %	0,016 %	0,053 %	0,011 %	0,067 %

Taulukko 15a. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 markkoina

	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	Työllistetyt	YHTEENSÄ
	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset			
Kokonaispalkat, joista	12 963 356 374	717 872 349	135 173 916	59 098 656	13 875 501 296
Koulutusajan palkka	87 961 750	3 288 403	235 332	37 780	91 523 265
Koulutyön keskeytysajan palkat	214 210 088	3 325 246	264 306	–	217 799 640
Välilliset palkat yht.	2 792 398 512	122 956 206	15 489 712	8 271 298	2 939 115 728
Vuosiloma-ajan palkka	1 259 418 214	47 834 891	7 686 728	2 030 076	1 316 969 909
Lomakorvaus	84 650 406	6 603 432	4 192 551	1 310 236	96 756 625
Lomaraha	567 742 067	26 036 739	–	1 645 092	595 423 898
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	8 981 668	345 201	39 047	814	9 366 731
Arkipyhäajan palkat	429 540 446	23 772 542	1 345 446	1 960 857	456 619 291
Säteilyloma-ajan palkat	8 484 085	169 192	–	–	8 653 277
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	339 648 818	12 004 779	2 184 351	1 216 437	355 054 386
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	75 312 463	2 240 786	23 270	69 852	77 646 371
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	11 122 765	341 420	14 268	–	11 478 453
Muun poissaolon palkat	7 497 580	3 607 224	4 051	37 934	11 146 789

Taulukko 15b. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä palkansaajaryhmittäin 1996 osuutena kokonaispalkoista

	Kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset	Työllistetyt	YHTEENSÄ
	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset			
Kokonaispalkat, joista	100	100	100	100	100
Koulutusajan palkka	0,679 %	0,458 %	0,174 %	0,064 %	0,660 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	1,652 %	0,463 %	0,196 %	–	1,570 %
Välilliset palkat yht.	21,541 %	17,128 %	11,459 %	13,996 %	21,182 %
Vuosiloma-ajan palkka	9,715 %	6,663 %	5,687 %	3,435 %	9,491 %
Lomakorvaus	0,653 %	0,920 %	3,102 %	2,217 %	0,697 %
Lomaraha	4,380 %	3,627 %	–	2,784 %	4,291 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,069 %	0,048 %	0,029 %	0,001 %	0,068 %
Arkipyhäajan palkat	3,313 %	3,312 %	0,995 %	3,318 %	3,291 %
Säteilyloma-ajan palkat	0,065 %	0,024 %	–	–	0,062 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2,620 %	1,672 %	1,616 %	2,058 %	2,559 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,581 %	0,312 %	0,017 %	0,118 %	0,560 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,086 %	0,048 %	0,011 %	–	0,083 %
Muun poissaolon palkat	0,058 %	0,502 %	0,003 %	0,064 %	0,080 %

Taulukko 16a. Kuntasektorin lisä- ja ylityön palkat, välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat

HALLINNONALA	Yleish. ja yhdysk. p.	Sos.- ja terveys	Opet. - ja kultt.	Liiketoiminta	YHTEENSÄ
Kokonaispalkat, joista	7 605 823 032	26 732 229 924	14 941 863 508	2 130 118 741	51 410 035 205
Lisä- ja ylityöiden palkat	79 980 722	528 011 286	43 195 797	68 018 394	719 206 199
Koulutusajan palkka	29 202 499	106 462 651	71 282 664	3 398 071	210 345 885
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	1 358 390 097	–	1 358 390 097
Välilliset palkat yht.	1 719 665 872	5 938 358 912	2 944 624 559	467 769 399	11 070 418 742
Vuosiloma-ajan palkka	847 488 710	2 641 311 782	1 296 120 694	274 529 119	5 059 450 304
Lomakorvaus	57 405 394	205 628 346	77 217 106	11 859 599	352 110 446
Lomaraha	277 038 135	1 170 090 896	648 368 292	63 765 089	2 159 262 412
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	9 570 000	22 084 412	9 936 882	1 071 963	42 663 257
Arkipyhäajan palkat	248 173 701	893 851 182	496 126 341	63 037 348	1 701 188 571
Säteilyloma-ajan palkat	–	9 625 384	–	–	9 625 384
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	239 875 199	780 872 556	322 230 203	46 514 859	1 389 492 817
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	25 903 349	174 587 856	74 110 876	2 690 272	277 292 354
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	8 906 946	19 876 439	10 801 658	3 481 798	43 066 842
Muun poissaolon palkat	5 304 437	20 430 060	9 712 509	819 351	36 266 356

Taulukko 16b. Kuntasektorin lisä- ja ylin palkat, välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä osuutena kokonaispalkoista hallinnonaloittain 1996, kaikki palkansaajat

HALLINNONALA	Yleish. ja yhdysk. p.	Sos.- ja terveys	Opet. - ja kultt.	Liiketoiminta	YHTEENSÄ
Kokonaispalkat, joista	100	100	100	100	100
Lisä- ja ylityöiden palkat	1,052 %	1,975 %	0,289 %	3,193 %	1,399 %
Koulutusajan palkka	0,384 %	0,398 %	0,477 %	0,160 %	0,409 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	9,091 %	–	2,642 %
Välilliset palkat yht.	22,610 %	22,214 %	19,707 %	21,960 %	21,534 %
Vuosiloma-ajan palkka	11,143 %	9,881 %	8,674 %	12,888 %	9,841 %
Lomakorvaus	0,755 %	0,769 %	0,517 %	0,557 %	0,685 %
Lomaraha	3,642 %	4,377 %	4,339 %	2,993 %	4,200 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,126 %	0,083 %	0,067 %	0,050 %	0,083 %
Arkipyhäajan palkat	3,263 %	3,344 %	3,320 %	2,959 %	3,309 %
Säteilyloma-ajan palkat	–	0,036 %	–	–	0,019 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	3,154 %	2,921 %	2,157 %	2,184 %	2,703 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,341 %	0,653 %	0,496 %	0,126 %	0,539 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,117 %	0,074 %	0,072 %	0,163 %	0,084 %
Muun poissaolon palkat	0,070 %	0,076 %	0,065 %	0,038 %	0,071 %

Taulukko 17a. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat

HALLINNONALA	Yleish. ja yhdysk. p.	Sos.- ja terveys	Opet. - ja kultt.	Liiketoiminta	YHTEENSÄ
Kokonaispalkat, joista	7 484 638 457	15 305 895 887	12 740 051 019	2 003 948 545	37 534 533 908
Koulutusajan palkka	27 992 301	34 399 014	53 620 252	2 811 053	118 822 620
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	1 140 590 457	–	1 140 590 457
Välilliset palkat yht.	1 693 897 847	3 447 724 389	2 550 797 278	438 883 501	8 131 303 014
Vuosiloma-ajan palkka	835 658 819	1 528 530 469	1 118 778 525	259 512 582	3 742 480 395
Lomakorvaus	56 978 020	119 972 175	66 945 136	11 458 490	255 353 820
Lomarahaa	270 817 042	672 147 957	563 355 242	57 518 273	1 563 838 514
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	9 553 109	15 368 561	7 442 343	932 513	33 296 526
Arkipyhääjan palkat	244 082 420	517 925 404	423 774 099	58 787 357	1 244 569 281
Säteilyloma-ajan palkat	–	972 107	–	–	972 107
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	237 651 633	467 335 153	285 323 243	44 128 403	1 034 438 431
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	25 451 443	104 183 116	67 705 782	2 305 642	199 645 984
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	8 859 772	9 193 608	10 086 257	3 448 753	31 588 389
Muun poissaolon palkat	4 845 589	12 095 839	7 386 651	791 489	25 119 567

Taulukko 17b. Kuntien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 osuutena kokonaispalkoista, kaikki palkansaajat

HALLINNONALA	Yleish. ja yhdysk. p.	Sos.- ja terveys	Opet. - ja kultt.	Liiketoiminta	YHTEENSÄ
Kokonaispalkat, joista	100	100	100	100	100
Koulutusajan palkka	0,374 %	0,225 %	0,421 %	0,140 %	0,317 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	8,953 %	–	3,039 %
Välilliset palkat yht.	22,632 %	22,525 %	20,022 %	21,901 %	21,664 %
Vuosiloma-ajan palkka	11,165 %	9,987 %	8,782 %	12,950 %	9,971 %
Lomakorvaus	0,761 %	0,784 %	0,525 %	0,572 %	0,680 %
Lomarahaa	3,618 %	4,391 %	4,422 %	2,870 %	4,166 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,128 %	0,100 %	0,058 %	0,047 %	0,089 %
Arkipyhääjan palkat	3,261 %	3,384 %	3,326 %	2,934 %	3,316 %
Säteilyloma-ajan palkat	–	0,006 %	–	–	0,003 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	3,175 %	3,053 %	2,240 %	2,202 %	2,756 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,340 %	0,681 %	0,531 %	0,115 %	0,532 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,118 %	0,060 %	0,079 %	0,172 %	0,084 %
Muun poissaolon palkat	0,065 %	0,079 %	0,058 %	0,039 %	0,067 %

Taulukko 18a. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 markkoina, kaikki palkansaajat

HALLINNONALA	Yleish. ja yhdysk. p.	Sos.- ja terveys	Opet. - ja kultt.	Liiketoiminta	YHTEENSÄ
Kokonaispalkat, joista	121 184 575	11 426 334 037	2 201 812 488	126 170 197	13 875 501 296
Koulutusajan palkka	1 210 199	72 063 637	17 662 412	587 018	91 523 265
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	217 799 640	–	217 799 640
Välilliset palkat yht.	25 768 025	2 490 634 523	393 827 282	28 885 897	2 939 115 728
Vuosiloma-ajan palkka	11 829 891	1 112 781 313	177 342 169	15 016 536	1 316 969 909
Lomakorvaus	427 375	85 656 171	10 271 970	401 110	96 756 625
Lomarahaa	6 221 093	497 942 938	85 013 050	6 246 817	595 423 898
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	16 891	6 715 851	2 494 538	139 450	9 366 731
Arkipyhäajan palkat	4 091 281	375 925 777	72 352 242	4 249 990	456 619 291
Säteilyloma-ajan palkat	–	8 653 277	–	–	8 653 277
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	2 223 566	313 537 404	36 906 960	2 386 456	355 054 386
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	451 906	70 404 740	6 405 094	384 630	77 646 371
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	47 175	10 682 831	715 401	33 046	11 478 453
Muun poissaolon palkat	458 848	8 334 221	2 325 858	27 862	11 146 789

Taulukko 18b. Kuntayhtymien välillisiä palkkoja ja muita palkkaeriä hallinnonaloittain 1996 osuutena kokonaispalkoista hallinnonaloittain 1996, kaikki palkansaajat

HALLINNONALA	Yleish. ja yhdysk. p.	Sos.- ja terveys	Opet. - ja kultt.	Liiketoiminta	YHTEENSÄ
Kokonaispalkat, joista	100	100	100	100	100
Koulutusajan palkka	0,999 %	0,631 %	0,802 %	0,465 %	0,660 %
Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	9,892 %	–	1,570 %
Välilliset palkat yht.	21,263 %	21,797 %	17,887 %	22,894 %	21,182 %
Vuosiloma-ajan palkka	9,762 %	9,739 %	8,054 %	11,902 %	9,491 %
Lomakorvaus	0,353 %	0,750 %	0,467 %	0,318 %	0,697 %
Lomarahaa	5,134 %	4,358 %	3,861 %	4,951 %	4,291 %
Säästövapaan, vaihtovapaan palkat	0,014 %	0,059 %	0,113 %	0,111 %	0,068 %
Arkipyhäajan palkat	3,376 %	3,290 %	3,286 %	3,368 %	3,291 %
Säteilyloma-ajan palkat	–	0,076 %	–	–	0,062 %
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat	1,835 %	2,744 %	1,676 %	1,891 %	2,559 %
Lapseen liittyvän poissaolon palkka	0,373 %	0,616 %	0,291 %	0,305 %	0,560 %
Osallistumisjärj. käytetyn ajan palkka	0,039 %	0,093 %	0,032 %	0,026 %	0,083 %
Muun poissaolon palkat	0,379 %	0,073 %	0,106 %	0,022 %	0,080 %

Taulukko 19. Kuntasektorin luontoisedut hallinnonaloittain ja palkansaajaryhmittäin 1996, markkoina ja osuutena kokonaispalkoista

	Osa- ja kokoaik. kuukausipalkkaiset		Tuntipalkkaiset ja työllistetyt		Kaikki palkansaajat YHT.	
Yleishall. ja yhdyskuntap.						
Kokonaispalkat	5 583 244 537	100 %	2 022 578 495	100 %	7 605 823 032	100 %
Luontoisedut	10 561 569	0,189 %	273 665	0,014 %	10 835 234	0,142 %
Sosiaali- ja terveys						
Kokonaispalkat	25 849 273 033	100 %	882 956 891	100 %	26 732 229 924	100 %
Luontoisedut	58 838 518	0,228 %	93 637	0,011 %	58 932 155	0,220 %
Opetus- ja kulttuuri						
Kokonaispalkat	13 842 890 312	100 %	1 098 973 196	100 %	14 941 863 508	100 %
Luontoisedut	105 872 750	0,765 %	1 610 589	0,147 %	107 483 340	0,719 %
Liiketoiminta						
Kokonaispalkat	1 345 454 490	100 %	784 664 251	100 %	2 130 118 741	100 %
Luontoisedut	1 644 712	0,122 %	501 519	0,064 %	2 146 231	0,101 %
Kuntasektori						
Kokonaispalkat	46 620 862 371	100 %	4 789 172 833	100 %	51 410 035 205	100 %
Luontoisedut	176 917 549	0,379 %	2 479 411	0,052 %	179 396 960	0,349 %
Kunnat						
Kokonaispalkat	32 939 633 648	100 %	4 594 900 261	100 %	37 534 533 908	100 %
Luontoisedut	170 364 578	0,517 %	2 445 136	0,053 %	172 809 714	0,460 %
Kuntayhtymät						
Kokonaispalkat	13 681 228 724	100 %	194 272 573	100 %	13 875 501 296	100 %
Luontoisedut	6 552 971	0,048 %	34 275	0,018 %	6 587 246	0,047 %

Taulukko 20a. Välillisten palkkojen osuus kokonaispalkoista 1990 ja 1996 hallinnonalan mukaan kuntasektorissa, prosenttia (Vuoden 1990 tutkimuksen luokitus)

Kustannuserä	Yleishallinto, järjestystoimi, yhdyskuntapalvelut, muut palvelut		Sosiaali- ja terveystoimi		Opetus- ja kulttuuritoimi		Liiketoiminta		Kuntasektori yhteensä	
	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996
Tehdyn työajan palkat	80,2	79,7	81,2	80,7	83,6	83,1	81,6	80,0	81,4	81,2
Välilliset palkat yhteensä	19,8	20,3	18,8	19,3	16,4	16,9	18,4	20,0	18,6	18,8
siitä										
Vuosioma-ajan palkka	11,5	12,0	10,1	10,8	8,9	9,3	11,2	13,5	10,0	10,6
Lomaraha	3,3	3,6	4,2	4,4	4,4	4,3	2,6	3,0	4,0	4,2
Arkipyhäkorvaukset	0,8	0,6	0,0	0,0	0,0	0,1	1,0	0,8	0,2	0,1
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka	3,4	3,2	2,9	2,9	2,1	2,2	3,1	2,2	2,8	2,7
Lapsen syntymän /hoitovapaan palkka	0,4	0,3	1,0	0,7	0,5	0,5	0,2	0,1	0,8	0,5
Koulutusajan palkka	0,6	0,4	0,6	0,4	0,5	0,5	0,3	0,2	0,5	0,4
Muu välillinen palkka (x)	..	0,2	..	0,2	..	0,1	..	0,2	0,2	0,2

x - Kustannuksia ei eritelty hallinnonalan mukaan vuoden 1990 tutkimuksessa

Taulukko 20b. Kuntasektorin tehdyn työajan palkat ja välilliset palkat 1990 ja 1996 hallinnonalan mukaan, mk (Vuoden 1990 tutkimuksen luokitus)

Kustannuserä	Yleishallinto, järjestystoimi, yhdyskuntapalvelut, muut palvelut		Sosiaali- ja terveystoimi		Opetus- ja kulttuuritoimi		Liiketoiminta		Kuntasektori yhteensä	
	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996
Tehdyn työajan palkat	4 998	6 063	20 635	21 579	10 748	12 413	2 584	1 705	38 801	41 761
Välilliset palkat yhteensä	1 236	1 543	4 766	5 153	2 112	2 528	584	425	8 876	9 649
siitä										
Vuosioma-ajan palkka	715	914	2 559	2 879	1 151	1 383	355	287	4 783	5 464
Lomaraha	206	277	1 067	1 170	564	648	81	64	1 918	2 159
Arkipyhäkorvaukset	48	42	3	2	4	9	30	17	93	70
Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka	209	240	745	781	265	322	100	47	1 333	1 389
Lapsen syntymän /hoitovapaan palkka	24	26	248	175	63	74	7	3	368	277
Koulutusajan palkka	35	29	144	106	65	71	11	3	255	210
Muu välillinen palkka (x)	..	14	..	40	..	21	..	4	126	79

x - Kustannuksia ei eritelty hallinnonalan mukaan vuoden 1990 tutkimuksessa

Liite 1. Käsitteitä sekä virka- ja työehtosopimusten määräyksiä vuonna 1996

1. Ansiokäsitteitä ja työaikamääräyksiä

1.1 Kuntasektorin palkkausjärjestelmistä

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen piirissä olevien palkkaus rakentuu tehtäväkohtaisesta palkasta (peruspalkka, erillispalkkiot lisävastuusta), henkilökohtaisesta palkasta (kokemuslisä, määrävuosilisä, henkilökohtainen lisä, kannustuslisä, kiellisiä), työaikakorvauksista ja muista lisistä ja palkkiosta.

Opettajien palvelussuhteen ehdot ja palkka määräytyvät opetusalan virka- ja työehtosopimuksen mukaan. Valtaosan opettajista noudatetaan C - palkkataulukon palkkaluokkia. Keskeisiä käsitteitä ovat sijoitus- ja maksupalkkaluokka, palvelulisät ja määrävuosikorotukset, erilaiset lisätehtävistä maksettavat palkkiot ja ylituntipalkkiot.

Sairaaloiden ja terveyskeskusten lääkärien ja hammaslääkäreiden sekä kunnalliseläinlääkäreiden palvelussuhteen ehdot ja palkkaus määräytyvät lääkärisopimuksen mukaan. Lääkäreiden palkkaus rakentuu peruspalkasta kokemus- ym. lisineen ja korotuksineen, potilas- ja toimenpidepalkkioista sekä päivystysajan korvauksista ja palkkioista.

Teknisten virka- ja työehtosopimus koskee teknistä henkilöstöä. Palkkaryhmiä on kolme. Tehtäväkohtainen palkka määräytyy työn vaativuuden arvioinnin perusteella.

Tuntipalkkaisten työntekijöiden palkkamuodot ovat aikapalkka, suorituspalkka ja kokonaistuntipalkka.

1.2 Kuntasektorin työaikajärjestelmistä

Periodityössä säännöllinen työaika on pääsääntöisesti kolmen viikon jaksona eli periodina 114 3/4 tuntia. Periodityötä tekee lähinnä hoitohenkilöstö terveydenhuollon ja sosiaalitoimen laitoksissa. Periodityö voi olla päivätyönluonteista, vuorotyönluonteista tai keskeytyvään kolmivuorotyöhön rinnastettavaa.

Työaikalain mukaisessa ns. päivätyössä toimivan säännöllinen työaika on pääsääntöisesti 7–8 tuntia vuorokaudessa ja 38 1/4 tuntia viikossa. Tasoittumiskaus voi olla enintään neljä viikkoa.

Tuntipalkkaiset työntekijät ovat joko em. päivätyössä tai kaksivuorotyössä.

Pääasiallisesti virasto- ja toimistotyössä toimivan säännöllinen työaika on 6–8 tuntia vuorokaudessa ja 36 1/4 tuntia viikossa. Niissä toimintayksiköissä, joissa palvelujen tarjoaminen tai toiminnan tarkoituksenmukainen järjestäminen edellyttää työskentelyä klo 16.00 jälkeen eikä tätä tehtävien hoitamista voida tarkoituksenmukaisesti järjestää työaikoja porrastamalla, voidaan viranhaltijan/työntekijän säännöllinen vuorokautinen työaika määrätä yhtenä tai kahtena päivänä viikossa enintään 9 tunniksi, jolloin säännöllinen työaika on viikon muina päivinä vastaavasti lyhyempi. Myös liukuva työaika on mahdollista.

Opetushenkilöstöä on useassa eri työaikajärjestelmässä. Valtaosalla opettajista viikottainen koulussa tekemä työaika vaihtelee opetusvelvollisuuden ja ylituntien perusteella. Opettajien muuta kuin luokkatuntityötä ei ole mitoitettu eikä siitä ole työaikaseurantaa.

Suurin osa opettajista tekee työtä saman työpäivien lukumäärän kuin oppilaatkin, jonka lisäksi eräillä opettajaryhmillä on koulutus- ja suunnittelupäiviä, esim. peruskoulun ja lukion opettajilla 3 ja ammat- tioppilaitosten opettajilla 5 päivää vuodessa. Peruskoulussa oli oppilaiden työpäiviä vuonna 1966 keskimäärin 188.

Sairaaloiden ja terveyskeskusten lääkäreillä ja hammaslääkäreillä sekä kokopäivätoimisilla hygieenikoilla sekä eräillä muilla sopimuksessa erikseen luetelluilla, lähinnä terveydenhuollossa tai sosiaalitoimessa työskentelevillä ammattiryhmillä, on säännöllinen työaika tai perustyöaika 37 tuntia viikossa.

Kodinhoitajien ja kotiaivustajien säännöllinen työaika on kahden viikon pituisena jaksone 76,5 tuntia ja kolmen viikon pituisena jaksone 114,75 tuntia.

Omassa kodissaan työskentelevän kunnallisen perhepäivähoitajan säännöllinen työaika (ylityöraja) on 86,5 tuntia kahden viikon työaikajaksossa. Päivittäistä tai viikottaista säännöllistä työaika ei ole erikseen määrätty eikä päivittäistä tai viikottaista ylityötä näin ollen muodostu.

Muita käytössä olevia työaikamuotoja ovat keskeytyvä tai keskeytymätön kolmivuorotyö, palomiesten ja talonmiesten työaikajärjestelyt, yötyö, erilaiset poikkeavat työaikajärjestelyt.

Kuntasektorilla työajan lyhennys on toteutettu lyhentämällä säännöllistä viikottaista työaika. Pekkaspäiviä ei ole.

1.3 Varsinainen palkka

Kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa viranhaltijan/työntekijän varsinaisella palkalla tarkoitetaan peruspalkkaa ja mahdollista kokemuslisää sekä muuta peruspalkan luonteista palkkaa tai vastaavan luonteista palkanlisää. Varsinaiseen palkkaan kuuluvia, peruspalkan luonteisia palkanlisiä ovat mm. henkilökohtainen palkanlisä, henkilökohtainen lisä, OTO-palkkio, erillispalkkio lisävastuusta, määrävuosikorotus, määrävuosilisä, luottamusmieskorvaus ja syrjäseutulisa. Varsinaiseen palkkaan ei lueta mm. kielillisää, tulospalkkiota, kannustuslisää, työaikakorvauksia, kustannusten korvausta eikä virkasivutuloja. Mm. sairaus- ja äitiysloman sekä vuosiloman ajalta maksetaan varsinainen palkka.

Peruskoulun ja lukion opettajilla varsinainen palkka muodostuu peruspalkasta määrävuosikorotuksineen, kalliinpaikanlisästä ja palvelulisästä. Varsinaiseen palkkaan luetaan lisäksi yleensä 1-2 ylituntia vastaava palkka. Muut ylitunnit eivät kuulu varsinaiseen palkkaan.

1.4 Säännöllisen työajan työaikakorvaukset

Varsinkin periodityössä ja vuorotyössä säännölliseltä työajalta kertyy myös ilta-, yö-, lauantai- ja sunnuntaiyökorvauksia.

Sunnuntaina tehdystä työstä maksetaan varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka kultakin työtunnilta.

Arkilauantaina, lukuunottamatta pääsiäislauantaita, kello 06–18 tehdystä työstä maksetaan 20 %:n suuruinen rahakorvaus periodityössä ja muussa työaikajärjestelmässä säännöllisenä työaikana tehdyiltä työtunneilta.

Pääsiäislauantaina ja juhannusaattona kello 00.00–18.00 tehdyiltä työtunneilta maksetaan aatto- korvauksena varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka.

Iltatyöllä tarkoitetaan kello 18–22 tehtyä työtä. Iltatyöstä maksetaan 15 %:n rahakorvaus tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Yötyöllä tarkoitetaan kello 22–07 tehtyä työtä. Yötyöstä maksetaan 30 %:n rahakorvaus tai annetaan vastaava vapaa-aika. Periodityössä vapaa-aikakorvaus on 20 minuuttia yötyötunnilta tai rahakorvaus 40 %.

Kaksivuorotyössä sekä teknisten sopimuksessa tarkoitettussa kolmivuorotyössä suoritetaan iltavuorossa 15 %:n ja yövuorossa 30 %:n suuruinen rahakorvaus.

Varallaololla tarkoitetaan viranhaltijan/työntekijän olemista asunnossa (asuntovarallaolo) tai muualla (vapaamuotoinen varallaolo) valmiina tarvittaessa ryhtymään työhön. Viranhaltijalle/työntekijälle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu vuorokautta tai muuta ajanjaksoa kohden, korvataan ko. ajanjakson kuluessa suoritettu asuntovarallaolo joko lukemalla kultakin varallaolotunnilta 50 % työajaksi, jolla täytetään mahdollinen säännöllisen työajan vaara, tai maksamalla kultakin varallaolotunnilta 50 %:n rahakorvaus korottamattomasta tuntipalkasta. Muualla kuin asunnossa tapahtuvasta varallaolosta maksetaan kultakin varallaolotunnilta 20–30 %:n rahakorvaus korottamattomasta tuntipalkasta tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Hälytysluonteiseen työhön kutsumisesta ja työhön saapumisesta aiheutuvasta häiriöstä maksetaan 35 markan hälytysraha.

1.5 Lisä- ja ylityökorvaukset

Lisätyöllä tarkoitetaan säännöllisen työajan lisäksi tehtyä työtä, joka ei ole ylityötä. Säännönmukaisesti lisätyötä voi muodostua täyttä työaika tekeväälle vain virasto- ja toimistotyössä sekä 37 tunnin viikko-työajassa samoin kuin osa-aikatyössä kaikissa työaikajärjestelmissä. Ns. päivätyössä ja periodityössä voi lisätyötä muodostua täyttä työaika tekeväälle vain arkipyhäviikoilla ja -jaksoissa. Lisätyö korvataan joko antamalla viranhaltijalle/työntekijälle vapaa-aikaa säännöllisenä työaikana yksi tunti kutakin lisätyötuntia kohden tai rahakorvauksena maksamalla korottamaton tuntipalkka kultakin lisätyötunnilta.

Ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään sekä säännöllisen työajan että sopimuksessa määriteltyjen ylityörajojen lisäksi. Ylityöraja riippuu työaikajärjestelmästä. Ylityö korvataan rahana tai vapaa-aikana. Rahakorvaus on 50 %:lla tai 100 %:lla korotettu tuntipalkka. Ylityönä tehty hätätyö korvataan ylityömääräysten mukaisesti.

Lääkäreillä ylityötä on päivystysaikana tehty työ. Lääkarien päivystyskorvaukset määräytyvät mm. sen mukaan, tapahtuuko päivystys työpaikalla vai vapaa- muotoisesti, arkipäivänä vai viikonloppuna. Opettajien ylituntipalkkioperusteisia ylitunteja ei katsota tässä tutkimuksessa, toisin kuin palkkatilastoissa, ansiokäsitteellisesti ylitöihin kuuluvaksi.

1.6 Päivärahat ja luontoisedut

Verottomat kotimaan ja ulkomaan päivärahat, jotka eivät sisälly ennakonpidätyksen alaiseen palkkasummaan, kysyttiin erikseen kuukausipalkkaisuudesta ja tuntipalkkaisuudesta henkilöstöstä.

Työvoimakustannuksiin luetaan ennakoperintä-lain mukaiset palkkana pidettävät luontaisedut tai etujen verotusarvot, mikäli muita kustannuksia ei saada selville. Nämä tiedot saa esim. verokortin liitteestä.

Asuinhuoneistojen vuokrauksesta annetun lain mukaan kunnallista luontoissuoritusääntöä voidaan

sellaisenaan soveltaa enää ainoastaan virkasäännön mukaisiin virka-asuntoihin, joissa viranhaltija on velvoitettu asumaan. Vuonna 1995 Kunnallinen työmarkkinalaitos suosittelee kunnille ja kuntayhtymille luontoissuoritusääntöjen kumoamista kaikkien palvelussuhdeasuntotyyppien osalta.

Uusia luontoisetuja ovat mm. matkapuhelimet.

2. Vuosilomiin liittyvät kustannukset

2.1 Vuosiloma sekä vuosiloma-ajan palkka ja lomakorvaus

Kuukausipalkkaisella henkilöstöllä vuosiloman pituuteen vaikuttavat pääsääntöisesti viranhaltijan virantoimituspäivät ja työntekijän työssäolopäivät sekä palvelussuhteen pituus ja palvelussuhteen ehdot (koko-/osa-aikaisuus). Vuosiloman pituus on sovellettavasta lomanansaintasäännöstä sekä palvelussuhteen pituudesta ym. riippuen jokaista täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden joko kolme arkipäivää, 2 ½ arkipäivää tai kaksi arkipäivää.

Kuukausipalkkaiselle viranhaltijalle/työntekijälle lomakauden ulkopuolella (1.10.–30.4.) pidettävä vuosiloma tai sen osa annetaan puolella pidennettynä. Pidennys voi kuitenkin olla enintään neljäsosa koko lomasta. Vuosiloma voi siis olla enintään 45 arkipäivää.

Kuukausipalkkaiselle viranhaltijalle ja työntekijälle vuosiloman ajalta maksettava vuosilomapalkka määräytyy pääsääntöisesti lomallelähtöhetken eli ensimmäisen vuosilomapäivän varsinaisen palkan perusteella.

Viranhaltijalle/työntekijälle, jonka työaikaan sisältyy säännöllisenä työaikana tehtyä sunnuntai-, iltai- tai yötyötä, (työntekijällä myös lauantaityötä), lisätään vuosilomapäiväpalkkaan korotusosuus sen mukaan kuinka monta prosenttia lomanmääräytymisvuonna on maksettu näitä em. työaikakorvauksia suhteessa maksettuun varsinaiseen palkkaan. Lisäys on enintään 35 %.

Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteen päättyessä vuosiloman sijasta vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus pitämättömiltä vuosilomapäiviltä. Lomakorvausta ei makseta saamatta jääneestä säteilylomasta eikä saamatta jääneestä loman pidennyksestä.

Tuntipalkkaisilla työntekijöillä vuosiloman pituus määräytyy työpäivinä eikä lomakauden ulkopuolisia ns. pidennyspäiviä ole. Lomanansaintasäännöstä, työsuhteen ehdoista, palvelussuhteen pituudesta ja täysien lomanmääräytymiskuukausien määrästä riippuen lomaoikeus on 2–38 työpäivää.

Tuntipalkkaisella työntekijällä lomapalkan ja lomakorvauksen laskentaperusteena on vuosiloman tai sen osan alkaessa tai lomakorvauksen maksamisen tapahtuessa käytössä oleva kahden vuosineljänneksen mukaan laskettujen keskituntiansioiden aritmeettinen keskituntiansio. Työehtosopimuksen määräyksistä ja työtuntijärjestelmästä riippuen vuosilomapalkka on pääsääntöisesti em. keskituntiansio kerrottuna luvulla 1,5.

Opettajilla, joilla ei ole vuosilomaoikeutta, määritellään laskennallisen vuosiloman pituus lomarahaan maksamista varten sekä eräiden sairausvakuutuslain mukaisten korvausten kohdentamista varten.

Loma-ajasta kohdistuu viisi kuudesosaa varsinaisille työpäiville.

2.2 Lomaraha

Lomaraha rakentuu ns. ansaintaperiaatteelle, joten kuukausipalkkaisen viranhaltijan ja työntekijän ansaitessa virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti lomaa hän ansaitsee samalla lomarahaa. Lomarahaan suuruuteen vaikuttavat lomanmääräytymisvuodelta ansaittujen lomapäivien lukumäärä ja viranhaltijan/työntekijän lomanmääräytymisvuotta seuraavan heinäkuun varsinainen kuukausipalkka.

Lomaraha maksetaan kultakin lomanmääräytymisvuodelta ansaitulta lomapäivältä 50 % lomanmääräytymisvuotta seuraavan heinäkuun varsinaisesta kuukausipalkasta jaettuna luvulla 25. Lomarahaa ei makseta vuosiloman pidennyksestä eikä säteilylomasta. Lomaraha maksetaan yhdellä kertaa elokuun palkanmaksun yhteydessä, jollei paikallisesti toisin sovita.

Tuntipalkkaisille työntekijöille ei makseta lomarahaa.

2.3 Säästövapaa

Viranhaltija/työntekijä voi säästää 18 päivää ylittävästä osasta vuosittaisia varsinaisia lomapäiviään 1–12 päivää pidettäväksi seuraavalla lomakaudella tai sen jälkeen säästövapaana, mikäli asiasta sovitaan.

2.4 Lomarahan vaihtovapaa

Työvoimakustannusten pienentämiseksi on osassa kuntia ja kuntayhtymiä tehty paikallisia säästösopimuksia, jotka useimmiten ovat tarkoittaneet vapaa-

ehtoista mahdollisuutta vaihtaa lomaraha osittain tai kokonaan vapaapäiviin. Lomarahan vaihtovapaan ajalta maksetaan varsinaista palkkaa.

Lomarahan vaihtovapaa vähentää maksetun lomarahan määrää, mikä näkyy myös työvoimakustannustutkimuksessa.

3. Vapaapäiviin liittyvät kustannukset

3.1 Arkipyhäkorvaukset ja työaika arkipyhäviikoilla

Vuonna 1996 muuksi päiväksi kuin lauantaksi tai sunnuntaiksi osuvat arkipyhät olivat uudenvuodenpäivä, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, vapunpäivä, helatorstai, juhannusaatto, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä.

Periodityössä ja ns. päivätyössä toimivilla, kotipalveluhenkilöstöllä ja tuntipalkkaisilla työntekijöillä säännöllinen työaika on arkipyhäviikolla tai -jaksolla 7 tuntia lyhyempi kutakin ylimääräistä vapaapäivää kohti.

Virasto- ja toimistotyössä niillä viikoilla, joihin sisältyy työaika lyhentävä arkipyhä tai aattopäivä, viikottainen säännöllinen työaika on 6 tuntia 15 minuuttia lyhyempi kutakin ylimääräistä vapaapäivää kohten.

Perhepäivähoitajilla arkipyhäjaksolla säännöllinen työaika eli lisätyöraja saadaan vähentämällä täydestä säännöllisestä työajasta 8 tuntia kutakin arkipyhää tai aattopäivää kohti.

Sopimusmääräyksiensä mukaan arkipyhä lyhentää viikon työaikaan siis vähemmän kuin normaalin täyden työpäivän verran. Vuositasolla arkipyhien takia jää tehtäväksi yhteensä noin yhden täyden työpäivän verran tunteja.

Tuntipalkkaiselle työntekijälle maksettiin vuonna 1996 uudenvuodenpäivältä, pitkäperjantailta, toisel-

ta pääsiäispäivältä, vapunpäivältä, helatorstailta, juhannusaatolta, itsenäisyyspäivältä, jouluaatolta, joulupäivältä ja tapaninpäivältä arkipyhäkorvauksena 7 tunnin palkka laskettuna kahden vuosineljänneksen keskituntiansioiden aritmeettisen keskituntiansion mukaan riippumatta siitä, onko työntekijä ollut ko. päivinä työssä vai vapaana.

3.2 Säteilyloma

Sairaalassa tai terveyskeskuksessa säteilytyössä toimivalle viranhaltijalla/työntekijälle on laissa ja asetuksessa (1045/94) säädettyjen ehtojen täyttyessä annettava yleisten vuosilomamääräysten lisäksi erityistä vuosilomaa yksi arkipäivä jokaista kuukautta kohten, enimmillään siis 12 arkipäivää. Säteilyloman lomakausi on 1.12.–31.3. Säteilyloma tai sädeloma koskee lähinnä röntgenhoitajia, röntgenlääkäreitä ja säteilyn käyttötehtävissä toimivaa teknistä henkilöstöä.

3.3 Opettajien koulutyön keskeytykset

Niitä koulun kesäkeskeytyksen päiviä, jotka ylittävät opettajien laskennallisen vuosiloman päivien lukumäärän, pidetään tässä tutkimuksessa opettajien koulutyön keskeytyspäivinä. Vuosilomapäiviä oli kokoaikaisilla kuukausipalkkaisilla opettajilla keskimäärin 28 työpäivää.

4. Työkyvyttömyyteen liittyvät kustannukset

4.1 Sairausloma

Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada sairauslomaa, jos hän on sairaudesta, vammasta tai tapaturmasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi estynyt hoitamisesta virkaansa ja työtään.

Pääviranhaltijalla/työntekijällä on saman kalenterivuoden aikana oikeus tietyn virka- ja työehtosopimuksessa luetelluin edellytyksin saada sairausloman ajalta

- 1) varsinainen palkkansa 60 kalenteripäivän ajalta,
- 2) sen jälkeen kaksi kolmasosaa (2/3) varsinaisesta palkastaan 120 kalenteripäivän ajalta, ja
- 3) lisäksi voidan harkinnan mukaan maksaa enintään kaksi kolmasosaa (2/3) varsinaisesta palkasta enintään 185 kalenteripäivän ajalta.

Sairauspoissaoloajan palkka- ja muut määräykset koskevat myös viranhaltijaa/työntekijää, joka on tartuntatautilain perusteella määrätty tartuntataudin leviämisen estämiseksi olemaan poissa ansiotyöstään

tai eristettäväksi sekä päihdeongelmaista, joka on hakeutunut vapaaehtoisesti laitoshoitoon sovittuaan hoidosta etukäteen työnantajan kanssa.

Jos työaikaan sisältyy säännöllisenä työaikana tehtyä sunnuntaityötä, korotetaan sairausajan päiväpalkkaa sopimusmääräysten mukaisesti lasketulla sunnuntaityön korotusosuudella.

4.2 Työtapaturma

Jos työkyvyttömyys johtuu virka- tai työtehtävissä sattuneesta tapaturmavakuutuslainsäädännössä tarkoitettua työtapaturmasta tai siitä aiheutuneesta sairaudesta, ammattitaudista tai virka- tai työtehtävistä johtuneesta väkivallasta, viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada

- 1) varsinaisen palkkansa enintään 120 kalenteripäivän ajalta,
- 2) sen jälkeen kaksi kolmasosaa (2/3) varsinaisesta palkastaan enintään 120 kalenteripäivän ajalta ja

5. Lapseen liittyvät kustannukset

Viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada äitiyslomaa, isyyslomaa ja vanhempainlomaa ajalta, jolta hänelle sairausvakuutuslain perusteella suoritetaan äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.

5.1 Äitiysloma ja erityisäitiysloma

Vuonna 1996 äitiysloman pituus oli 105 arkipäivää.

Pääviranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada äitiysloman 72 ensimmäiseltä arkipäivältä varsinainen palkkansa kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa lueteltujen edellytysten täyttyessä.

Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada palkatonta erityisäitiyslomaa ajaksi, jolta hänelle sairausvakuutuslain edellytysten perusteella suoritetaan erityisäitiysrahaa. Erityisäitiysloma annetaan ennen äitiyslomaa.

5.2 Isyysloma

Lapsen syntymän yhteydessä viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada 6–12 arkipäivän yhtäjaksoinen palkaton isyysloma. Lisäksi lapsen isällä on oikeus 6 arkipäivän isyyslomaan joko äitiys- tai vanhempainrahakaudella. Isyysloma ei lyhennä vanhempainrahakautta.

- 3) lisäksi voidaan harkinnan mukaan maksaa kaksi kolmasosaa (2/3) varsinaisesta palkasta enintään 125 kalenteripäivän ajalta.

Jos työaikaan sisältyy säännöllisenä työaikana tehtyä sunnuntaityötä, korotetaan sairausajan päiväpalkkaa sopimusmääräysten mukaisesti lasketulla sunnuntaityön korotusosuudella.

4.3 Määräaikainen kuntoutustuki

Määräaikaisella kuntoutustuella ollessaan viranhaltija on palkattomalla virkavapaalla eikä sairauslomalla. Määräaikaiselle kuntoutustuelle siirtyvän työntekijän työsuhde lakkaa.

Mikäli työkyvyttömyyseläkepäätös tai kuntoutustukipäätös viipyy ja hakemuksen perusteena olevan sairauden takia on jo myönnetty 180 kalenteripäivältä palkallista sairauslomaa, voidaan palkallista sairauslomaa myöntää harkinnan mukaan enintään 185 kalenteripäivän ajalta saman kalenterivuoden kuluessa, jolloin palkka on enintään kaksi kolmasosaa varsinaisesta palkasta.

5.3 Vanhempainloma

Vuonna 1996 palkaton vanhempainloma oli 158 arkipäivää. Vanhempainloma myönnetään enintään kahdessa, vähintään 12 arkipäivää kestävässä jaksossa. Vanhempainloman voi pitää jompi kumpi vanhemmista, mutta eivät samanaikaisesti.

Äitiys- ja vanhempainloman kesto oli yhteensä enintään 263 arkipäivää.

Mitä sairausvakuutuslaissa ja sopimuksissa on säädetty vanhempainloman käyttämisestä, alkamisesta, pituudesta ja jaksottamisesta sekä muuttamisesta, sovelletaan myös kuutta vuotta nuoremman ottolapsen hoitamiseksi myönnettyyn vanhempainlomaan.

5.4 Hoitovapaa

Viranhaltijalla/työntekijällä oli oikeus saada sairausvakuutuslaissa säädetyn vanhempainrahakauden jälkeen hakemuksesta palkatonta hoitovapaata lapsen hoitamiseksi enintään siihen asti, kunnes lapsi täyttää kolme vuotta. Hoitovapaata myönnettiin yksi hoitajakso alle kaksivuotiaan ja yksi hoitajakso kaksi vuotta täyttäneen, mutta alle kolmevuotiaan lapsen hoitamista varten. Hoitovapaajakson vähimmäispituus oli kaksi kuukautta.

5.5 Tilapäinen hoitovapaa

Viranhaltijalla/työntekijällä oli oikeus saada virkavapautta/työlomaa hänen äkillisesti sairastuneen alle 10 vuoden ikäisen lapsensa tai muun hänen kodissaan pysyvästi asuvan alle 10-vuotiaan lapsen tai vammaisen lapsensa hoidon järjestämiseksi tai hoita-

6. Koulutuskustannukset

6.1 Henkilöstökoulutus

Henkilöstökoulutuksella tarkoitetaan työnantajan kustantamaa, joko työnantajan itse järjestämää tai hankkimaa koulutusta omalle henkilöstölle. Siihen lasketaan ammatillinen peruskoulutus ja lisäkoulutus sekä muu ammattitaidon ylläpitämiseksi tai kehittämiseksi järjestetty koulutus, myös työsuojelukoulutus ja väestönsuojelukoulutus. Koulutus voi tapahtua työpaikalla tai työpaikan ulkopuolisissa koulutustiloissa.

Tutkimuksessa kysyttiin henkilöstökoulutukseen käytettyä aikaa työpäivinä sekä koulutusajalta maksettua palkkaa. Erikseen kysyttiin myös henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen vuonna 1996 käytettyä määrärahaa (ilman oman henkilöstön palkkoja).

7. Osallistumisjärjestelmiin käytetyn ajan kustannukset

7.1 Palkallinen luottamusmiestoiminta

Luottamusmiestehtävät hoidetaan joko työtehtävien ohella tai kunnan ja asianomaisen yhdistyksen kesken sovitun säännöllisesti toistuvan kiinteän vapautuksen aikana taikka tilapäisen, tiettyä tehtävää varten erikseen sovitun kiinteän vapautuksen aikana. Mikäli henkilökunnan lukumäärä tai muu perusteltu syy edellyttää, kunta myöntää luottamusmiehelle luottamusmiestehtävien hoitamista varten säännöllisesti toistuvaa vapautta tai tilapäistä vapautta joko kokonaan tai osittain työtehtävien suorittamisesta.

Luottamusmiehenä toimivan opettajan osalta on omat sopimusmääräyksensä: oppituntien ulkopuolella tehdystä luottamusmiestyöstä voidaan yksilöityä laskua vastaan maksaa tuntipalkkio, voidaan sopia oppituntien ulkopuolisesta 1–2 vastaanottotunnista viikottain, tai opettajan opetusvelvollisuutta voidaan sopia huojennettavaksi.

Luottamusmiehille annettavasta vapautuksesta on annettu suositus. Sen mukaan päälouottamusmie-

miseksi silloin, kun muuta hoitoa ei ole saatu järjestetyksi. Virkavapautta/työlomaa oli oikeus saada saman sairauden perusteella enintään neljäksi työpäiväksi kerrallaan. Tilapäisen hoitovapaan ajalta maksettiin varsinainen palkka enintään kolmelta peräkkäiseltä kalenteripäivältä lapsen sairastumisesta lukien.

6.2 Muu palkallinen koulutus

Työnantaja saattaa tukea myös henkilöstön muuta opiskelua maksamalla koulutusajalta palkkaa.

6.3 Opintovapaa

Pääviranhaltijalla/työntekijällä, jonka säännöllinen työaika on keskimäärin vähintään 19 tuntia viikossa ja jonka päätoiminen palvelussuhde kuntaan tai kuntayhtymään on kestänyt vähintään vuoden ennen opintovapaan alkamista, on oikeus saada virkavapautta (opintovapaata) koulutusta ja opiskelua varten opintovapaalaissa säädetyin rajoituksin viiden vuoden aikana yhteensä enintään kaksi vuotta. Opintovapaa myönnetään pääsääntöisesti antamalla työntekijälle etukäteen määrättyä aikana yksi tai yhdenjaksoisesti useampia kokonaisia vapaapäiviä. Opintovapaa-aika ja muuhun omaehtoiseen opiskeluun myönnetty virkavapaa/työloma on palkatonta.

helle tai vastaavassa asemassa olevalle luottamusmiehelle luottamusmiesmääräyksissä tarkoitettujen luottamusmiestehtävien hoitamiseksi työtehtävistä annettava vapautus on keskimäärin työpäivä viikossa 160:tä hänen edustamaansa viranhaltijaa/työntekijää kohden.

Luottamusmieskorvaus on 100–400 mk/kk, se on varsinaista palkkaa ja sisältyy palkkasummaan, eikä sitä tullut ilmoittaa erikseen tässä yhteydessä.

7.2 Työsuoja- ja väestönsuojelutoiminta

Maaliskuun alusta 1990 tuli voimaan uusittu kunnallisen alan työsuojelusopimus, jossa mm. luetellaan työsuojelupäällikön, -valtuutetun ja työsuojelutoimikunnan tehtävät. Sopimuksen mukaan työsuoja- valtuutetun tulee pitää tehtäviensä suorittamisesta kirjaa, johon on merkittävä tehtävien suorittamisen päivämäärä, tehtävien laatu ja niihin käytetty aika.

Työsuojelutoimikunnan tulee esittää vuosittain kertomus toiminnastaan kunnanhallitukselle ja liittohallitukselle. Palkkakustannukset ja työsuojelutoimintaan käytetty työaika voidaan laskea tai arvioida toimintaan käytetyn ajan ja päiväpalkkojen avulla.

Kuntatyönantajalle syntyy välillisiä työvoimakustannuksia myös lakisääteisestä, omaan henkilökuntaan kohdistuvasta väestönsuojelusta, mm. kokouspalkkioista, neuvonta- ja valistuskustannuksista yms. väestönsuojelutoimintaan osallistumisesta. Väestönsuojelulain nojalla väestönsuojelukokoukseen määrättylle maksetaan väestönsuojelukoulutuksen ajalta varsinainen palkka.

Työvoimakustannuksiin ei lueta esim. suojalaitteiden hankkimisesta tai rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia.

7.3 Muu yhteistoiminta

Yhteistoimintamenettelyä koskevan yleissopimuksen mukaan kunnan palveluksessa olevalla viranhaltijalla ja työntekijällä, joka osallistuu yhteistoimintaelimen tai vastaavan kokoukseen jäsenenä, sihteerinä tai asiantuntijana, on oikeus saada, milloin kokous pidetään asianomaisen säännöllisenä työaikana, kokouksen ajalta varsinainen palkkansa.

Em. henkilöille muulloin kuin varsinaisena työaikana vähintään 0,5 tunnin läsnäolosta yt-elimen tai vastaavan kokouksessa maksetaan kokouspalkkiona määrä, jonka kunnallinen viranomais on päättänyt

maksettavaksi kunnallisten toimikuntien kokouksista. Matkakustannusten korvaukset suoritetaan samojen perusteiden mukaan kuin yleensä kunnan viranhaltijoille.

Jos ao. henkilölle ei ole määrätty varsinaista työaikaa, kokouspalkkioiden maksamisen aikarajana pidetään klo 16.00.

7.4 Ammattiyhdistyskoulutus

Kunnallista henkilöstökoulutusta koskevan suositusopimuksen sekä virka- ja työehtosopimuksen ammattiyhdistyskoulutuksesta (koulutussopimus) mukaan mikäli viranhaltijalle tai työntekijälle on myönnetty virkavapautta tai työlomaa koulutustyöryhmän hyväksymään ammattiyhdistyskoulutukseen osallistumista varten, maksetaan koulutusajalta VES/TES:n mukainen palkka yhteistoimintakoulutuksen osalta enintään kahden viikon ajalta kalenterivuodessa, luottamusmieskoulutuksen osalta enintään 30 päivältä kalenterivuodessa sekä työsuojelukoulutuksen osalta enintään kahdelta viikolta kalenterivuodessa. Lisäksi yhteistoiminta- ja luottamusmieskoulutukseen osallistuville maksetaan kurssipäiviltä ruokailukustannusten korvaus ja työsuojelukoulutukseen osallistuville kurssikustannusten korvaus.

Ruokailukustannusten korvaus vuonna 1996 oli 106–110 markkaa ja kurssikustannusten korvaus 203 markkaa.

8. Muun poissaolon palkkakustannukset

8.1 Eräät virkavapaudet/työlomat

Työpäiviksi sattuvat 50- ja 60-vuotispäivät, oma viikkipäivä, aviopuolison, vanhemman, aviopuolison vanhemman, lapsen, veljen ja sisaren hautajaispäivä sekä asevelvollisuuslain mukainen kutsuntapäivä ovat palkallisia vapaapäiviä.

Reservin kertausharjoituksiin tai väestönsuojelulain nojalla väestönsuojelukoulutukseen määrättylle maksetaan kertausharjoitusten tai väestönsuojelukoulutuksen ajalta varsinainen palkka vähennettynä reserviläispalkan tai vastaavan korvauksen määrällä.

Päiväkodin johtajana, lastentarhanopettajana tai erityislastentarhanopettajana toimivalle, kelpoisuusehdot täyttävälle viranhaltijalle annetaan vuosittain viisi ylimääräistä vapaapäivää.

'Muihin poissaoloihin' sisältyivät myös mm. virkistystoimintaan osallistuminen ja varhaiskuntoutuspoissaolo, mikäli työnantaja on maksanut kuntoutusajalta palkkaa. Kunnan tai kuntayhtymän asianomaisen viranomaisen harkinnasta riippuu, makse-

taanko myös muun pätevän syyn vuoksi poissaoloajalta palkkaa ja minkä verran.

Tutkimukseen pyydettiin merkitsemään vain alle kuukauden mittaiset poissaolot. Kustannukset tuli merkitä nettomääräisinä.

8.2 Muu palkaton poissaolo

Muut luvalliset virkavapaudet/ työlomat sekä luvattomat poissaolot, joita voivat olla esimerkiksi muuttopäivä, asevelvollisuus aika, aseeton tai siviilipalvelusaika tai virkavapaa/ työloma julkisen luottamustehtävän hoitamiseksi.

8.3 Vuorotteluvapaa

Vuorotteluvapaakokeilu alkoi 1.1.1996. Lain mukaan vuorotteluvapaalle voi jäädä kokoaikatyössä oleva viranhaltija/työntekijä, jonka kokoaikainen työssäolo ja palvelussuhde on kestänyt yhdenjaksoi-

sesti vähintään vuoden. Vuorotteluvapaa on 90–359 kalenteripäivän pituinen palkaton vapaajakso, jonka ajaksi työnantajan on palkattava työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana oleva henkilö. Työtön on palkattava kokoaikatyöhön, mutta ei välttämättä samoihin tehtäviin, joita vapaalle siirtyvä on hoitanut. Työministeriön tilastojen mukaan ajanjaksolla tammi- joulukuu 1996 vuorotteluvapaan aloitti

9. Lomautus

Sekä viranhaltijan että työntekijän määräaikaisen tai toistaiseksi tapahtuvan lomautuksen perusteena voi olla mm. kunnan tai kuntayhtymän tai sen jonkin toimintayksikön kustannusten pakottava vähentämistarve. Jos työnantaja määrää viranhaltijan/työntekijän lomautettavaksi taloudellisista tai tuotannollisista syistä, on kunnallisessa virka- ja työehtosopimuksessa määräykset lomautusilmoitus-, selvittely- ja muista menettelyistä. Lomautus voi koskea myös määräaikaista virkasuhdetta, joka on jatkunut keskeytymättä vähintään kuusi kuukautta. Lomautuksen tulee alkaa ja päättyä sellaisena päivänä, joka il-

10. Sosiaaliturvan rahoitus

10.1 Työnantajan sosiaaliturvamaksu

Vuonna 1996 kunnallisen työnantajan kansaneläkevakuutusmaksu oli 3,95 prosenttia ja sairausvakuutusmaksu 2,85 prosenttia veron ennakonpidätyksen alaisista palkoista.

10.2 LEL- ja TaEL -maksut

Osa kunnallisesta henkilöstöstä työskentelee ns. LEL-aloilla. Kunnan on järjestettävä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden (LEL) eläkelain soveltamisesta annetussa asetuksessa luetelluissa töissä olevan henkilöstön eläke-edut LEL:n mukaan, jos työntekijä on otettu määräajaksi taikka määrättyä tai kausiluonteista työtä varten, esimerkiksi rakennus-, maatalous- ja satama-alalla. Vuonna 1996 LEL-vakuutusmaksu oli keskimäärin 17,9 prosenttia maksun piirissä olevan henkilöstön palkoista.

TaEL:n piiriin kuuluvat lyhytaikaisessa (alle vuoden jatkuvassa) palveluksessa olevat esim. teattereissa ja orkestereissa vierailevat muusikot, näyttelijät ja muut esittävät taiteilijat sekä mm. toimittajat, tulkit ja oppaat.

kuntasektorilla 2 400 henkilöä. Vapaata pidettiin yleisimmin 3–4 kuukautta.

Tähän tutkimukseen ei tullut ilmoittaa vuorotteluvapaalla olevien poissaoloaikaa lainkaan. Vuorottelusijaiset (noin 2 400 henkilöä) nostivat määräaikaisen henkilöstön lukumäärää, mutta heidän ansionsa olivat keskimäärin alempia kuin vuorotteluvapaalla olevien.

man lomautusta olisi ollut viranhaltijan/työntekijän työpäivä. Osa lomautuksista on ns. toiminnallisia, esim. monissa kunnissa koulujen keittiöhenkilökunta lomautetaan koulujen kesäloman ajaksi.

Työtuomioistuimen vahvistaman sopimuksen tulkinnan perusteella opettajia ei voi lomauttaa koulun opetuksettomana aikana.

Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tekemän tiedustelun mukaan vuonna 1996 lomautettiin 0,7 % eli noin 3 000 kunta-alan palkansaajaa keskimäärin 59 päiväksi.

10.3 Työttömyysvakuutusmaksu, erorahajärjestelmän kustannukset

Kuntatyönantajan työttömyysvakuutusmaksu oli vuonna 1996 porrastettu siten, että viiden ensimmäisen palkkamiljoonan osalta se oli yksi prosentti ja sitä suuremmalta palkkasummalta 4,0 prosenttia.

Vuonna 1996 kerättiin kuntatyönantajilta työttömyysvakuutusmaksun yhteydessä erorahaa varten määräprosentti 0,085 maksetuista palkoista.

10.4 Tapaturmavakuutusmaksut

Pakollinen tapaturmavakuutusmaksu oli vuonna 1996 keskimäärin 0,4 prosenttia.

10.5 Ryhmähenkivakuutusmaksut, taloudellinen tuki

Ryhmähenkivakuutus perustuu työehtosopimukseen. Käytännössä lähes kaikkia työnantajia velvoittava ryhmähenkivakuutusmaksu (taloudellinen tuki) oli 0,1 prosenttia maksetuista palkoista vuonna 1996.

10.6 Maksut Kuntien eläkevakuutukselle

Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (KVTEL) mukainen eläketurva tuli voimaan 1.5.1964. Ennen lain voimaantuloa kunnallisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden eläke-edut määräytyivät kuntien omien eläkesääntöjen mukaan. Itse laki ei sisällä yksityiskohtaisia säännöksiä eläke-eduista, eläkkeen saamisen ehdoista eikä sen laskemisesta ja maksamisesta. Ne sisältyvät Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesääntöön (KES).

KVTEL:n piiriin kuuluvat ne kunnan ja kuntayhtymän palveluksessa olevat viranhaltijat ja työntekijät, joilla

- palvelussuhde on ollut voimassa 8.7.1961 tai alkanut sen jälkeen
- palvelussuhde on alkanut ennen kuin työntekijä on täyttänyt 65 vuotta
- viranhaltija/työntekijä on täyttänyt 13 vuotta.

KVTEL-eläke on ns. ansaintaeläke, jonka määrä riippuu eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan pituudesta, eläkkeen karttumisnopeudesta, kokonaisansioista palvelussuhteesta sekä eläkkeen enimmäismäärän rajoittamisesta.

Kunnalliset eläkelajit ovat vanhuuseläke, varhennettu vanhuuseläke, osa-aikaeläke, työkyvyttömyyseläke, osatyökyvyttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke, työttömyyseläke ja perhe-eläke.

Vanhuuseläkeiän määräytymiseen vaikuttaa 1.1.1995 lukien viranhaltijan/työntekijän syntymävuosi, palvelusvuosien määrä sekä palvelussuhteen alkamisajankohta. Ammatilliset eläkeiät (53–62 vuotta) poistuivat 1.7.1989.

Ennen 1.1.1993 alkaneissa palvelussuhteissa, vuonna 1940 tai sen jälkeen syntyneillä, eläkeikä on vuosien 63 ja 65 välillä laskettu painotettu eläkeikä tai ammatillisen ja 65 vuoden välillä laskettu painotettu eläkeikä. Vuonna 1939 tai sitä ennen syntyneellä viranhaltijalla/työntekijällä säilyy lisäeläketurva, jossa eläkeikä on 63 tai sitä alempi ammatillinen eläkeikä. 1.1.1993 alkaen uudet kunnalliseen palvelukseen tulleet viranhaltijat/työntekijät kuuluvat ainoastaan peruseläketurvan piiriin, jossa eläkeikä on 65 vuotta, eläkettä karttuu 1,5 % vuodessa, täysi elä-

ke on 60 % eläkepalkasta ja se ansaitaan noin 37 vuodessa.

Kuntien ja kuntayhtymien eläkemaksu Kuntien eläkevakuutukselle vuonna 1996 oli 21,0 prosenttia maksun piirissä olevan henkilöstön palkkasummasta. KVTEL-maksu koostuu palkkaperusteisesta ennakkomaksusta, eläkemenoperusteisesta ennakkomaksusta ja varhaiseläkkeiden omavastuuosuuksista.

Kuntien eläkevakuutuksen piiriin eivät kuulu peruskoulun opettajat ja lukion opettajat. Näiden opettajien eläkkeet maksaa valtiokonttori.

10.7 Kuntien omat eläkkeet

Pieni osa kunnallisesta henkilöstöstä kuuluu vielä kuntien omien eläkesääntöjen piiriin. Heidän eläkkeistään huolehtii työnantajakunta. Ne viranhaltijat ja työntekijät, jotka olivat kunnan palveluksessa KVTEL:n tullessa voimaan 1.7.1964, saivat aikanaan valita joko KVTEL:n tai kunnan oman eläkesääntöön eläke-etuudet. Kunnan oman eläkesääntöön etuudet valinneille eläkkeet maksetaan ns. jakojärjestelmän tapaan suoraan kunnan varoista.

10.8 Lomautussakko eli ylimääräinen työttömyysvakuutusmaksu

Ns. lomautussakkolain mukaan vuonna 1996 perittiin 1 180 markkaa ylimääräistä työttömyysvakuutusmaksua jokaisesta alkavasta kokoaikaisesta lomautuksesta. Kokoaikaiseksi lomautukseksi katsottiin lomautus, joka kesti kokoaikaisena ja yhdenjaksoisesti vähintään kalenteriviikon tai jonka peräkkäisten kokoaikaisien lomautuspäivien lukumäärä kalenteriviikkona oli vähintään viisi. Maksun peri työnantaja, se tapaturmavakuutuslain tarkoittama vakuutusyhtiö, jossa työnantajalla on lakisääteinen tapaturmavakuutus.

10.9 Sairausvakuutuksen palautukset

Kunnilla ja kuntayhtymillä on oikeus saada sairaus- ja äitiysloman ajalta maksettua palkkaa vastaava osa sairausvakuutuslain ja tapaturmavakuutuslain mukaisesta päivä- ja äitiysrahasta sekä palautusta muista kuluista. Palautukset maksaa Kansaneläkelaitos ja vakuutuslaitokset.

11. Muut työvoimakustannukset

11.1 Työpaikkaruokailu

Työpaikkaruokailuun liittyviä etuja ovat ateriatuki, lounassetelien työnantajan maksamat osuudet, työnantajan järjestämät ateriat ja kahvit omalle henkilökunnalle.

11.2 Työpaikkaterveydenhuolto, varhaiskuntoutus, työkykyä ylläpitävä toiminta

Kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevat viranhaltijat ja työntekijät ovat oikeutettuja työterveyshuoltolain (743/78) mukaiseen työterveyshuoltoon. Kuntasektorin työterveyshuoltoa koskeva suositus sopimus vuodelta 1990 sisältää myös suositukset fyysisestä hoidosta, uudelleensijoittamisesta, elpymisliikunnasta ja muusta työkykyä ylläpitävästä toiminnasta.

Työnantajan maksamat kustannukset varhaiskuntoutuksesta ja työkykyä ylläpitävästä toiminnasta pyydetään ilmoittamaan nettomääräisinä, mikäli toimintaan saatiin avustuksia.

11.3 Koulutus-, virkistys- ja sosiaalitoimintaan käytetyt määrärahat

Koulutus-, virkistys- ja sosiaalitoiminnasta aiheutuvia työvoimakustannuksia ovat henkilöstön koulutus- ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkat ja henkilöstön koulutusmäärärahojen sekä liikunta-, loma-, kerho-, harrastus- ym. virkistystoimintaan käytettyjen määrärahojen määrä.

11.4 Suojapuvut ja työvaatteet

Jos työnantaja on velvoittanut viranhaltijan tai työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka- tai työpukua tai määriteltyä suojavaatetusta, työnantaja hankkii ja huoltaa tällaisen puvun tai vaatetuksen. Viranhaltijalle voidaan vaihtoehtoisesti maksaa hankinta- ja huoltokulujen peittämiseksi korvaus tai 'pukurahaa'. Suojavaatetuksesta aiheutuu kustannuksia mm. terveydenhuollossa ja sosiaalitoimen laitoksissa, puisto- ja rakennustöissä sekä palotoimessa.

11.5 Muut työvoimakustannukset

Muita työvoimakustannuksia ovat mm. yhteistoiminnan, ay-toiminnan ja työsuojelun kustannukset, jotka eivät ole varsinaisia palkkakustannuksia. Myös henkilökunta-alennukset ja -etuudet, kuten vapaat työmatkat ja työnantajan järjestämä lastenhoito, ovat työnantajan muita työvoimakustannuksia. Myös henkilöstön rekrytointiin ja työhön perehdyttämiseen liittyvät kustannukset voidaan arvioida tässä yhteydessä.

Liite 2. Aineiston käsittely

1. Kustannuserien erottaminen palkansaajaryhmäkohtaisiksi

Maksettujen palkkojen arvioinnissa käytettiin hyväksi kunnallisen henkilökäsitteen ja tuntipalkkatilastojen koko-aikaisten ja osa-aikaisten kuukausipalkkaisten, tuntipalkkaisten ja työllistettyjen hallinnonaloitettavia kuukausikeskiansioita, tuntipalkkoja, lomarahaa ja tuntipalkkaisten viikkotyöaika. Tuntipalkkaisten kuukausikeskiansio = (kokonais)keskituntiansio * kokonaisviikkotyöaika * 4,3. Palkansaajaryhmille laskettiin laskennalliset maksetut vuosipalkkakustannukset, joista saaduilla suhteilla erotettiin palkansaajaryhmittäiset palkkakustannuserät. Toisella menetelmällä palkansaajaryhmälle arvioitiin palkkasumma (kokoaikaisille kuukausipalkkaisille) ja muille arvioitiin palkkasumma residuaalina (osa-aikaisille kuukausipalkkaisille).

Lisä- ja ylityötuntien ja -kustannusten jakamisessa palkansaajaryhmäkohtaisiksi käytettiin vastaavalla tavalla hyväksi kunnallisen henkilökäsitteen koko- ja osa-aikaisten kuukausipalkkaisten sekä tuntipalkkaisten

ten ylityötuntilukumääriä ja niistä maksettuja tunti-korvauksia hallinnonaloittain.

Lomarahaa ja loma-ajan palkka jaettiin palkansaajaryhmille pääasiassa siten, että suurimmille palkansaajaryhmille (yleensä kokoaikaisille kuukausipalkkaisille ja työllistetyille) määriteltiin laskennallisesti lomarahaa ja loma-ajan kustannus ja residuaali jäi muiden ryhmien (useimmiten osa-aikaiset ja tuntipalkkaiset) vastaaviksi kustannuksiksi. Lomapäivien lukumäärä arvioitiin loma-ajan palkka jaettuna arkipäiväkustannuksella.

Jos poissaolot ja niitä vastaavat kustannukset oli ilmoitettu koskien useampia palkansaajaryhmiä yhteensä, jaettiin kustannukset ryhmäkohtaisiksi vain merkittävimpien poissaolojen osalta. Pienimpien palkansaajaryhmien poissaolot arvioitiin ja koko-aikaisten kuukausipalkkaisten poissaolot ja niitä vastaavat kustannukset saatiin residuaalina.

2. Tietojen määrittely laskennallisesti eli imputointi

Lomarahat: Koko- ja osa-aikaisille kuukausipalkkaisille sekä työllistetyille arvioitiin laskennallisesti lomarahat referenssiryhmän (ositteen) lomarahojen osuutena maksetuista palkoista. Tuntipalkkaisille ei imputoitu erillistä lomarahaa, vaan lomarahaa vastaava kustannus arvioitiin vuosiloma-ajan kustannuksiin.

Vuosiloma: Vuosilomakustannukset arvioitiin koko- ja osa-aikaisille kuukausipalkkaisille ja työllistetyille kertomalla lomarahaa kertoimella, joka saatiin referenssiryhmästä vuosilomakustannukset ml. lomakorvaukset / lomarahat, vähennettynä kyseisen kunnan palkansaajaryhmän lomakorvaus. Työntekijöillä palkkasumma kerrottiin kertoimella, joka oli saatu referenssiryhmästä loma-ajan palkkojen, lomakorvauksen ja lomarahojen osuutena palkkasummasta. Saadusta summasta vähennettiin kyseisen kunnan palkansaajaryhmän mahdollisesti merkitty lomarahaa ja lomakorvaus. **Vuosilomapäivien lukumäärä:** vuosilomakustannukset / arkipäivän kustannus. Tuntipalkkaisilla arkipäiväkustannus *1,5. **Sivutoimisille tuntiopettajille** imputointi vain lomarahat ja lomakorvaukset. Sivutoimisten tuntiopettajien lomakorvaukset arvioitiin 8,5 prosentiksi palkkasummasta ja lomarahaa puolet lomakorvauksista. Alemman kuin 1500 markan kuukausiansion ansainneille ei arvioitu lomaan liittyviä kustannuksia, mikäli ei ollut merkin-

tää lomarahasta, loma-ajan palkoista tai lomakorvauksista.

Lomakorvaukset: Ei imputointia lukuunottamatta edellä mainittuja tuntiopettajia.

Säästövapaa: Kustannukset saatiin kertomalla ilmoitettu lukumäärä työpäiväkustannuksella ja lukumäärä vastaavasti jakamalla ilmoitetut kustannukset työpäivän kustannuksella. Muutoin ei imputointia.

Säteilyloma: Kustannusten puuttuessa ilmoitettu lukumäärätieto kerrottiin referenssiryhmän keskimääräisellä säteilylomapäivän kustannuksella ja lukumäärän puuttuessa kustannukset vastaavasti jaettiin referenssiryhmän säteilylomapäiväkustannuksella. Imputointi vain kuntayhtymiin, jotka toimivat terveyden ja sairaudenhoidon alalla: referenssiryhmästä henkeä kohti lasketulla säteilylomapäivien lukumäärällä ja säteilylomapäiväkustannuksella.

Tehdyt lisä- ja ylityötunnit ja niistä maksetut korvaukset:

Jos tiedot puuttuivat kokonaan, ei imputointia. Jos jompikumpi lukumäärä tai kustannuserä puuttuivat, arvioitiin puuttuva tieto referenssiryhmän keskimääräisen ylityötunnin kustannuksen avulla.

Arkipyhäkorvaukset

Tuntipalkkaiset työntekijät: Työntekijöiden lukumäärä * 9 (palkallisten arkipyhien lukumäärä) * työpäiväkustannus. Työpäiväkustannus laskettiin maksetut palkat - ylityökorvaukset - ((lomakorvaus + lomajan palkka ml. lomakorvaus) / 3) : työntekijöiden lukumäärä : 12 : 21.

Kuukausipalkkaiset kokoaikaiset ja osa-aikaiset, työllistetyt: Palkansaajien lukumäärä * 9 * työpäiväkustannus. Työpäiväkustannus laskettiin maksetut palkat - ylityökorvaukset - lomarahat : palkansaajien lukumäärä : 12 : 21.

Opettajien koulutyöajan keskeytys

Arvioitiin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille opettajille koulutyöajan keskeytyksen määrä: vuoden 1996 työpäivien lukumäärä 253 - (oppilaiden työpäivien keskimääräinen määrä 190 + 3 suunnittelupäivää + laskennalliset vuosilomapäivät työpäivinä). Päivien lukumäärä * työpäiväkustannus. Ammatillisilla oppilaitoksilla koulutyöpäivien ja suunnittelupäivien määrä oli 191,65.

Luontoisetujen kustannukset

Kunnallisesta henkilökisteristä luontoisedut * 12 * henkilöiden lukumäärä.

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut:

Työnantajan sotu. Imputointi 6,8 prosenttia maksetuista palkoista.

Maksut Kuntien eläkevakuutukselle (KVTEL). Imputointi 21% maksetuista palkoista pl. opettajien palkkasummat.

LEL / TaEL. Ei imputointia.

Työttömyysvakuutusmaksut. 1% viideltä ensimmäiseltä palkkasummamiljoonalta ja 4 % sitä suuremmalta palkkasummaosuudelta. 0,04 * (maksetut palkat - 5 000 000 mk) + 50 000 mk.

Tapaturmavakuutusmaksut. 0,4 % maksetuista palkoista.

Ryhmähenkivakuutusmaksu. 0,1 % palkkasummasta.

Muut vakuutusmaksut. Ei imputointia.

Maksetut eläkkeet. Puuttuvat maksetut eläkkeet kuntien vuoden 1996 taloustilastosta.

Sairausvakuutuksen palautukset: Referenssiryhmästä sairausvakuutuksen palautusten %-osuus sairausajan palkkakustannuksista.

Työllistämistuet ja oppilaiden koulutustuet: Referenssiryhmästä %-osuus työllistettyjen palkkasummasta.

Muu tuki: Ei imputointia.

Työterveydenhuolto: Arvioitiin referenssiryhmän mukaan kustannusten osuutena palkkasummasta. Kelan palautukset imputoitiin niinkään ositteesta palautusten osuutena kustannuksista.

Koulutukseen käytetty määräraha: Referenssiryhmästä määrärahojen osuus maksetuista palkoista.

Suojapuvut ja työvaatteet: Imputoitiin terveydenhuolto- ja vanhustenhuoltoalan kuntayhtymiin. Referenssiryhmästä kustannusten osuus maksetuista palkoista.

Sairaus ja työtapaturma:

Kaikille palkansaajaryhmille, kokoaikaisille kuukausipalkkaisille, osa-aikaisille kuukausipalkkaisille, tuntipalkkaisille sekä työllistetyille arvioitiin sairauspoissaolot ja sitä vastaavat täysipalkkaiset kustannukset. Kustannus laskettiin referenssiryhmän mukaisena kustannusosuutena maksetuista palkoista. Lukumäärä laskettiin työpäiväkustannuksen avulla.

Lapseen liittyvä poissaolo:

Lapseen liittyvät poissaolot ja niitä vastaavat kustannukset arvioitiin vain kokoaikaisille kuukausipalkkaisille. Jos tiedot puuttuivat kaikilta hallinnonaloilta, silloin ne myös imputoitiin kaikille hallinnonaloille äitiysloman ja sairaan lapsen hoidon osalta. Muille kuin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille ei imputointia.

Koulutus ja opiskelu:

Palkallinen henkilöstökoulutus imputoitiin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille referenssiryhmästä lasketulla kustannusosuudella maksetuista palkoista. Muille kuin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille ei imputointia.

Yhteistoiminta:

Imputoitiin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille, jos tiedot puuttuivat kaikilta hallinnonaloilta. Kustannukset arvioitiin referenssiryhmästä lasketulla kustannusosuudella maksetuista palkoista hallinnonaloittain ja palkallisen luottamusmiehen, ym. yhteistoiminnan sekä ay-koulutuksen osalta. Muille kuin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille ei imputointia.

Muu poissaolo:

Imputoitiin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille, jos tiedot puuttuivat kaikilta hallinnonaloilta. Kustannukset arvioitiin referenssiryhmästä lasketulla kustannusosuudella maksetuista palkoista hallinnonaloittain ja merkkipäivä, ym. palkallisen perhevaipan sekä muun palkallisen virkavapaan osalta. Muille kuin kokoaikaisille kuukausipalkkaisille ei imputointia.

Palautusosoite:

*Tilastokeskus
Hinnat ja palkat
PL 5C / Pirkko Hemmilä*

00022 Tilastokeskus

Tilastokeskus täyttää

Saapunut ____/____ 1997

Täydennetty ____/____ 1997

Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus 1996

Lomake A. Palkka-, sosiaaliturva- ja muut työvoimakustannukset, lomat ja lomautukset

Täyttöohjeet erillisellä lomakkeella

1. Henkilökunnan lukumäärä 1996

	maaliskuussa	kesäkuussa	syyskuussa	joulukuussa
A. Yleishallinto				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				
B. Sosiaali- ja terveystoimi				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				
C. Opetus- ja kulttuuritoimi				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
4 Sivutoimiset tuntiopettajat				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				
C.1. Opettajat (edellisestä)				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
4 Sivutoimiset tuntiopettajat				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				
D. Yhdyskuntapalvelut				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				
E. Muut palvelut				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				
F. Liiketoiminta				
1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset				
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset				
3 Tuntipalkkaiset				
5 Työllistetyt				
6 Palkattomat				

**2. Maksetut palkat luontoisetuineen
1996, mk**

**3a. Tehdyt lisä- ja
ylityötunnit**

**3b. Niistä maksetut
korvaukset, mk**

A. Yleishallinto

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
5 Työllistetyt

B. Sosiaali- ja terveystoimi

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
5 Työllistetyt

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
4 Sivutoimiset tuntiopettajat
5 Työllistetyt

C.1. Opettajat

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
4 Sivutoimiset tuntiopettajat
5 Työllistetyt

D. Yhdyskuntapalvelut

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
5 Työllistetyt

E. Muut palvelut

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
5 Työllistetyt

F. Liiketoiminta

- 1 Kuukausipalkkaiset, kokoaikaiset
2 Kuukausipalkkaiset, osa-aikaiset
3 Tuntipalkkaiset
5 Työllistetyt

4. Verottomat päivärahat, mk

1-2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

5. Luontoisetujen kustannukset, mk

A. Yleishallinto

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

a) Asunto	b) Ravinto	c) Auto	d) Muut

B. Sosiaali- ja terveystoimi

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

D. Opettajat

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

E. Yhdyskuntasuunnittelu

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

F. Muut palvelut

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

G. Liiketoiminta

1,2 Kuukausipalkkaiset

3 Tuntipalkkaiset

Ohje: Jos luontoisetujen kustannuksia ei ole lainkaan, merkitään ko. kohtaan viiva (-).

9. Työnantajan saamat palautukset ja tuet

9.1. Sairausvakuutuksen palautukset, mk

--

9.2. Palkkauskustannuksiin saadut työllistämistuet ja oppil. koulutustuet, mk

--

9.3. Muu työvoimakustannuksiin saatu tuki, mk. Mikä?

--

10. Sosiaaliturva- ja eläkemaksut 1996, mk

1 Työnantajan sosiaaliturvamaksu

--

2 Maksut Kuntien eläkevakuutukselle

--

3 LEL ja TAEL-vakuutusmaksut

--

4 Työttömyysvakuutusmaksut ml. erorahajärj. kustannukset

--

5 Tapaturmavakuutusmaksut

--

6 Ryhmähenkivakuutusmaksut

--

7 Muut vakuutusmaksut

--

8 Maksetut eläkkeet (kuntien omat eläkkeet), mk

--

11. Muut kustannukset, mkEi kustannuksia(-)
/ Ei tietoa (..)

1.1. Työterveyshuollon kustannukset yhteensä

--	--

1.2. Edellisestä oman työterveyshenkilöstön palkat ja sotumaksut

--	--

1.3. Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta

--	--

2 Lomautussakot eli ylim. työttömyysvakuutusmaksut

--	--

3 Palvelussuhteen päättymisen johdosta maksettu korvaus

--	--

4 Työpaikkaruokailu (ilman henkilöstön palkkoja ja sotumaksuja)

--	--

5 Koulutukseen käytetty määräraha (ei oman henkilöstön palkkoja)

--	--

6 Virkistys- ja sosiaalitoimintaan käytetty määräraha

--	--

7 Suojapuvut, työvaatteet

--	--

8 Muut työvoimakustannukset:

--	--

HUOMAUTUKSIA:

Lisätietoja antaa:

--

Puhelinnumero/faksi:

--

Osoite:

--

--

12. Vuosiloma, säästövapaa, säteilyloma ja lomautus

Kuukausipalkkaiset				Ikm yksik- kö (1 A/T/K
Kokoaikaiset		Osa-aikaiset		
Päivien lukumäärä	Vuosiloman/säästövapaan palkat mk	Päivien lukumäärä	Vuosiloman/säästövapaan palkat mk	

A. Yleishallinto

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

B. Sosiaali- ja terveystoimi

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
3 Säteilyloma				
5 Lomautus				

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
4 Kesäkeskeytys				
5 Lomautus				

C.1. Opettajat

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
4 Kesäkeskeytys				
5 Lomautus				

D. Yhdyskuntapalvelut

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

E. Muut palvelut

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

F. Liiketoiminta

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

1) Vuosiloma, säteilyloma ja kesäkeskeytys merkitään arkipäivinä (A), säästövapaa ja lomautus merkitään työpäivinä (T), jos jokin muu, merkitään tähän sarakkeeseen.

12. Vuosiloma, säästövapaa, säteilyloma ja lomautus jatkuu

Tuntipalkkaiset		Työllistetyt		Ikm yksik- kö (, A/T/K
Päivien lukumäärä	Vuosiloman/säästövapaan palkat mk	Päivien lukumäärä	Vuosiloman/säästövapaan palkat mk	

A. Yleishallinto

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

B. Sosiaali- ja terveystoimi

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
3 Säteilyloma				
5 Lomautus				

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
4 Kesäkeskeytys				
5 Lomautus				

C.1. Opettajat

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
4 Kesäkeskeytys				
5 Lomautus				

C.2. Sivutoimiset tuntiopettajat

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
4 Kesäkeskeytys				
5 Lomautus				

D. Yhdyskuntapalvelut

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

E. Muut palvelut

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

F. Liiketoiminta

1 Vuosiloma				
2 Säästövapaa				
5 Lomautus				

i) Vuosiloma, säteilyloma ja kesäkeskeytys merkitään arkipäivinä (A), säästövapaa ja lomautus merkitään työpäivinä (T), jos jokin muu, merkitään tähän sarakkeeseen.

Palautusosoite:

Tilastokeskus
Hinnat ja palkat
PL 5C / Pirkko Hemmilä

00022 Tilastokeskus

Tilastokeskus täyttää

Saapunut ____/____ 1997

Täydennetty ____/____ 1997

Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus 1996

Lomake B. Henkilöstön poissaolot ja poissaoloilta maksetut palkat

Täyttöohjeet erillisellä lomakkeella

13. Sairaus / työtapat. jatkuu	Tuntipalkkaiset		Työllistetyt	
	Tuntien lukumäärä	Maksettu palkka mk	Tuntien lukumäärä	Maksettu palkka mk
A. Yleishallinto				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
B. Sosiaali- ja terveystoimi				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
C. Opetus- ja kulttuuritoimi				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
C.1. Opettajat				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
C.2. Sivutoimiset tuntiopettajat				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
D. Yhdyskuntapalvelut				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
E. Muut palvelut				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				
F. Liiketoiminta				
1 Sairaus / täysi palkka				
2 Sairaus / osapalkka				
3 Työtapaturma, ammattitauti/täysi palkka				
4 Työtapaturma, ammattitauti/osapalkka				
5 Palkattomat sairauspoissaolot yhteensä				

14. Lapseen liittyvä poissaolo jatkuu

A. Yleishallinto

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1. Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2. Muu lapseen liittyvä palkaton loma

B. Sosiaali- ja terveystoimi

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1. Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2. Muu lapseen liittyvä palkaton loma

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1. Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2. Muu lapseen liittyvä palkaton loma

C.1. Opettajat

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1 Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2 Muu lapseen liittyvä palkaton loma

C.2. Sivutoimiset tuntiopettajat

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1 Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2 Muu lapseen liittyvä palkaton loma

D. Yhdyskuntapalvelut

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1. Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2. Muu lapseen liittyvä palkaton loma

E. Muut palvelut

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1. Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2. Muu lapseen liittyvä palkaton loma

F. Liiketoiminta

- 1 Äitiysloma
- 2 Sairaalan lapsen hoito, palkallinen
- 5.1. Isyys-, vanhempainloma, hoitovapaa
- 5.2. Muu lapseen liittyvä palkaton loma

Tuntipalkkaiset		Työllistetyt	
Tuntien lukumäärä	Poissaololta maksettu palkka, mk	Tuntien lukumäärä	Poissaololta maksettu palkka, mk

15. Koulutus ja opiskelu

Kuukausipalkkaiset			
Kokoaikaiset		Osa-aikaiset	
Päivien lukumäärä	Koulutusajalta maksettu palkka, mk	Päivien lukumäärä	Koulutusajalta maksettu palkka, mk

A. Yleishallinto

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

B. Sosiaali- ja terveystoimi

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

C.1. Opettajat

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

D. Yhdyskuntapalvelut

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

E. Muut palvelut

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

F. Liiketoiminta

- 1 Henkilöstökoulutus, palkallinen
- 2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus
- 5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

15. Koulutus ja opiskelu
jatkuu

Tuntipalkkaiset		Työllistetyt	
Tuntien lukumäärä	Koulutusajalta maksettu palkka, mk	Tuntien lukumäärä	Koulutusajalta maksettu palkka, mk

A. Yleishallinto

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

B. Sosiaali- ja terveystoimi

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

C. Opetus- ja kulttuuritoimi

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

C.1. Opettajat

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

C.2. Sivutoimiset tuntiopettajat

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

D. Yhdyskuntapalvelut

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

E. Muut palvelut

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

F. Liiketoiminta

1 Henkilöstökoulutus, palkallinen

2 Opintovapaa, muu palkallinen koulutus

5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus

16. Yhteistoiminta

Kuukausipalkkaiset			
Kokoaikaiset		Osa-aikaiset	
Päivien lukumäärä	Yhteistoim.ajalta maksettu palkka, mk	Päivien lukumäärä	Yhteistoim.ajalta maksettu palkka, mk

A. Yleishallinto

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

B. Sosiaali- ja terveystoimi

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

C. Opetus- ja kulttuuri

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

C.1. Opettajat

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

D. Yhdyskuntapalvelut

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

E. Muut palvelut

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

F. Liiketoiminta

1 Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.

2 Ay-koulutus

5 Palkaton yhteistoiminta

16. Yhteistoiminta jatkuu

Tuntipalkkaiset		Työllistetyt	
Tuntien lukumäärä	Yhteistoim.ajalta maksettu palkka, mk	Tuntien lukumäärä	Yhteistoim.ajalta maksettu palkka, mk
A. Yleishallinto			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
B. Sosiaali- ja terveystoimi			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
C. Opetus- ja kulttuuri			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
C.1. Opettajat			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
C.2. Sivutoimiset tuntiopettajat			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
D. Yhdyskuntapalvelut			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
E. Muut palvelut			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		
F. Liiketoiminta			
1	Palkallinen luottamusmies-, ym.yhteistoim.		
2	Ay-koulutus		
5	Palkaton yhteistoiminta		

17. Muu poissaolo jatkuu

Tuntipalkkaiset		Työllistetyt	
Tuntien lukumäärä	Poissaololta maksettu palkka, mk	Tuntien lukumäärä	Poissaololta maksettu palkka, mk
A. Yleishallinto			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
B. Sosiaali- ja terveystoimi			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
C. Opetus- ja kulttuuritoimi			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
C.1. Opettajat			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
C.2. Sivutoimiset tuntiopettajat			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
D. Yhdyskuntapalvelut			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
E. Muut palvelut			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			
F. Liiketoiminta			
1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa			
2 Muu palkallinen virkavapaus/työloma			
5 Muu palkaton poissaolo			

HUOMAUTUKSIA:

Lisätietoja antaa:

Puhelinnumero/faksi:

Osoite:

Liite 5.

KUNTASEKTORIN TYÖVOIMAKUSTANNUSTUTKIMUS 1996

LOMAKKEEN TÄYTTÖOHJEET

Tiedustelun piiri

Tutkimuksella selvitetään koko kuntasektorin henkilöstön työvoimakustannukset vuonna 1996. Tiedustelu koskee kaikkia kuntia ja kuntayhtymiä.

Työvoimakustannustutkimus tehdään hallinnonaloittain ryhmiteltynä yleishallintoon, sosiaali- ja terveystoimeen, opetus- ja kulttuuritoimeen, yhdyskuntapalveluihin, muihin palveluihin ja liiketoimintaan. Ryhmittely on sama kuin kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastossa¹. Opetus- ja kulttuuritoimeen sisältyvien opettajien työvoimakustannukset kysytään myös erikseen, koska opettajien kustannus- ja työaikarakenne poikkeavat muista hallinnonaloista.

Työvoimakustannuksia kysytään erikseen kokoaikaisista kuukausipalkkaisista, osa-aikaisista kuukausipalkkaisista, tuntipalkkaisista sekä työllistetyistä. Lisäksi tiedustellaan sivutoimisten tuntiopettajien lukumääriä ja veronalaisia palkkakustannuksia.

¹ YLEISHALLINTO:

Yleinen hallinto
Toimitilapalvelut
Muut sisäiset palvelut

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI:

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto
Lasten päivähoito
Lasten ja nuorten laitoshuolto
Muut lasten ja perheiden palvelut
*Vanhusten laitospalvelut
*Vammaishuollon laitospalvelut
*Suojatyö ja kehitysvammatoiminta
Kotipalvelut
Muut vanhusten ja vammaisten palvelut
Päihdehuolto
Perusterveydenhuolto
Erikoissairaanhoidto
Ympäristöterveydenhuolto
Muu sosiaali- ja terveystoimi

OPETUS- JA KULTTUURITOIMI

Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto
Peruskoulu
Lukio
Ammatilliset oppilaitokset
Kansalaisopisto
Musiikkioppilaitokset
Muu opetustoimi
Kirjasto
Liikunta ja ulkoilu
Nuorisotyö
Museot
Teatterit
Orkesterit
Yleinen kulttuuritoimi

YHDYSKUNTAPALVELUT:

Yhdyskuntasuunnittelu
Rakennusvalvonta
Asumisen edistäminen
Ympäristön huolto
Jätehuolto
Liikenneväylät
Puistot ja yleiset alueet
Palo- ja pelastustoimi
Muut yhdyskuntapalvelut

MUUT PALVELUT:

Elinkeinoelämän edistäminen
Lomituspalvelut
Oikeudenhoito
Muu järjestys ja turvallisuus
Muualle luokittelemattomat palvelut

LIIKETOIMINTA:

Vesihuolto
Energiahuolto
Joukkoliikenne
Satama
Muut liikelaitokset
Maa- ja metsätilat
Asuntojen vuokraus
Muiden tilojen vuokraus
Alueiden vuokraus
Ulkopuolisille tehtävät työt

Tiedusteluun vastaaminen

Tiedustelu jakautuu kahteen osaan A ja B. Lomakkeessa A tiedustellaan välittömiä ja välillisiä palkkakustannuksia, sosiaaliturvan kustannuksia sekä muita työvoimakustannuksia sekä lomien ja lomautusten määriä ja kustannuksia vuodelta 1996. Lomake B koskee erilaisten poissaolojen määriä ja niistä aiheutuvia kustannuksia.

Vastausten tulee kattaa kaikki kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevat palkansaajat siten, kuin kysymysten ohessa olevista täyttöohjeista ilmenee. Toivomme, että kukin kunta ja kuntayhtymä kerää tiedot yhdelle lomakkeelle, vaikka tietojen keruu hajautettaisiinkin hallintokuntiin. Huom. kuntayhtymien koko henkilökunta sijoittuu samalle hallinnonalalle kuntayhtymän pääasiallisen toiminnan mukaan.

Tutkimukseen liittyviin tiedusteluihin vastaavat Tilastokeskuksesta suunnittelijat Pirkko Hemmilä puh. (09) 1734 3470, faksi (09) 1734 2786 ja Seppo Kouvonon puh. (09) 1734 3452, faksi (09) 1734 3552 sekä Kunnallisesta työmarkkinailaitoksesta tutkimuspäällikkö Margareta Heiskanen puh. (09) 771 2132, faksi (09) 701 2239.

Vastaamista hoitamaan tulisi nimetä yhteyshenkilö. Vastauslomake A pyydetään palauttamaan huhtikuun viimeiseen päivään, **30.4.1997 mennessä**. Lomake B pyydetään palauttamaan toukokuun viimeiseen päivään, **31.5.1997 mennessä**.

Lomakkeen B pitempi vastaamisaika johtuu siitä, että kaikilla kunnilla/kuntayhtymillä ei ole käytävissä koko vuotta 1996 koskevaa poissaoloseurantaa so. tietoja henkilökunnan palkallisista ja palkattomista poissaoloista ja palkallisten poissaolojen kustannuksista. Poissaoloseuranta voi koskea myös vain osaa vuotta 1996. Mikäli poissaoloseuranta ei ole tehty vielä lainkaan vuodelta 1996, voidaan se tehdä vuoden 1997 tammi-, helmi- ja maaliskuulta.

Lomakkeen B tiedot pyydetään ensisijaisesti konekielisinä koskien yksilökohtaisia tietoja. Jos konekielinen vastaaminen ei ole mahdollista, pyydetään palauttamaan oheinen lomake B täytettynä. Konekielistä vastaamista koskeva ohjeistus lähetetään suoraan kuntien / kuntayhtymien järjestelmätoimittajille.

Eri kohtien täyttöohjeet

Lomake A. Palkka-, sosiaaliturva- ja muut työvoimakustannukset, lomat ja lomautukset

1. Henkilökunnan lukumäärä 1996:

Henkilökunnan lukumäärä lasketaan neljältä eri kuukaudelta vuonna 1996. Ilmoitetaan ko. kuukauden aikana palkkaa saaneiden lukumäärä. Mukaan lasketaan kaikki palvelussuhteessa olevat vakinaiset ja määräaikaiset henkilöt, joille on maksettu palkkaa tai siihen verrattavaa korvausta (esim. lomarahaa virkavapaalla olevalle) tai jotka ovat olleet palkallisella lomalla (esim. vuosilomalla äitiysloman jälkeen) ko. kuukauden aikana. Mukaan lasketaan myös sijaiset.

Palkkionsaajat, luottamushenkilöt, omaishoitajat ja vapaapalokuntalaiset jäävät kokonaan tarkastelun ulkopuolelle. Ilman säännöllistä työaikaa olevat, joita voivat olla mm. maatalouslomittajat, eivät ole myöskään laskelmissa mukana.

Päätoimi merkitään erikseen päätoimen mukaiseen hallinnonalaan. Sivutoimet tai sivuvirat merkitään vain sivutoimisille tuntiopettajille.

Osa-aikaisiin ilmoitetaan osa-aikaisten ja sivutoimisten henkilöiden lukumäärä osa-aikaisuusprosentista riippumatta. Osa-aikaisia ovat kaikki, joille on sovittu

osa-aikaisuusprosentti joko työnantajan järjestämänä tai viranhaltijan / työntekijän omasta pyynnöstä (KVTES 18 §, myös osittainen hoitovapaa, osa-aikalisä, osa-aikaeläke).

Opettajat -kohtaan lasketaan vain opetusalan virka- ja työehtosopimuksen piirissä olevat viranhaltijat ja työntekijät. Opettajien lukumäärä sisältyy myös kohtaan C (opetus- ja kulttuuritoimi).

Sivutoimiset tuntiopettajat merkitään omaan kohtaansa. Jos henkilö on päätoimisena opettajana ja samalla sivutoimisena tuntiopettajana toisessa koulussa, merkitään hänet kahteen paikkaan, kuukausipalkkaihin opettajiin ja sivutoimisiin tuntiopettajiin.

Kaikki kuukausipalkkaiset ja tuntipalkkaiset työllistämisvaroin palkatut merkitään kohtaan *työllistetyt* palkkausjärjestelmästä ja koko- / osa-aikaisuudesta riippumatta.

Koko tarkastelukuukauden palkattomalla virkavapaalla tai työlomalla olevien sekä asepalvelustaan suorittavien henkilöiden määrä ilmoitetaan kohdassa *palkattomat*. Koko vuoden palkattomalla virkavapaalla olevia ei merkitä mukaan.

2. Maksetut palkat luontoisetuineen:

Palkat tarkoittavat ennakonpidätyksen alaista palkkaa (bruttopalkkoja) vuonna 1996. Niihin luetaan kaikki maksetut palkat, myös luontoisedut verotusarvoon sekä loma-, koulutus- ja sairausajalta maksetut palkat, päivärahojen verollinen osa ym., jotka on maksettu palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään oleville viranhaltijoille / työntekijöille. Tässä ei ilmoiteta verottomia korvauksia. Palkkasummien tulisi olla samat kuin verottajalle tehtävässä vuosi-ilmoituksessa.

Ilman palvelussuhdetta kuntiin olevien palkkionsaajien palkkioiden ei tule olla mukana palkkasummissa. Mikäli niitä ei kuitenkaan saada eroteltua palkkasummasta, tulee tästä mainita esim. huomautuksissa.

3a. Tehdyt lisä- ja ylityötunnit:

Niiden lisä- ja ylityötuntien lukumäärä, joista maksetaan rahakorvaus ml. lääkärien päivystystunnit, jotka on korvattu rahana ja joita ei ole pidetty vapaana.

3b. Lisä- ja ylityötunneista maksetut korvaukset:

Edellisen kohdan lisä- ja ylityötunneista rahana maksetut korvaukset ml. lääkärien päivystyskorvaukset.

4. Verottomat päivärahat:

Verottomat kotimaan ja ulkomaan päivärahat, jotka eivät sisälly kohtaan 2.

5. Luontoisetujen kustannukset:

Ennakkoperintälain mukaisista palkkana pidettävistä luontoiseduista työnantajalle aiheutuvat kustannukset tai verotusarvot, mikäli muita kustannuksia ei saada selville. Nämä tiedot saadaan esim. verokirjan liitteestä. Velvoitetyöllistettyjen luontoisedut merkitään kuukausipalkkaisten ja tuntipalkkaisten yhteyteen.

6. Maksetut lomarahat:

Koskee pääasiassa kuukausipalkkaista henkilöstöä. Sisältää myös palvelussuhteen päättymisen yhteydessä rahana lomakorvauksen saaneiden lomarahan.

7. Arkipyhäkorvaukset:

Koskee pääasiassa tuntipalkkaisia. Vuoden 1996 arkipyhät ovat uudenvuodenpäivä, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, vapunpäivä, helatorstai, juhannusaatto, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä (TUNTITES 18 §).

8. Lomakorvaukset:

Palvelussuhteen päättymisen vuoksi tai muusta syystä pitämättä jääneestä lomasta maksetut sekä palvelussuhteen keston perustuvat prosentuaaliset lomakorvaukset (KVTES 89 § ja 90 §).

9. Työnantajan saamat palautukset ja tuet

9.1. Sairausvakuutuksen palautukset:

Työnantajan sairaus- ja tapaturmavakuutuslain nojalla saama maksun palautus Kansaneläkelaitokselta vuonna 1996. Korvaus kattaa äitiys-, sairaus-, ammattitaiti- ja työtapaturmaloman.

9.2. Palkkakustannuksiin saadut työllistämistuet ja oppilaiden koulutustuet:

Vuonna 1996 valtion työnantajalle tukityöllistämiseen myönnettyt rahat ja oppilaiden koulutustuet.

9.3. Muu työvoimakustannuksiin saatu tuki. Mikä?:

Muu mahdollinen työvoimaan kohdistunut tuki markkoina sekä maininta siitä, mistä tuesta on kysymys.

10. Sosiaaliturva- ja eläkemaksut:

Ilmoitetaan markkoina. Tässä ei ilmoiteta palkkionsaajien vakuutusmaksuja.

10.1. Työnantajan kansaneläkemaksun ja sairausvakuutusmaksun tilitettävä yhteismäärä.

10.2. Oman henkilökunnan palkka- ja eläkemenoperusteiset KVTEL-maksut ja omavastuuosuudet.

10.3. LEL:n sekä TAEL:n piiriin kuuluvien lyhytaikaisessa palvelussuhteessa olevien, esim. teatterissa ja orkesterissa vierailevien, eläkevakuutusmaksut.

10.4. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut ja erorahajärjestelmän kustannukset. Ylimääräinen työttömyysvakuutusmaksu lomautuksista merkitään vain kohtaan 11.2.

10.5. Lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu.

10.6. Lakisääteinen ryhmähenkivakuutusmaksu sekä sitä vastaava taloudellinen etu.

10.7. Ilmoitetaan muut työvoimakustannuksiin luettavat vapaaehtoiset vakuutusmaksut.

10.8. Maksetut eläkkeet (kuntien omat eläkkeet): Kuntien oman eläkesäännön mukaiset (vanhat) eläkkeet ja kunnan työntekijän kuoleman jälkeen omaisille maksetut hautajaisavustukset. Myös kuntien eläkevakuutuksen maksupalvelussa olevat eläkkeet. Ilmoitetaan maksettu yhteismäärä vuonna 1996. Tässä ei ilmoiteta sosi-

aalitoimen toimeentulotuen perusteella kunnan asukkaille maksamia hautausavustuksia.

11. Muut kustannukset:

11.1.1. Työterveyshuollon kustannukset yhteensä:

Merkitään Kansaneläkelaitokselle tehdyssä työterveyshuollon kustannusten korvaushakemuksessa ilmoitetut työterveydenhuollon kustannukset yhteensä (SV 98 kohta K).

11.1.2. Edellisestä oman työterveyshenkilöstön palkat ja sosiaaliturvamaksut: Oman työterveysaseman ennakonpidätyksen alaiset palkkakustannukset.

11.1.3. Varhaiskuntoutus ja tyky-toiminta:

Varhaiskuntoutukseen ja työkykyä ylläpitävään toimintaan liittyvät työnantajan maksamat kustannukset. Ilmoitetaan nettokustannuksena, mikäli toimintaan saadaan avustuksia.

11.2 Lomautussakot eli ylimääräiset työttömyysvakuutusmaksut:

Viranhaltijan / työntekijän lomautuksen johdosta vuonna 1996 maksettu ylimääräinen työttömyysvakuutusmaksu (KT:n yleiskirje A9 / 1996).

11.3 Palvelussuhteen päättymisen johdosta maksettu korvaus:

Ei sisällä lomakorvausta.

11.4 Työpaikkaruokailu (ilman henkilöstön palkkoja ja sosiaaliturvamaksuja):

Ateriatuki, lounassetelien työnantajan maksamat osuudet, työnantajan järjestämät ateriat ja kahvit omalle henkilökunnalle.

11.5 Koulutukseen käytetty määräraha (ei oman henkilöstön palkkoja):

Henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytetty määräraha 1996. Ei sisällä luottamushenkilökoulutukseen varattua määrärahaa.

11.6 Virkistys- ja sosiaalitoimintaan käytetty määräraha:

Henkilökunnan liikunta-, loma-, kerho-, harrastus- ym. virkistystoimintaan käytetyt määrärahat vuonna 1996.

11.7 Suojapuvut, työvaatteet:

Suojapukujen ja työvaatteiden hankinnasta ja pesusta työnantajalle aiheutuvat nettokustannukset.

11.8 Muut työvoimakustannukset:

Sisältää mm. yhteistoiminnan, ay-toiminnan ja työsuojelun kustannuksia. Tässä ei oteta huomioon varsinaisia palkkakustannuksia, vaan muita kustannuksia, joita ei ole ilmoitettu muualle. Sisältää mahdolliset henkilöstöetuudet ja -alennukset, kuten vapaat työmatkat tms. Muita mahdollisia tähän kohtaan tulevia kustannuksia ovat työhön perehdyttämisen kustannukset, työnantajan järjestämän lastenhoidon kustannukset ym. Jos täsmällisiä kustannustietoja ei ole käytettävissä, pyydetään ne arvioimaan.

12. Vuosiloma, säästövapaa, säteilyloma ja lomautus

Mikäli päivien lukumääriä koskevat tiedot saadaan toisin kuin tässä on esitetty, tulee siitä ilmoittaa ulommaisessa sarakkeessa (Lkm. yksikkö): A= arkipäivä (6 viikkopäivän mukaan), T = työpäivä (5 viikkopäivän mukaan), K = kalenteripäivä (7 viikkopäivän mukaan).

Mikäli poissaoloja vastaavia kustannuksia ei saada suoraan käytössä olevista järjestelmistä, voidaan ne laskea kuukausipalkkaisilla kertomalla poissaolopäivien lukumäärä henkilön keskimääräisellä työpäiväpalkalla. Arkipäivinä (A) ilmaistuisa poissaoloissa henkilön keskimääräinen työpäivän palkka saadaan jakamalla kuukausiansio luvulla 25. Työpäivinä (T) ilmaistuisa poissaoloissa henkilön keskimääräinen työpäivän palkka saadaan jakamalla kuukausiansio luvulla 21. Kalenteripäivinä (K) ilmaistun poissaolon keskimääräinen työpäivän palkka saadaan jakamalla kuukausiansio luvulla 30,4.

Tuntipalkkaisilla keskimääräinen työpäivän palkka saadaan kertomalla tuntiansio luvulla 7,65.

12.1 Vuosiloma: Lomavuoden 1996 vahvistettujen vuosilomapäivien lukumäärä **arkipäivinä** mukaan lukien pidennyspäivät. Kustannuksina ilmoitetaan vuonna 1996 pidettyjen lomapäivien vuosilomapalkat (KVTES 87 § ja TUNTITES 26 §).

12.2 Säästövapaa: Vahvistettujen lomarahojen vaihtovapaiden ja vuosiloman säästövapaiden lukumäärä **työpäivinä**. Pidetyiltä vapaapäiviltä maksetut palkkakustannukset vuonna 1996.

12.3 Säteilyloma: Säteilylomalla tarkoitetaan KVTES:n 86 pykälän mukaisia lomapäiviä ilmoitettuna **arkipäivinä**. Lomapäivien osalta maksetut palkat 1996.

12.4 Kesäkeskeytys: Koulun päättymisen ja alkamisen välillä olevien **arkipäivien** lukumäärä vähennettynä laskennallisten vuosilomapäivien lukumäärällä. Kesäkeskeytyspäiviä vastaavat palkkakustannukset.

12.5. Lomautus: Viranhaltijoiden / työntekijöiden (määräaikaisesti tai toistaiseksi) toteutuneet lomautuspäivät vuonna 1996 **työpäivinä**.

Lomake B. Henkilöstön poissaolot ja poissaololta maksetut palkat

Tässä osassa kysytään sekä palkallisia että palkattomia poissaoloja sekä palkallisista poissaoloista aiheutuneita kustannuksia (poissaoloajalta maksetut palkat). Palkattomilta poissaolopäiviltä ei lasketa kustannuksia.

Poissaolot ja niitä vastaavat kustannukset lasketaan henkilöiltä, jotka on määritelty kohdan 1 mukaisesti.

Poissaolot ilmoitetaan kuukausipalkkaisilla **työpäivien** lukumäärinä. Tuntipalkkaisilla ja työllistetyillä ilmoitetaan poissaolotuntien lukumäärinä, kokonaisina tunteina. Kuukausipalkkaisilla poissaolokustannukset lasketaan kertomalla poissaolopäivien lukumäärä henkilön keskimääräisellä työpäiväpalkalla. Tuntipalkkaisilla ja työllistetyillä poissaolokustannukset lasketaan kertomalla poissaolotunnit tuntipalkalla.

13. Sairaus / työtaturma

13.1-2. Sairausloma/ täysi ja osapalkka, poissaolo: Tarkoitetaan KVTES:n 95 pykälän ja TUNTITES:n 27 pykälän mukaista sairaudesta, vammasta tai tapaturmasta johtuvaa työkyvyttömyysaikaa. Tämä koskee myös tartuntatautilain mukaisia poissaoloja ja määräaikaista kuntoutustukea (KVTES 99 §).

13.3-4. Työtaturma/ täysi ja osapalkka, poissaolo: Tarkoitetaan tapaturmavakuutuslain mukaisia työtaturmia ja ammattitauteja sekä työtehtäviä hoidettaessa kohdatusta väkivallasta aiheutunutta työkyvyttömyyttä (KVTES 98 pykälä, TUNTITES 28 pykälä).

13.1-4. Sairausloma-/ työtapaturma-ajalta maksettu palkka: Täysipalkkaiselta sairausloman tai työtapaturmasta johtuvan poissaoloajan palkkakustannukset lasketaan henkilön täyden työpäiväpalkan mukaan. Osapalkkaisilta sairaus/työtapaturmapäiviltä henkilön palkkakustannukset lasketaan todellisen osatyöpäiväpalkan mukaan.

14. Lapsen liittyvät poissaolot:

Tarkoitetaan KVTES:n 100 -110 pykälissä ja TUNTITES:n 29 pykälässä mainittuja lomia.

14.1 Äitiysloma: Tähän merkitään viranhaltijan / työntekijän palkallinen äitiysloma-aika työpäivinä sekä poissaolopäiviltä maksettu palkka. Äitiysloman palkattomat päivät sekä erityisäitiysloma merkitään kohtaan 14.5.1.

14.2 Palkallinen sairaan lapsen hoito eli tilapäinen hoitovapaa (KVTES 110 §): Viranhaltijan tai työntekijän äkillisesti sairastuneen alle 10-vuotiaan lapsen tai vammaisen lapsen hoidon järjestäminen tai hoito enintään neljäksi työpäiväksi.

14.5.1 Palkaton isyysloma, vanhempainloma, hoitovapaa: Ml. äitiysloman palkaton osuus. Merkitään työpäivien lukumäärinä.

14.5.2 Muu lapsen liittyvä palkaton loma

15. Koulutus ja opiskelu:

15.1 Palkallinen henkilöstökoulutus: Henkilöstökoulutuksella tarkoitetaan työnantajan järjestämää tai hankkimaa koulutusta omalle henkilöstölle. Henkilöstökoulutukseen lasketaan ammatillinen peruskoulutus ja lisäkoulutus sekä muu ammattitaidon ylläpitämiseksi tai kehittämiseksi järjestetty koulutus, myös työsuojelukoulutus ja väestönsuojelukoulutus. Luottamusmieskoulutus merkitään kohtaan 16.2. Luottamushenkilöille järjestettyä koulutusta ei merkitä lainkaan. Henkilöstökoulutukseen käytetty aika ilmoitetaan työpäivinä.

15.2 Muu palkallinen koulutus: Muu opiskelu, jota työnantaja tukee maksamalla koulutusajalta palkkaa.

15.5 Opintovapaa, muu palkaton koulutus: Opintovapaalain mukainen ja muu omaehtoinen opiskelu (KVTES 111 §).

16. Yhteistoiminta:

16.1 Palkallinen luottamusmies-, ym. yhteistoiminta: Sisältää työskentelyn yhteistyökomiteassa, työsuoja- ja väestönsuojelutyön, luottamusmiestoiminnan sekä muun yhteistoiminnan. Luottamusmieskorvaus ei sisälly tähän, Tilastokeskus kerää tiedon muualta.

Yhteistoimintaan käytetty aika voidaan arvioida jäsenten lukumäärän, kokousten lukumäärän sekä kokousten keskimääräisen keston perusteella.

Luottamusmiestehtäviin käytetyt päivät / tunnit ilmoitetaan sovitun tai arvioidun ajan perusteella (KVTES 129 §) ja palkka KVTES 130 §:n ja TUNTITES 31 §:n mukaisesti.

16.2 Ay-koulutus: Ammattiyhdistyskoulutukseen koulutussopimuksen mukaisesti käytetyt työpäivät ja niistä aiheutuneet palkkakustannukset (KVTES 132 §).

16.5 Palkaton yhteistoiminta

17. Muu poissaolo:

17.1 Merkkipäivä, ym. palkallinen perhevapaa: Viranhaltijan ja työntekijän 50- ja 60-vuotispäivä, oma vihkipäivä ja lähiomaisen (aviopuoliso, vanhemmat, lapset, veljet ja sisaret) hautajaispäivä (KVTES 112 §).

17.2 Muu palkallinen virkavapaus / työloma: Virkaehtosopimuksen (KVTES:n pykälä 112 1. ja 3. mom.) mukaiset virkavapaudet ja työlomat. Virkistystoimintaan osallistuminen, kutsuntapäivä, reservin kertausharjoitus. Huom. kustannukset merkitään nettona. Myös varhaiskuntoutuspoissaolo, mikäli työnantaja on maksanut kuntoutusajalta palkkaa.

17.5 Muu palkaton poissaolo: Vain alle kuukauden mittaiset palkattomat poissaolot. Merkitään kuukausipalkkaisen henkilöstön vähintään yhden työpäivän mittaiset luvalliset ja muut palkattomat poissaolot, tuntipalkkaisilla ja työllistetyillä poissaolotunnit.

Vuorotteluvapaalla olevien poissaoloaikaa ei merkitä lainkaan tähän tiedusteluun.

Tutkimus sisältää tietoja työvoimakustannusten tasosta ja rakenteesta. Niitä on saatavana kunnista ryhmiteltynä kuntakoon ja alueen mukaan, kuntayhtymistä kuntayhtymätyypeittäin sekä maakunnittain. Tutkimuksessa selvitetään henkilötyövuoden hintaa kuntasektorissa ja työvoimakustannusten muutoksia 1990 - 1996.

Tilastoon kerättiin tietoja yli neljästäkymmenestä työvoimakustannusten ostekijästä. Työvoimakustannusten osatekijät esitetään markkamääräisinä, osuutena kokonaistyövoimakustannuksista, osuutena kokonaispalkoista ja osuutena tehdyn työajan palkoista.

Tilasto antaa kunnille ja kuntayhtymille mahdollisuuden verrata oman kunnan ja kuntayhtymän työvoimakustannusten rakennetta vastaavien kuntien ja kuntayhtymätyyppien tietoihin. Tiedot auttavat kuntatyönantajaa arvioimaan todellisia työvoimakustannuksia ja työllistämisen hintaa. Päätäjät ja tutkijat saavat tietoa työvoimakustannusten rakenteesta ja kehityksestä 1990-1996.

Myynti:
Tilastokeskus
Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2474
sähköposti: myynti.tilastokeskus@stat.fi

Försäljning:
Statistikcentralen
Försäljningstjänsten
PB 3B
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2474
e-post: myynti.tilastokeskus@stat.fi

Orders:
Statistics Finland
Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. + 358 9 1734 2011
Fax + 358 9 1734 2474
E-mail: myynti.tilastokeskus@stat.fi

ISSN 0784-8374
- Palkat
ISSN 1456-2782
ISBN 951-727-509-9

9 789517 275095